Školní vzdělávací program střední školy

PRAKTICKÁ ŠKOLA JEDNOLETÁ

Mateřská škola, základní škola a střední škola

Slezské diakonie

Frýdecká 34, Český Těšín

Školní vzdělávací program pro obor vzdělání Praktická škola jednoletá pro žáky se středně těžkým a těžkým mentálním postižením, autismem a vícečetným postižením (§ 16 odst. 2 zákona 561/2004 Sb. ve znění pozdějších předpisů)

Školní vzdělávací program střední školy Slezské diakonie
je vypracován podle Rámcového vzdělávacího programu pro obor vzdělání praktická škola jednoletá 78-62-C/01,
MŠMT č. j. 13 155/2010-28, (VÚP 2009)

V souladu s ustanovením odst. 1) písm. a) § 168 zákona č.561/2004 Sb., o předškolním, základním, středním, vyšším odborném a jiném vzdělávání, ve znění pozdějších zákonů byl školní vzdělávací program schválen ředitelkou školy Mgr. Zuzanou Filipkovou, Ph.D., schválen Radou školské právnické osoby 29. května 2012 a projednán Školskou radou dne 20. června 2012.

V Českém Těšíně dne

……

Podpis ředitelky školy:

……..

Mgr. Zuzana Filipková, Ph.D.

OBSAH

1. IDENTIFIKAČNÍ ÚDAJE 5
1.1 Název vzdělávacího programu 5
1.1.1 Název školy 5
1.1.2 Adresa školy 5
1.1.3 Ředitelka školy 5
1.1.4 Kontakty 5
1.2 Zařazení do sítě škol 6
1.3 Zřizovatel 6
1.3.1 Název 6
1.3.2 Adresa zřizovatele 6
1.3.3 Kontakty 6
1.4 Autorský tým 6
1.5 Platnost dokumentu 6
2 CHARAKTERISTIKA STŘEDNÍ ŠKOLY 7
2.1 Úplnost a velikost školy 7
2.2 Umístění a dostupnost střední školy 8
2.3 Vybavení školy 11
2.4 Charakteristika pedagogického sboru 12
2.5 Charakteristika žáků 12
2.6 Dlouhodobé projekty 13
2.7 Spolupráce s rodiči 13
2.8 Spolupráce s jinými subjekty 13
2.9 Spolupráce se stacionáři Slezské diakonie 14
3 PROFIL ABSOLVENTA 15
3.1 Popis očekávaných výsledků vzdělávání absolventa 15
3.2 Způsob ukončení vzdělávání 16
3.3 Popis uplatnění absolventa v praxi 17
3.4 Klíčové a odborné kompetence žáka 17
3.4.1 Klíčové kompetence 17
3.4.2 Odborné kompetence 19
4 CHARAKTERISTIKA ŠVP 20
4.1 Zaměření školy 20
4.2 Podmínky pro přijetí 21
4.3 Výchovné a vzdělávací metody a strategie 22
4.4 Zabezpečení výuky žáků s kombinací postižení 23
4.5 Začlenění průřezových témat 24
4.5.1 Osobnostní a sociální výchova 24
4.5.2 Člověk a životní prostředí 25

4.5.3 Rozpracování průřezových témat do předmětů ... 27
4.5.4 Používané zkratky průřezových témat ... 28
4.5.5 Používané zkratky předmětů ... 28
5 UČEBNÍ PLÁN ... 29
5.1 Učební plán ... 29
5.2 Tabulka souladu RVP s ŠVP ... 30
5.3 Přehled využití týdnů ve školním roce ... 31
6 UČEBNÍ OSNOVY ... 32
6.1 Český jazyk a komunikace ... 32
6.2 Matematika ... 36
6.3 Informatika ... 40
6.4 Společenskovědní základy ... 45
6.5 Hudebně pohybová výchova ... 50
6.6 Dramatická výchova ... 52
6.7 Výtvarná výchova ... 55
6.8 Výchova ke zdraví ... 59
6.9 Tělesná výchova ... 65
6.10 Rodinná výchova ... 71
6.11 Práce v domácnosti ... 76
6.12 Praktické činnosti ... 80
6.13 Příprava pokrmů ... 84
6.14 Náboženství ... 88
7 HODNOCENÍ ŽÁKŮ ... 94
7.1 Pravidla pro hodnocení žáků ... 94
7.1.1 Způsoby hodnocení ... 94
7.1.2 Kritéria hodnocení ... 96
7.2 Autoevaluace školy ... 101
7.2.1 Oblasti autoevaluace školy ... 101
7.2.2 Cíle a kritéria autoevaluace ... 101
7.2.3 Nástroje autoevaluace ... 102
7.2.4 Časové rozvržení evaluačních činností ... 102

1. IDENTIFIKAČNÍ ÚDAJE

Základní identifikační údaje:	
Název ŠVP:	PRAKTICKÁ ŠKOLA JEDNOLETÁ
Kód a název oboru vzdělání:	78-62-C/01, Praktická škola jednoletá
Zpracováno podle RVP:	MŠMT č. j. 13 155/2010-28
Úřední název školy:	Mateřská škola, základní škola a střední škola Slezské diakonie
Zřizovatel:	Slezská církev evangelická a. v., Na Nivách 7, 737 01 Český Těšín
Stupeň poskytovaného vzdělání:	střední vzdělání s vysvědčením o závěrečné zkoušce
Délka a forma studia:	1 rok, denní forma vzdělávání
Ředitelka:	Mgr. Zuzana Filipková, Ph.D.
Datum platnosti ŠVP:	od 1. září 2012
Adresa školy:	Frýdecká 34, 737 01 Český Těšín
IZO:	610 300 814
Telefon:	558 764 360, 737 219 382
www, e-mail:	www.skolasd.eu, cps.diakonie@tiscali.cz

1.1 Název vzdělávacího programu

Školní vzdělávací program pro obor vzdělání Praktická škola jednoletá pro žáky se středně těžkým a těžkým mentálním postižením, autismem a vícečetným postižením.

Název ŠVP:	**PRAKTICKÁ ŠKOLA JEDNOLETÁ**
Kód a název oboru vzdělání:	78-62-C/01, PRAKTICKÁ ŠKOLA JEDNOLETÁ
Zpracováno dle RVP :	MŠMT č. j. 13 155/2010-28, ze dne 25. 5. 2010, VÚP 2009
Předkladatel	

1.1.1 Název školy

Mateřská škola, základní škola a střední škola Slezské diakonie

1.1.2 Adresa školy

Frýdecká 34, 737 01, Český Těšín

1.1.3 Ředitelka školy

Mgr. Zuzana Filipková, Ph.D.

1.1.4 Kontakty

Zástupce ředitelky školy: Mgr. Dagmar Siudová, Mgr. Irena Čechová

Tel.: 558 764 360, 737 219 382

E-mail: cps.diakonie@tiscali.cz

www.skolasd.eu

1.2 Zařazení do sítě škol

IZO: 610 300 814
IČO: 70 240 655

1.3 Zřizovatel

1.3.1 Název

Slezská církev evangelická a. v.

1.3.2 Adresa zřizovatele

Na Nivách 7, 737 01 Český Těšín

1.3.3 Kontakty

Tel.: 558 764 200, 737 219 382, fax: 558 764 201
E-mail: sekretariat@sceav.cz

1.4 Autorský tým

Odborný garant ŠVP: Mgr. Irena Čechová
Koordinátor ŠVP: Mgr. Jana Žeravová
Členové týmu: Mgr. Jana Žeravová, Mgr. Lucie Letochová, Mgr. Iveta Koštialiková, Jana Stáňová, Mgr. Alena Kabelová, Mg. Jiří Kaleta

Autorský tým ŠVP Praktická škola jednoletá	
Odborný garant ŠVP	Mgr. Irena Čechová
Koordinátor tvorby ŠVP	Mgr. Jana Žeravová

Název předmětu	**Autor**
Český jazyk a komunikace	Mgr. Lucie Letochová
Matematika	Mgr. Iveta Koštialiková
Informatika	Mgr. Jana Žeravová/Mgr. Alena Kabelová
Společenskovědní základy	Mgr. Lucie Letochová
Hudebně pohybová výchova	Mgr. Lucie Letochová
Dramatická výchova	Mgr. Lucie Letochová
Výtvarná výchova	Jana Stáňová
Výchova ke zdraví	Mgr. Iveta Koštialiková
Tělesná výchova	Jana Stáňová
Rodinná výchova	Mgr. Iveta Koštialiková
Práce v domácnosti	Mgr. Iveta Koštialiková
Praktické činnosti	Mgr. Jana Žeravová
Příprava pokrmů	Mgr. Jana Žeravová
Náboženství /nepovinný předmět	Mgr. Jiří Kaleta

1.5 Platnost dokumentu

Tento dokument byl projednán a schválen Radou školské právnické osoby dne 29. května 2012 a projednán Školskou radou dne 20. června 2012.
Vzdělávání dle ŠVP Praktická škola jednoletá bude probíhat od 1. září 2012.

2 CHARAKTERISTIKA **STŘEDNÍ ŠKOLY**

2.1 Úplnost a velikost školy

Střední škola je součástí „ Mateřské školy, základní školy a střední školy Slezské diakonie“ na ulici Frýdecké 34, Český Těšín. Naše škola byla založena v roce 2000 a stále prochází vývojem ke zdokonalování poskytování vzdělávání žáků se speciálními potřebami. Střední škola v Českém Těšíně vyučuje žáky již od roku 2000. Od 1. 9. 2015 bude střední škola Český Těšín v nových prostorách Diakonického vzdělávacího centra v Českém Těšíně na ulici Dukelská 2096/5a. Ve školním roce 2009 jsme zahájili výuku pro žáky z oblasti Bohumína na ul. Nám. Svobody 7 a od 1. 9. 2012 mají tuto možnost i žáci z Karviné, kde se na ulici Horova 654/4 nachází další střední škola Slezské diakonie. Od 1. 9. 2016 je zahájena výuka střední školy v Ostravě na ul. Klostermannova 1586/25 v budově Duhového domu. V těchto středních školách a to v Českém Těšíně, Bohumíně, Karviné a Ostravě mohou žáci navštěvovat obor vzdělání Praktická škola jednoletá nebo Praktická škola dvouletá. Od školního roku 2014/2015 máme schválení navýšení kapacity střední školy na 70 žáků (Praktická škola jednoletá 30 žáků, Praktická škola dvouletá 40 žáků).

S T R U K T U R A Š K O L Y :

Mateřské školy Slezské diakonie:

MŠ Slezské diakonie, Třanovského 10, 737 01 Český Těšín
MŠ Slezské diakonie, Horova 654/4, 734 01 Karviná
MŠ Slezské diakonie, Nerudova 1041, 735 81 Bohumín

Základní školy Slezské diakonie:

ZŠ Slezské diakonie, Třanovského 10, 737 01 Český Těšín
ZŠ Slezské diakonie, Horova 654/4, 734 01 Karviná
ZŠ Slezské diakonie, Nerudova 1041, 735 81 Bohumín
ZŠ Slezské diakonie, Klostermannova 1586/25, 709 00 Ostrava
ZŠ Slezské diakonie, Stojanovo náměstí 1072/1, 709 00 Ostrava

Střední školy Slezské diakonie:

SŠ Slezské diakonie, Frýdecká 34, 737 01 Český Těšín
SŠ Slezské diakonie, Nám. Svobody 7, 735 81 Bohumín
SŠ Slezské diakonie, Horova 654/4, 734 01 Karviná
SŠ Slezské diakonie, Klostermannova 1586/25, 709 00 Ostrava

2.2 *Umístění a dostupnost střední školy*

Střední škola v Českém Těšíně:

je strategicky na velmi výhodném místě. Od 1. 9. 2015 je střední škola umístěna v budově Diakonického vzdělávacího centra na ulici Dukelská 2096/5a*, která je jen pár minut od autobusového i vlakového nádraží, které sousedí s hlavní poštou Českého Těšína. Škola je součástí komplexu Slezské diakonie v prostorách Diakonického vzdělávacího centra. V blízkosti školy je krásný Sikorův park, který budeme využívat za příznivého počasí v rámci tělesné výchovy.
Druhé odloučené pracoviště střední školy je na ulici Frýdecké 34** vedle Gymnázia a Albrechtovy školy v Českém Těšíně.

*

**

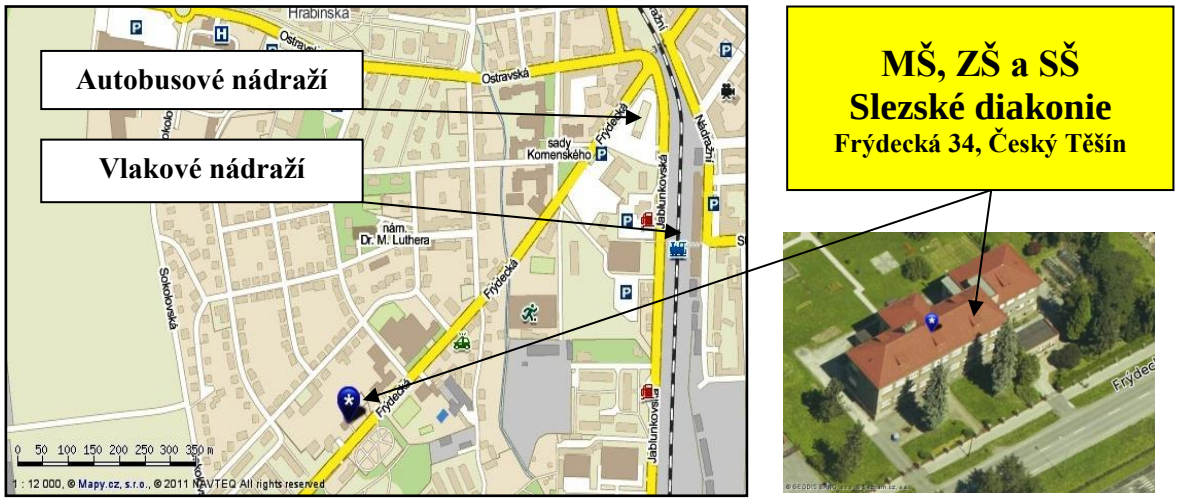

Střední škola v Karviné:

byla založena v roce 2012 a nachází se v části města Karviná – Ráj, na ulici Horova 654/4. Třída střední školy se nachází v budově Stacionáře Eunika v prvním patře, kde je zajištěn bezbariérový přístup. Dostupnost školy je dobrá. Vlakové i autobusové nádraží je vzdáleno přibližně 15 minut. Nejbližší autobusová zastávka „Ráj nemocnice“ je vzdálena pouhých 5 minut od školy. Žáci budou navštěvovat terapeutické dílny v sociálně terapeutických dílnách Slezské diakonie - Effata Karviná, které jsou přibližně 7 minut chůze od školy.

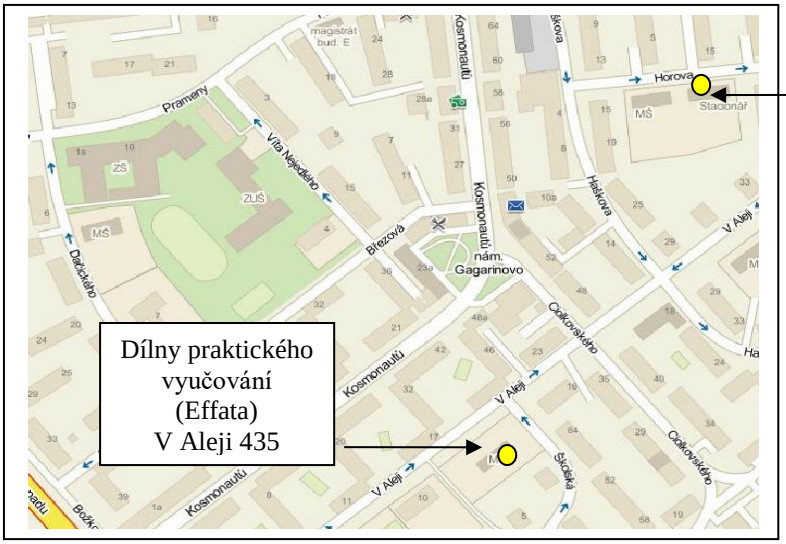

MŠ, ZŠ a SŠ
Slezské diakonie
Horova 654/4, Karviná Ráj

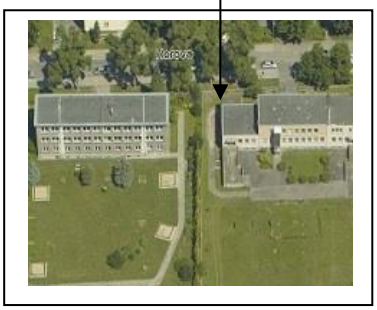

Střední škola v Bohumíně:

byla založena v roce 2009 a nachází se v okrajové části města, která se nazývá Starý Bohumín. V těsné blízkosti jsou hranice s Polskem. Škola je umístěna v budově, ve které je i Dům s pečovatelskou službou. Škola se nachází v přízemí a má bezbariérový přístup. Do školy se lze dostat z vlakového i autobusového nádraží v Novém Bohumíně přestupem na linku Ostrava – Bohumín.
(linka č. 555 zastávka Nám. Svobody, je to konečná zastávka autobusu)

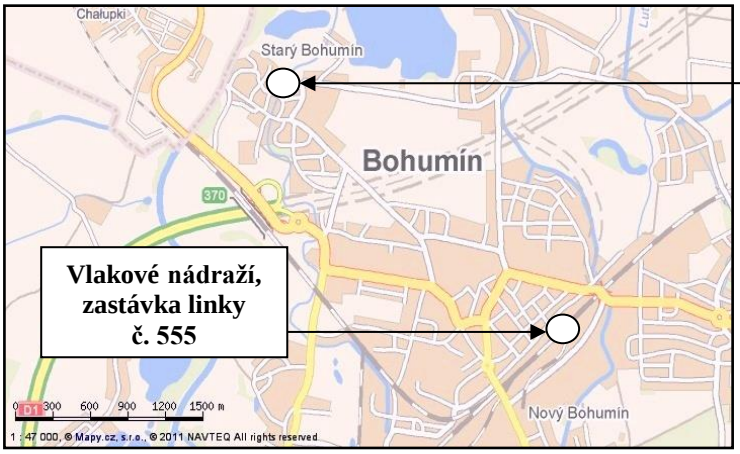

MŠ, ZŠ a SŠ
Slezské diakonie
Nám. Svobody č. 7, Starý Bohumín

Střední škola v Ostravě Mariánské Hory a Hulváky:

pro žáky je otevřena od 1. 9. 2016 v Ostravě, části Mariánské Hory a Hulváky, na ulici Klostermannova 1586/25. Třída střední školy se bude nacházet v budově Stacionáře Duhový dům, v přízemí /v části denního stacionáře/, hned vedle kanceláří. Do třídy je bezbariérový přístup. Dostupnost školy je dobrá. Autem ze středu Ostravy po ulici 28. října směrem na Porubu, na Hulváckém kopci po pravé straně se za trolejbusovou točnou nachází přízemní budova Duhového domu. Parkoviště je za budovou. Před Duhovým domem je točna trolejbusů Hulváky č. 102, 108, 109, 112 a autobusu č. 57. Pokud pojedete tramvají, na zastávce Hulváky stojí tramvaj č. 3, 4, 8, 9, 11, 18 a 19. Žáci mohou využívat další služby stacionáře Duhového domu - rehabilitační péči a terapeutické dílny.

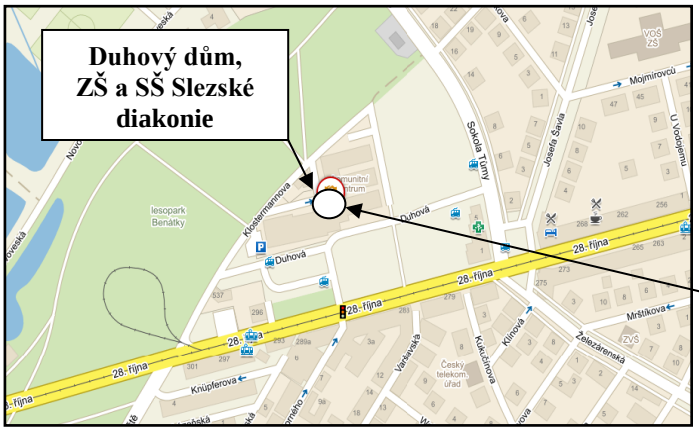

ZŠ a SŠ
Slezské diakonie
Klostermannova 1586/25
Ostrava, Mariánské Hory a Hulváky

2.3 *Vybavení školy*

V Českém Těšíně se nacházejí třídy, ve kterých zajišťujeme výuku dle všech zásad, které jsou nutné pro zajištění vzdělávání žáků jak mentálně, tak zdravotně postižených i s možností interaktivní tabule. Na školním pozemku máme skleník a zahrádky, kde vykonáváme jednoduché pěstitelské páce. Nejen v rámci pěstování rostlin, ale i v jiných předmětech využíváme možnosti vyučování v přírodě a to, v prostorách školního pozemku. Dále k vybavení školy patří nezbytné speciální zvedáky, plošina, výtah, hygienické zařízení, šatny žáků a jídelna. Bezbariérový přístup je v naší škole samozřejmostí. Stravování žáků je zajišťováno formou dovážené stravy. Třídy jsou vybaveny nastavitelnými jednomístnými, dvoumístnými a speciálními lavicemi, tak abychom vyhověli především žákům se speciálními vzdělávacími potřebami. Žáci mají možnost pracovat na interaktivní tabuli a s počítači v počítačové učebně. Do počítačové výbavy třídy patří samozřejmě i dotykový monitor a klávesnice přizpůsobena pro žáky s omezením motoriky a vadě zraku. K zajištění kvalitní výuky využíváme speciální didaktické pomůcky, které napomáhají žákům nejen ve vzdělávání, ale k celkovému rozvoji jejich osobnosti. Jde o různé matematické sestavy, doplňovačky, tematické puzzle, pracovní karty a především pomůcky usnadňující pohybová omezení některých žáků. Součástí odborných učeben je cvičná kuchyň. Její vybavení je přizpůsobeno tak, aby byla plně zajištěna odborná výuka v oboru přípravě pokrmů a to vše s ohledem na bezpečnost našich žáků. Máme k dispozici speciální pomůcky, jako jsou přísavná prkénka s úchytem, speciální nože pro oslabenou motoriku, kráječe s úchytem pro nůž, speciální škrabky na zeleninu s úchytem apod.

Škola v Bohumíně je velmi moderně a vkusně zařízena. Nachází se zde třídy, ve kterých zajišťujeme výuku dle všech zásad vzdělávání žáků se speciálními vzdělávacími potřebami i s možností interaktivní tabule. Prostory pro podporu tělesné výchovy a relaxační místnost jsou součástí vybavení školy. Pro výuku se používají různé materiálně didaktické prostředky např. výukové programy, doteková obrazovka, rehabilitační pomůcky, které ulehčují žákům výuku dle stupně postižení. Ve třídě je umístěna i interaktivní tabule. Žáci mají k dispozici velkou, moderně vybavenou kuchyň, ve které se učí připravovat jídla jak studené, tak teplé kuchyně. Je zde i myčka na nádobí, automatická pračka, mikrovlnná trouba, lednička a další pomůcky, které se naučí obsluhovat. Důraz je kladen na samostatnost, která pomáhá k začlenění žáků do běžného života.

Škola v Karviné zahájila provoz 1. 9. 2012. Žáci se mohou vzdělávat v praktické škole dvouleté i jednoleté. Výuka se uskutečňuje ve větších prostorách, které jsou plně přizpůsobeny potřebám a vzdělávání žáků se speciálními vzdělávacími potřebami. Multifunkční třída s interaktivní tabulí je vybavena jednomístnými, dvoumístnými a speciálními lavicemi, které splňují požadavky pro žáky se speciálními vzdělávacími potřebami. Pro relaxaci a uvolnění slouží snoezelen, polohovací lůžko a jiné kompenzační pomůcky. Ke zdárnému naplňování kompetencí k učení používáme všech dostupných pomůcek a potřeb včetně speciálních didaktických pomůcek. V předmětu příprava pokrmů používáme moderní kuchyňská zařízení, která žákům usnadňují práci a učí se je také obsluhovat. Žáci mohou využívat stravování v jídelně stacionáře Eunika, který je ve společné budově. V rámci naplňování občanských a sociálních kompetencí probíhá výuka nejen v přírodě, ale i v místech běžného života - obchody, výstavy, koncerty. Praktické činnosti jsou vyučovány v sociálně terapeutických dílnách Slezské diakonie - Effata Karviná, které jsou přibližně 7 minut chůze od školy.

2.4 Charakteristika pedagogického sboru

Pedagogický sbor střední školy Slezské diakonie tvoří pedagogové, kteří splňují nebo si dodělávají vzdělání v souladu se Zákonem o pedagogických pracovnících 365/2004 Sb. ve znění pozdějších předpisů. Kvalitu pedagogického sboru neudává jen jejich vzdělání, ale především znalosti problematiky speciálního školství a zkušenosti v daném oboru. Ve třídách pracují s učiteli také asistenti pedagoga s odborným vzděláním. Dle možností jsou do tříd zařazeni i dobrovolníci ze zahraničí, kteří působí vždy jeden školní rok v dané třídě.

Celý pedagogický sbor usiluje o vytváření pohody prostředí, podmínek pro zdravé učení a otevřeného partnerství. Všichni pedagogové se průběžně účastní mnohých seminářů, kurzů školení, které prohlubují a zdokonalují jejich odbornost v daném oboru. Práci pedagogů doplňuje činnost pracovníků speciálně pedagogických center, kteří jsou nedílnou součástí vzdělávání žáků se speciálními potřebami.

2.5 Charakteristika žáků

Praktická škola jednoletá umožňuje vzdělání žákům s různým stupněm mentálního postižení (§ 16 odst. 2 zákona 561/2004 Sb. ve znění pozdějších předpisů - zdravotním postižením je pro účely tohoto zákona mentální, tělesné, zrakové nebo sluchové postižení, vady řeči, souběžné postižení více vadami, autismus a vývojové poruchy učení nebo chování). Jde o vzdělávání žáků se středně těžkým a těžkým mentálním postižením, autismem a vícečetným postižením. Odborný lékař společně s příslušným speciálně pedagogickým centrem posuzuje a následně doporučuje požadavky na žáky, které budou školou plně respektovány s ohledem na povahu a stupeň postižení, zdravotní stav a individuální zvláštnosti.

Žáci k nám přicházejí nejen z Českého Těšína, Bohumína a Karviné, kde jsou naše střední školy zřízeny, ale také i z blízkého okolí.

S ohledem na různorodost struktury postižení jednotlivých žáků, je vyučování v jednotlivých třídách upravováno a organizováno tak, aby plně vyhovovalo požadavkům žáků se speciálními vzdělávacími potřebami. To vše za využití speciálně pedagogických metod, postupů, forem, prostředků vzdělávání a mnoha podpůrných opatření, s jejichž pomocí mohou žáci dosahovat výsledků, které odpovídají jejich maximálním možnostem.

2.6 Dlouhodobé projekty

Střední škola je průběžně zapojena do těchto aktivit a projektů:

- Adventní zpívání v kostele v Písku u Jablunkova
- Novoroční koncert
- Spolupráce s Knihovou Český Těšín, Svibice
- Žáci střední školy čtou z Bible žákům ZŠ a MŠ Třanovského, Český Těšín
- Den důstojnosti v Polsku (Cieszyn)
- Den sociálních služeb v Českém Těšíně
- Den Země a Den stromů v Českém Těšíně
- Radovánky
- Dny otevřených dveří
- Výstavky
- Sportovní a kulturní akce
- Možnost účasti našich žáků na pravidelných akcích pořádaných SPMP Český Těšín: „Abilympiáda“, turnaj v Bowlingu „O pohár starosty města“ a možnost letního tábora

2.7 Spolupráce s rodiči

Důležitou oblastí pro naši školu je spolupráce s rodiči. Podstatné jsou pojmy vzájemná každodenní komunikace na základě oboustranných rovnocenných vztahů, vedení školy i rodičů. Vzhledem ke speciálním vzdělávacím potřebám našich žáků na střední škole je nutná vzájemná důvěra, znalost provozu, podstaty vzdělávání, zaměření školy.

Rodič nebo zákonný zástupce (popř. opatrovník) má možnost a prostor vyjádřit své názory, náměty a připomínky ústní i písemnou formou. K tomu slouží i pravidelné třídní schůzky, v případě potřeby třídní učitel zvolí aktuálně vhodný termín. Zástupci rodičů mohou také vyjadřovat své připomínky a podněty prostřednictvím školské rady, kde mají své zastoupení. Také každodenní kontakt rodič – pedagog má své opodstatnění. Směřuje žáka k optimálním výkonům, podporuje plnění individuálního vzdělávacího plánu, na kterém spolupracují obě strany. Každodenní informace o aktuálním zdravotním stavu pak umožňuje individuální přístup všech pedagogických pracovníků k žákům se speciálními vzdělávacími potřebami s empatií, respektem a úctou. Rodiče jsou často sponzory, podporují činnost a aktivity školy, pomáhají při organizaci školních i mimoškolních akcí a tím se stávají nezbytnou složkou celkové spolupráce.

2.8 Spolupráce s jinými subjekty

Naše SŠ kromě hlavního výchovně vzdělávacího cíle má také za úkol podporovat a směřovat naše absolventy do běžného praktického života, umožnit jim v co nejvyšší míře zapojit se do aktivit a činností zdravé populace. Snažíme se už během studia našich žáků o integraci do společnosti, o co největší včlenění do společnosti. Mělo by být normální být „jiným“. Žáky seznamujeme s okolím školy, města, kde sídlí daná pobočka školy. Žáci jsou vedeni k pracovním, volnočasovým i společensky prospěšným aktivitám. Využíváme také našich výrobků, dárků, výtvarných projevů k vhodné propagaci střední školy pomocí výstav a projektů.

Naše odloučená pracoviště SŠ spolupracují v rámci svých možností a dosahu v místě své adresy. Jsou to tyto subjekty:

- Městský úřad
- Odbor sociálně právní ochrany dětí
- Policie ČR
- Místní složky požární ochrany
- Speciálně pedagogická centra, pedagogicko-psychologické poradny
- Slezská diakonie
- Farní sbor Slezské církve evangelické a. v. v Bohumíně, spolupráce s panem farářem Mgr. Romanem Brzezinou, (nad rámec výuky nepovinného předmětu náboženství)
- SCEAV Český Těšín, spolupráce s panem farářem Mgr. Jiřím Kaletou, (nad rámec výuky nepovinného předmětu náboženství)
- Knihovna ČT ve Svibici
- Canisterapie
- Občanské sdružení Společnost pro podporu lidí s mentálním postižením v ČR, městská organizace Český Těšín
- Občanské sdružení přátel historie Bohumína
- ZUŠ Pavla Kalety, Český Těšín
- Albrechtova střední škola, Český Těšín
- a další dobrovolné a neziskové organizace v lokalitě školy

2.9 Spolupráce se stacionáři Slezské diakonie

Velmi úzká je spolupráce poboček SŠ se stacionáři Slezské diakonie. Na základě propojení výchovně vzdělávacího systému školy je logickým pokračováním navazující činnost stacionářů při poskytování cílených sociálních služeb pro děti a žáky. Činnost těchto stacionářů je zakotvena na praktické realizaci biblických zásad lásky a služby lidem potřebným a lidem v nouzi.

Stacionáře poskytují našim žákům tolik důležité komplexní sociální služby, zajišťují terapeutické dílny, poradenské služby, kvalitní canisterapii a rehabilitace, respitní služby. Respitní služby neboli odlehčovací služby umožňují rodičům odpočinout si, načerpat novou sílu a energii, vyřídit si nezbytné osobní záležitosti (lékař, úřad) a současně mít jistotu, že o dítě je odborně postaráno s přihlédnutím k jeho individuálním zvláštnostem. Jedná se o výchovně vzdělávací a aktivizační činnosti pod dohledem odborného pracovního personálu.

Škola naplňuje křesťanské zásady a hodnoty, na všech odloučených pracovištích probíhá výuka křesťanské výchovy jako nepovinného předmětu. Žáci jsou vedeni ke vztahu k Bohu, vzájemné toleranci a respektování potřeb ostatních. V tomto duchu pokračují ve své náročné práci pracovníci stacionářů Slezské diakonie.

Společně se potom aktivně zapojují pobočky SŠ a stacionáře do mezinárodních projektů, do benefičních koncertů, organizují dobrovolnické a charitativní aktivity, spoluorganizují významné kulturní akce v místě poboček. Vzájemná spolupráce umožňuje další šíření myšlenky tolerance, lásky, pochopení a pomoci mezi lidmi.

3 PROFIL ABSOLVENTA

3.1 Popis očekávaných výsledků vzdělávání absolventa

Výstupem vzdělávání žáků v praktické škole jednoleté je nejen rozšíření a doplnění teoretických a praktických dovedností získaných v průběhu povinné školní docházky, ale především zvýšení jejich kvality života a to tak, aby se dle svých individuálních schopností mohli uplatnit v chráněných pracovištích a při pomocných pracích v různých profesních oblastech. Jde také o dosažení nejlepší možné míry jejich samostatnosti a nezávislosti na péči druhých osob.

Absolvent praktické školy jednoleté zvládá:

základní činnosti spojené s organizací a údržbou domácnosti, jednoduché přípravy pokrmů, zásady skladování a nakupování potravin, orientuje se v základním vybavení kuchyně, dodržuje zásady správného stolování a společenského chování u stolu, zvládá základní úpravy a ošetřování oděvů a při výkonu odborných činností používá základní pravidla bezpečnosti a ochrany zdraví při práci. Používá základy zdravé výživy a zdravého životního stylu, uvědomuje si povinnost preventivní péče o své zdraví v přiměřené věku a vlastním schopnostem, rozeznává rizika ohrožující zdraví, uplatňuje hygienické zásady a návyky v osobní hygieně nejen v osobním životě, ale i v souvislosti s přípravou pokrmů. Chápe podstatu sociálních vztahů v rodině, mezi přáteli a ve společnosti, jedná ekologicky a chrání životní prostředí. Ovládá základní obsluhu počítače, orientuje se v oblasti vyhledávání informací na internetu, zvládá psaní jednoduchých textů a využívá základní způsoby elektronické komunikace, uvědomuje si zdravotní rizika s dlouhodobým užíváním výpočetní techniky. Uvědomuje si, že umění a kultura v jeho životě nejen prožitky pozitivně ovlivňuje osobnost člověka, ale že má význam také rehabilitační a relaxační. Ovládá základní komunikační dovednosti, srozumitelně se vyjadřuje a umí formulovat vlastní požadavky. Uplatňuje základní matematické znalosti a dovednosti v běžném životě (měření, porovnání, manipulace s penězi, práce s kalkulátorem). Uvědomuje si význam vhodného chování a jednání mezi lidmi a chápe význam tolerance.

To vše s ohledem na individuální zvláštnosti, zdravotní stav a specifické problémy vyplývající z povahy a stupně postižení jednotlivých žáků.

Součástí očekávaných výsledků žáka praktické školy jednoleté je i naplňování těchto stanovených cílů:

- rozšiřovat a prohlubovat u žáků poznatky získané v základním vzdělání
- upevňovat a dále rozvíjet klíčové kompetence žáků, zkvalitnit jejich vědomosti, dovednosti a formovat jejich postoje
- motivovat žáky k tvořivému myšlení
- vést žáky k využívání komunikačních dovedností
- rozvíjet u žáků tělesné, duševní a specifické schopnosti a dovednosti
- učit žáky vnímat a chránit své zdraví
- rozvíjet vztahy k lidem, k prostředí a přírodě
- směřovat žáky k jednání v souladu se strategií udržitelného rozvoje

- vést žáky k odpovědnosti a k respektování stanovených pravidel
- vést žáky k vytrvalému a pečlivému přístupu k týmové i samostatné práci
- směřovat žáky k osvojování poznatků a pracovních postupů a připravovat je k vykonávání pracovních činností podle jejich schopností

3.2 Způsob ukončení vzdělávání

Vzdělávání v Praktické škole jednoleté se ukončuje závěrečnou zkouškou, čímž absolvent získá střední vzdělání s dokladem o dosažení stupně vzdělání: vysvědčení o závěrečné zkoušce (§ 58 odst. 2 zákona č. 561/2004 Sb. ve znění pozdějších předpisů). První část závěrečné zkoušky je ústní teoretická zkouška z odborných předmětů a druhá část je z praktické zkoušky z odborných předmětů.

Organizace závěrečné zkoušky se řídí platnými předpisy a to dle vyhlášky č. 47/2005 o ukončování vzdělávání ve středních školách závěrečnou zkouškou a organizačním opatřením ředitelky k ZZ v daném školním roku. Závěrečná zkouška probíhá vždy v červnu a přesný termín stanoví ředitelka školy. Před vykonáním zkoušky se žáci neúčastní čtyř dnů vyučování, které využijí na přípravu k závěrečné zkoušce.

Zkušební komice se skládá z předsedy komise, místopředsedy, třídního učitele zkoušených žáků a přísedícího člena.

Klasifikace závěrečné zkoušky probíhá podle klasifikačního řádu a jednotlivé výsledky sdělí předseda zkušební komise v den, kdy žák tuto zkoušku ukončil.

1. Ústní zkouška z odborných předmětů	- 20 okruhů, z kterých si žák vylosuje jeden - žák má 15 min na přípravu - zkouška trvá 15 až 20 minut
2. Praktická zkouška z odborných předmětů	- 5 témat, z nichž se pro skupinu žáků, stanovené ředitelkou školy, jedno téma vylosuje - zkouška trvá nejdéle 240 minut
Odborné předměty	- Rodinná výchova - Příprava pokrmů - Praktické činnosti - Práce v domácnosti

U závěrečných zkoušek bude plně zohledněno, zda byl žák vzděláván dle IVP, zda je nutné připravit takové podmínky u závěrečné zkoušky, aby byly respektovány jejich individuální zvláštnosti, zdravotní stav a specifické problémy vyplývající z povahy a stupně postižení.

3.3 Popis uplatnění absolventa v praxi

Cílem Praktické školy jednoleté je připravit své absolventy v rámci jejich možností a individuálních schopností na možné uplatnění při pomocných pracích v oblasti služeb nebo výroby (např. ve zdravotnictví, v sociálních a komunálních službách, v zemědělství) a případně na chráněných pracovištích.

Získané dovednosti a návyky žáci uplatní nejen při výkonu jednoduchých činností v oblasti profesní, ale mohou je využít i v dalším vzdělávání v rámci celoživotního učení a napomohou jim také k usnadnění zařazení se do společnosti.

3.4 Klíčové a odborné kompetence žáka

Vzdělávání v praktické škole jednoleté směřuje v souladu s cíli středního speciálního vzdělávání k tomu, aby si žáci vytvořili, na úrovni odpovídající jejich schopnostem a učebním předpokladům, klíčové a odborné kompetence. Míra osvojení dovedností, vědomostí, návyků a postojů je u jednotlivých absolventů velmi různá. Rozsah a hloubku jednotlivých kompetencí stanoví učitel individuálně vzhledem k reálným možnostem a schopnostem žáků.

Jde o soubory vědomostí, dovedností a postojů, které mohou žáci uplatnit v různých profesích a životních situacích. Získané kompetence napomáhají žákům lépe se přizpůsobovat společenskému vývoji. Jak klíčové kompetence, tak odborné kompetence se navzájem prolínají a k jejich osvojení směřuje celý obsah ŠVP.

K rozvíjení klíčových kompetencí získaných v průběhu školní docházky musí vycházet z osobnostních dispozic, fyzických předpokladů žáků a musí důsledně respektovat jejich individuální zvláštnosti.

3.4.1 Klíčové kompetence

Zde jsou zahrnuty kompetence k učení, k řešení problémů, komunikativní, sociální a personální, občanské a kompetence pracovní. V praktické škole jednoleté je kladen důraz především na rozvíjení komunikačních dovedností a soběstačnosti v běžném životě. Ostatní kompetence jsou především rozvíjeny a utvářeny formou praktických činností ve vzdělávací i praktické složce vzdělávání. Klíčové kompetence budou rozpracovány dle jednotlivých předmětů v rámci učebních osnov.

KOMPETENCE KOMUNIKATIVNÍ

Žák by měl
- dokázat se, v rámci svých možností, srozumitelně vyjadřovat ústní, písemnou nebo jinou alternativní formou
- naslouchat druhým, rozumět obsahu sdělení a adekvátně na něj reagovat
- využívat pro komunikaci běžné informační a komunikační prostředky
- využívat získané komunikativní dovednosti k vytváření pozitivních vztahů ke spolupráci s ostatními lidmi

KOMPETENCE K UČENÍ

Žák by měl
- využívat vhodné metody a techniky při učení a praktických činnostech
- být motivován k rozšiřování a prohlubování svých vědomostí a dovedností
- reagovat na hodnocení ze strany druhých, přijímat radu i oprávněnou kritiku
- uplatňovat základní zkušenosti a postupy v pracovních činnostech

KOMPETENCE K ŘEŠENÍ PROBLÉMŮ

Žák by měl
- rozpoznat problémy a hledat nejvhodnější způsob řešení
- řešit běžné životní situace a překážky, překonávat je přiměřeně svým možnostem, případně za pomocí druhé osoby
- dokázat přivolat pomoc v případě ohrožení vlastní nebo jiné osoby

KOMPETENCE SOCIÁLNÍ A PERSONÁLNÍ

Žák by měl
- vědět o svých základních právech a povinnostech a respektovat práva a povinnosti ostatních
- orientovat se v základních a mravních hodnotách a uplatňovat základní pravidla společenského chování
- jednat zodpovědně vůči vlastní i druhé osobě
- dokázat se přiměřeně chovat v krizových situacích i v situacích ohrožujících život podle pokynů kompetentních osob a uplatňovat osvojené dovednosti a postupy

KOMPETENCE OBČANSKÉ

Žák by měl
- znát základní práva a povinnosti občanů, respektovat společenské normy a pravidla soužití
- uvědomovat si význam zdravého životního stylu, chránit své zdraví i zdraví druhých lidí
- podílet se na ochraně životního prostředí a jednat v souladu se strategií udržitelného rozvoje
- rozpoznat nevhodné a rizikové chování

KOMPETENCE PRACOVNÍ

Žák by měl
- mít osvojeny základní pracovní dovednosti, návyky a postupy pro každodenní běžné pracovní činnosti
- chápat význam práce a možnost vlastního zapojení do pracovního procesu
- plnit stanovené povinnosti, být schopen spolupráce, respektovat práci svou i druhých
- znát možnost využívání poradenských a zprostředkovatelských služeb
- znát a dodržovat zásady bezpečnosti a hygieny práce i ochrany zdraví při práci

3.4.2 Odborné kompetence

Klíčové kompetence jsou doplněny odbornými kompetencemi, které neexistují v ŠVP samostatně, ale navzájem se doplňují a prolínají. Mají napomáhat k vytvoření předpokladů pro efektivní využití a uplatnění osvojených vědomostí. Rozvíjení odborných kompetencí musí stejně jako u rozvíjení kompetencí klíčových, vycházet z osobnostních dispozic, fyzických předpokladů žáků a to za plného respektování individuálních zvláštností žáků.

Odborné kompetence se vztahují k výkonu dané pracovních činnosti dle odborného zaměření školy. Budou rozpracovány v jednotlivých odborných předmětech dle specifik odborných činností. Jde o soubor odborných vědomostí a dovedností, postojů a hodnot požadovaných u absolventů praktické školy, které by byli schopni využít pro úspěšné uplatnění v dalším životě. Stanovené odborné kompetence by měly být dosažitelné pro většinu žáků.

Odborné kompetence podle zaměření školy

Naši žáci pracují na prohlubování odborných kompetencí prostřednictvím zdokonalování se v praktických činnostech probíhajících v odborných předmětech. Učí se odborné kompetence propojovat s činnostmi každodenního života, které mohou nacvičovat ve cvičné kuchyni, při práci s rostlinami nebo při činnostech, které jsou spojeny s údržbou oděvů, při práci na šicím stroji a při činnostech spojené s provozem a údržbou domácnosti. Během výuky jsou žáci vedeni k osvojování si odborných kompetencí a jejich samostatnému využívání.

DODRŽOVÁNÍ ZÁSAD BEZPEČNOSTI A OCHRANY ZDRAVÍ PŘI PRÁCI

Žák by měl
- dodržovat právní předpisy z oblasti BOZP, hygienické předpisy a předpisy požární ochrany
- používat osobní ochranné pracovní prostředky podle prováděných činností
- spolupodílet se na vytváření bezpečného pracovního prostředí

USILOVAT O KVALITU SVÉ PRÁCE, VÝROBKŮ A SLUŽEB

Žák by měl
- dodržovat stanovené normy a předpisy
- pracovat podle instrukcí nebo návodu, případně za pomocí druhé osoby, pracovat v souladu s technologickými předpisy a uplatňovat pracovní návyky
- zvolit vhodné materiály, vybrat a použít správné pracovní nástroje, pomůcky a technické vybavení podle vykonávané činnosti
- spolupracovat při dosahování stanovených úkolů
- zkontrolovat a zhodnotit kvalitu své vykonané činnosti

JEDNAT EKONOMICKY A V SOULADU SE STRATEGIÍ TRVALE UDRŽIT. ROZVOJE

Žák by měl
- znát význam, účel a užitečnost vykonávané práce, její finanční i společenské ohodnocení
- posuzovat v pracovním procesu prováděné činnosti z pohledu jejich vlivu na životní prostředí
- nakládat s materiály, energiemi, odpady, vodou a jinými látkami s ohledem na životní prostředí

4 CHARAKTERISTIKA ŠVP

Charakteristika a obsah školního vzdělávacího programu praktické školy jednoleté jsou dány nejen charakterem a typem žáků, kteří tento obor navštěvují, ale také zaměřením školy. Jde o žáky s těžkým stupněm mentálního postižení, kombinovaným postižením a autismem, pro které je důležitý nejen individuální přístup a respektování jejich individuálního tempa, ale především klima školy, vstřícný a profesionální přístup pedagogických pracovníků.

Základem ŠVP Praktické školy jednoleté je zaměření na rozvoj komunikačních dovedností a dosažení nejvyšší možné míry samostatnosti a nezávislosti na péči druhých osob. Jde o zvýšení kvality života absolventům, kteří se potýkají dennodenně s mnoha problémy, a to dle míry závažnosti jejich zdravotního postižení. Jde především o přípravu na osvojení manuálních dovedností a jednoduchých činností využitelných v oblastech praktického života, které absolventům usnadní integraci do společnosti.

Vzhledem k tomu, že jsme škola církevní, snažíme se žákům předkládat křesťanské hodnoty a my sami, jako pedagogický sbor, jdeme žákům příkladem v jejich prosazování. Do vyučování je zařazen i nepovinný předmět náboženství, pod vedením zkušených kazatelů, s jejichž farnostmi rovněž spolupracujeme.

V praktické škole jednoleté navazujeme na ŠVP základní školy speciální a snažíme se o rozvoj zejména v oblasti klíčových kompetencí, které žáci získali v předešlém vzdělávání. V průběhu vzdělávání se dále zaměřujeme na utváření odborných kompetencí, které se vztahují k odborným předmětům vyučovaným na naší škole a odvíjí se od zaměření školy.

4.1 Zaměření školy

Zaměření školy je dáno nejen možnostmi a materiálním vybavením školy, ale především cílem ŠVP - vést žáky k samostatnosti tak, aby byli připraveni na vstup do dalšího života, popř. na zařazení do pracovního procesu dle svých možností a schopností.

Obsah ŠVP Praktická škola jednoletá je rozdělena do několika vzdělávacích oblastí. Odborné činnosti, všeobecné vzdělávací oblasti, člověk a zdraví a oblast umění a kultura. Zaměřili jsme se na podporu především odborných činností a oblasti umění a kultury, které nejen napomůžou žákům zapojit se lépe do dalšího života, ale především mají i funkci rehabilitační a relaxační.

V odborných činnostech se zaměřujeme na to, aby si žáci osvojili jednoduché činnosti spojené s domácností, údržbou oděvů a textilií, s přípravou jednoduchých pokrmů, stolováním, ošetřováním rostlin a s výrobou jednoduchých výrobků a dekoračních předmětů z různých materiálů. Odbornými činnostmi zabezpečujeme především rozvoj jemné motoriky, estetického vnímání a pracovního soustředění na dané úkoly.

Dáváme žákům možnost pocítit radost ze splněného úkolu, čímž posilujeme jejich sebevědomí, které mnohdy u našich žáků je na velmi nízké úrovni. Budou si moci vybudovat jak teoretické poznatky, tak i praktické. Neméně důležité je osvojování sebeobsluhy a osobní hygieny. Ve všech oblastech se snažíme přistupovat k žákům individuálně, dle jejich možností a schopností. Obsahem vzdělávací oblasti umění a kultura je hudebně pohybová, výtvarná a dramatická výchova. V předmětu dramatické výchovy jde především o možnost si vyzkoušet řešení nejen jednoduchých, ale i konfliktních situací a tím také posilujeme komunikační dovednosti našich žáků. Zaměřujeme se převážně na hudební a dramaticky laděná vystoupení a také na akce a soutěže, které budou podporovat a rozvíjet čtenářské dovednosti našich žáků. Multimediální rozvoj je realizován napříč předměty a to prací žáků na počítačích a s interaktivní tabulí.

Podle těchto faktorů a dalších specifik žáků s postižením se snažíme zapojovat do výuky různé projekty, soutěže, akce a vystoupení, ve kterých se naši žáci mohou projevit a mohou také ukázat svůj talent, který u žáků podporujeme a povzbuzujeme.

V co největší míře se snažíme využívat školní zařízení, kompenzační a didaktické pomůcky, které máme k dispozici.

4.2 Podmínky pro přijetí

Tento ŠVP je koncipován pro cílovou skupinu žáků, kteří splňují podmínky pro přijetí do jednoletého oboru praktické školy, jak je specifikováno v RVP pro praktické školy a předpokládá se, že je těmto žákům, vzhledem k jejich postižení znemožněno studium na jiném typu střední školy nebo tuto školu volí žáci se zdravotním postižením a jejich rodiče na základě svých preferencí.

Praktická škola jednoletá (78-62-C/01) je určena pro žáky se středně těžkým a těžkým stupněm mentálního postižení, autismem a vícečetným postižením, kteří ukončili:

- povinnou školní docházku v základní škole speciální
- povinnou školní docházku v základní škole samostatně zřízené pro žáky se zdravotním postižením
- povinnou školní docházku, ale nezískali základní vzdělání ani základy vzdělání
- přestoupili z jiné praktické školy
- na základní škole a z vážných zdravotních důvodů, které jsou v kombinaci s mentálním postižením, se nemohou vzdělávat na jiném typu školy.

Žák je přijat do oboru Praktická škola jednoletá (78-62-C/01) na základě podání přihlášky ke vzdělávání na této škole, a to zletilým uchazečem nebo zákonným zástupcem u nezletilých uchazečů a u uchazečů zbavených způsobilosti k právním úkonům.

K přihlášce uchazeč přiloží:

- lékařský posudek o zdravotní způsobilosti
- vysvědčení z odpovídajícího ročníku školy, na které ukončil povinnou školní docházku
- rozhodnutí o zdravotním znevýhodnění, je-li uchazeč osobou zdravotně znevýhodněnou
- zprávu školského poradenského zařízení o zdravotním postižení nebo zdravotním znevýhodnění uchazeče, obsahující vyjádření o doporučení studia tohoto oboru
- zápisový lístek, který obdrží na škole, kde ukončil povinnou školní docházku

Uchazeč, který má zájem vzdělávat se na Praktické škole jednoleté, odevzdá zápisový lístek řediteli školy, který rozhodl o jeho přijetí ke vzdělávání, a to nejpozději do 5 pracovních dnů ode dne, kdy bylo uchazeči doručeno rozhodnutí o přijetí. Neučiní-li tak, vzdává se tímto práva být přijat za žáka Praktické škole jednoleté a na jeho místo lze přijmout jiného uchazeče.

4.3 Výchovné a vzdělávací metody a strategie

Výchovné a vzdělávací metody a strategie vychází z potřeb a specifik žáků, kteří naši školu navštěvují. Tyto postupy utvářejí a rozvíjí u žáků klíčové kompetence a dále pomáhají žákům rozvíjet vědomosti, dovednosti, schopnosti a postoje, které jsou důležité pro jejich osobní rozvoj. Výuka je přizpůsobena potřebám a nárokům našich žáků. Ve výuce chceme žákům poskytnout dostatek podnětů k učení, proto výuka neprobíhá pouze ve třídě, ale např. ve cvičné kuchyni, multifunkční místnosti vybavené interaktivní tabulí, v přírodě nebo formou besed s odborníky z různých odvětví. Pro žáky praktické školy jednoleté je především důležité zařazovat krátkodobé cíle, které jsou pro ně viditelné, reálné a dosažitelné. Dosažitelnost těchto cílů má i funkci motivační k plnění daných úkolů a činností ve výuce.

Organizačně probíhá výuka formou hromadnou, za účasti všech žáků, formou skupinovou, kdy jsou žáci rozděleni do skupin a věnují se odlišným činnostem v rámci daného předmětu nebo formou individuální, a to nejčastěji ve formě spolupráce žáka s asistentem pedagoga. Vzhledem k specifikům typů postižení našich žáků se zaměřujeme na metody názorně demonstrační, praktické a slovní, ale také využíváme formy her a situačních scének. Při těchto formách výuky se snažíme o názornost a individuální přístup v co největší míře a považujeme je za základ vzdělávání a tu nejlepší cestu pro naše žáky. V oblasti výuky odborných předmětů je základní organizační formou vyučovací blok, který vznikne spojením vyučovacích hodin. Současně, vzhledem ke specifickým postižením žáků, zařazujeme dle potřeby relaxační a dechová cvičení nejen v hodinách tělesné výchovy, ale i během výuky ostatních předmětů nebo přestávek. Žáci mohou rovněž využívat relaxační místnost, kde si mohou odpočinout nebo se uklidnit. Výuka je tak efektivnější, protože žáci mají možnost měnit činnosti a zvýšit tím i svou pozornost.

V hodinách využíváme zejména pracovní listy, které umožní pedagogovi přizpůsobit učivo danému žákovi, dále pracujeme s učebnicemi, encyklopediemi a dalšími knihami, které rovněž zpestří výuku. Ve stylu strukturovaného učení seznamujeme žáky ve srozumitelné formě s obsahem vyučování.

Učení je navrženo tak, aby minimalizovalo problémy s chováním tím, že vytvoří prostředí, které je pro žáky srozumitelné a v němž jsou úspěšné. Žáci musí mít jasnou představu o množství práce a o jejím ukončení, jinak je pro něj tato práce únavná a tíživá. Strukturované učení klade důraz na využití individuálních schopností, nácvik samostatnosti a sebeobsluhy, využívá metod alternativní komunikace a vyzdvihuje nutnost spolupráce s rodinou. O případných změnách žáky předem informujeme a ti pak mají dostatek času se změně přizpůsobit. Důležitá je pro nás i spolupráce s rodinou. Probíhá tak výměna informací, které napomáhají k zefektivnění výuky.

4.4 Zabezpečení výuky žáků s kombinací postižení

Vzhledem k zaměření a typu školy vzděláváme žáky se zdravotním postižením, zdravotním znevýhodněním a také s kombinací postižení. Podrobnosti jsou blíže stanoveny v zákoně č. 561/2004 Sb. a vyhlášce č.73/2005 Sb., kde je popsán systém vzdělávání žáků se speciálními vzdělávacími potřebami.

Při tvorbě ŠVP, třídních plánů a celém vzdělávacím procesu u žáků se středně těžkým a těžkým mentálním postižením, autismem a kombinovaným postižením je nutné vzít v úvahu zejména zdravotní způsobilost uchazeče, stupeň zdravotního postižení a poté, podle potřeb žáků upravovat obsah vzdělání formou individuálně vzdělávacích plánů, které doporučí speciálně pedagogické centrum nebo ředitelka školy a to na základě žádosti zákonných zástupců. V případě častých onemocnění, rehabilitačních pobytů apod., které vznikají s ohledem na časté zdravotní obtíže této skupiny žáků, lze rozvrhnout učivo do více ročníků.

Odborné činnosti je vhodné přizpůsobit tak, aby byly plně respektovány individuální zvláštnosti žáků s možností využívání speciálních kompenzačních pomůcek. V případě potřeby, v souladu s právními předpisy lze zajistit ve výuce působení asistenta pedagoga a v případě i osobního asistenta. V některých případech je možné zkrácení výuky na žádost rodičů nebo doporučení odborníků.

Vzdělávání žáků se speciálními potřebami je upraveno volbou vhodné formy a metody výuky s využití různých podpůrných opatření a plného respektování jejich individuálních zvláštností. Jde především o úpravu a způsob předkládání obsahu učiva tak, aby bylo reálné a splnitelné právě pro žáky v rámci jejich možností. Kompenzační pomůcky jsou zařazovány dle potřeb jednotlivých žáků dle druhu a hloubky postižení.

4.5 Začlenění průřezových témat

Průřezová témata mají vysoký společenský význam, zaujímají nezastupitelné místo v celkovém rozvoji osobnosti žáka, především pak vedou k rozvoji občanských a klíčových kompetencí žáka a tím se stávají důležitým formativním prvkem. Za pomoci průřezových témat bude ve vyučování mnoho příležitostí ke spolupráci i samostatné práci. Důraz bude kladen na celkový rozvoj osobnosti žáka především v oblasti postojů a hodnot, jejich rozvíjení schopnosti individuálního uplatnění i pro jejich vzájemnou spolupráci a na charakterový rozvoj.

Tematické celky průřezových témat budou prostupovat celým vzdělávacím procesem v řadě činností ve výuce i mimo ni. Provázanost v jednotlivých předmětech bude podporovat spjatost s praxí. Obsahy jednotlivých částí průřezových témat jsou přizpůsobeny schopnostem a možnostem žáků vzdělávaných v praktické škole jednoleté a jsou součástí strategie jednotlivých vyučovacích předmětů.

Vybraná průřezová témata:

- **Osobnostní a sociální výchova**
- **Člověk a životní prostředí**

4.5.1 Osobnostní a sociální výchova

Toto průřezové téma klade důraz na rozvoj osobnosti, získávání praktických dovedností, na formování postojů, sebeúcty, sebepoznání a zdravého sebepojetí, dále na přebírání zodpovědnosti za své jednání v různých situacích denního života i při práci a při budování mezilidských vztahů.

Oblasti průřezových témat se budou ve výuce uskutečňovat formou modelových situací nebo výměnou rolí s následnou diskuzí, formou sociálních her a jinými vhodnými technikami. Vše je rozděleno do dvou tematických celků.

1. Osobnostní rozvoj se bude specificky projevovat v oblastech:

- rozvoj schopnosti poznávání
- sebepoznání a sebepojetí
- seberegulace a sebeorganizace
- psychohygiena

2. Sociální rozvoj se bude projevovat v oblastech:

- poznávací schopnosti
- mezilidských vztahů
- komunikace

Přínosem průřezového tématu k naplňování cílů vzdělávání je utváření kladného sebepojetí a pojetí druhých, rozvíjení sebedůvěry a ovládání svého chování, rozvíjení mezilidských vztahů a vzájemné komunikace, rozvíjení dovedností pro vzájemnou spolupráci, hledání cest ke zvládání různých sociálních situací, akceptování různých typů lidí, názorů a přístupů k řešení problémů, předcházení rizikovému chování.

4.5.2 Člověk a životní prostředí

Toto průřezové téma povede k pochopení vztahu člověka k životnímu prostředí a bude žákům vysvětlovat základních ekologické zákonitosti a dopad negativního působení člověka na přírodu. Dále bude rozvíjet téma přírodních surovin, správného hospodaření s potravinami, energiemi a nakládání s odpady z teoretického hlediska i z pohledu našeho regionu.

Prostřednictvím teorie i různých ekologických aktivit budeme vést žáky k odpovědnému přístupu k životnímu prostředí a uvědomování si vlivů prostředí na vlastní zdraví i na zdraví ostatních lidí. Tematickými celky jsou Ekosystémy a Vztah člověka k prostředí.

Přínos průřezového tématu k naplňování cílů vzdělávání:

- porozumění vztahům člověka a prostředí a důsledkům lidských činností na prostředí
- uvědomování si podmínek života, možností jejich ohrožování, vedení k zodpovědné ochraně přírody a přírodních zdrojů
- získávání znalostí, dovedností a pěstování ekologických návyků
- rozvíjení spolupráce v péči o životní prostředí na místní a regionální úrovni
- ochrana přírody a přírodních zdrojů a respektování principů udržitelného rozvoje
- utváření zdravého životního stylu a k vnímání estetických hodnot prostředí

1. Ekosystémy

Celek se bude specificky projevovat v oblastech:

- vzájemné vztahy organismů a prostředí
- struktura a funkce ekosystémů
- základní podmínky života
- ochrana přírody
- význam lesů a polí
- změny okolní krajiny vlivem člověka
- vodní zdroje a význam moře
- kulturní krajina
- lidské sídlo

2. Vztah člověka k prostředí

Celek se bude specificky projevovat v oblastech:

- vztah člověka k prostředí
- vliv prostředí na lidské zdraví
- aktuální ekologické problémy
- naše obec
- lokální ekologický problém
- prostředí a zdraví

Průřezová témata budou naznačena v následující tabulce a každý vyučující zahrne jednotlivé části průřezových témat do daných předmětů podle svého zvážení a vhodnosti probírané látky. Žáci si tímto způsobem budou moci vytvářet souvislosti a propojení jednotlivých předmětů.

4.5.3 Rozpracování průřezových témat do předmětů

VYUŽITÍ PRŮŘEZOVÝCH TÉMAT V JEDNOTLIVÝCH PŘEDMĚTECH Praktická škola jednoletá													
1. OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA													
1.1 Osobnostní rozvoj	**ČJ**	**M**	**IT**	**ZSV**	**HV**	**DV**	**VV**	**VZ**	**TV**	**RV**	**PD**	**PČ**	**PP**
1.1.1 Rozvoj schopnosti poznávání	x	x	x		x	x	x	x	x	x	x	x	x
1.1.2 Sebepoznání a sebepojetí				x		x	x	x	x	x	x	x	x
1.1.3 Seberegulace a sebeorganizace	x					x	x		x	x	x	x	x
1.1.4 Psychohygiena			x		x	x	x		x	x	x	x	
1.2 Sociální rozvoj	**ČJ**	**M**	**IT**	**ZSV**	**HV**	**DV**	**VV**	**VZ**	**TV**	**RV**	**PD**	**PČ**	**PP**
1.2.1 Poznávací schopnosti		x		x			x		x	x	x	x	
1.2.2 Mezilidské vztahy				x		x	x	x	x	x	x		x
1.2.3 Komunikace	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x
2. ČLOVĚK A ŽIVOTNÍ PROSTŘEDÍ													
2.1 Ekosystémy	**ČJ**	**M**	**IT**	**ZSV**	**HV**	**DV**	**VV**	**VZ**	**TV**	**RV**	**PD**	**PČ**	**PP**
2.1.1 Vztahy organismů a prostředí	x							x					
2.1.2 Struktura a funkce ekosystémů				x				x					
2.1.3 Základní podmínky života				x				x					x
2.1.4 Ochrana přírody	x		x	x			x		x	x	x	x	x
2.1.5 Význam lesů a polí					x			x				x	
2.1.6 Vodní zdroje a význam moře	x			x		x		x		x	x		x
2.1.7 Lidské sídla	x						x			x	x	x	
2.1.8 Kulturní krajina							x			x	x		
2.2 Vztah člověka k prostředí	**ČJ**	**M**	**IT**	**ZSV**	**HV**	**DV**	**VV**	**VZ**	**TV**	**RV**	**PD**	**PČ**	**PP**
2.2.1 Vztah člověka k prostředí	x		x					x		x	x	x	x
2.2.2 Vlivy prostředí na lidské zdraví			x					x	x	x	x	x	
2.2.3 Principy udržitelnosti rozvoje								x		x	x		
2.2.4 Aktuální ekologické problémy	x					x		x		x	x	x	x
2.2.5 Naše obec	x	x	x				x			x	x		
2.2.6 Lokální ekologické problémy				x						x	x	x	
2.2.7 Prostředí a zdraví			x				x	x	x	x	x		x

4.5.4 Používané zkratky průřezových témat

SEZNAM POUŽÍVANÝCH ZKRATEK PRŮŘEZOVÝCH TÉMAT PRAKTICKÁ ŠKOLA JEDNOLETÁ			
1. OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA		**2. ČLOVĚK A ŽIVOTNÍ PROSTŘEDÍ**	
1.1 OR	**1.1 OSOBNOSTNÍ ROZVOJ**	**2.1 ES**	**2.1 EKOSYSTÉMY**
1.1.1 RSP	1.1.1 Rozvoj schopnosti poznávání	2.1.1 VOP	2.1.1 Vztahy organismů a prostředí
1.1.2 SS	1.1.2 Sebepoznání a sebepojetí	2.1.2 SFE	2.1.2 Struktura a funkce ekosystémů
1.1.3 SS	1.1.3 Seberegulace a sebeorganizace	2.1.3 ZPŽ	2.1.3 Základní podmínky života
1.1.4 P	1.1.4 Psychohygiena	2.1.4 OP	2.1.4 Ochrana přírody
1.2 SR	**1.2 SOCIÁLNÍ ROZVOJ**	2.1.5 VLP	2.1.5 Význam lesů a polí
1.2.1 PS	1.2.1 Poznávací schopnosti	2.1.6 VZVM	2.1.6 Vodní zdroje a význam moře
1.2.2 MV	1.2.2 Mezilidské vztahy	2.1.7 LS	2.1.7 Lidské sídla
1.2.3 K	1.2.3 Komunikace	2.1.8 KK	2.1.8 Kulturní krajina
		2.2 VČP	**2.2 VZTAH ČLOVĚKA A PROSTŘEDÍ**
		2.2.1 VČP	2.2.1 Vztah člověka k prostředí
		2.2.2 VPLZ	2.2.2 Vlivy prostředí na lidské zdraví
		2.2.3 PUR	2.2.3 Principy udržitelnosti rozvoje
		2.2.4 AEP	2.2.4 Aktuální ekologické problémy
		2.2.5 NO	2.2.5 Naše obec
		2.2.6 LEP	2.2.6 Lokální ekologické problémy
		2.2.7 PZ	2.2.7 Prostředí a zdraví

4.5.5 Používané zkratky předmětů

SEZNAM POUŽÍVANÝCH ZKRATEK PŘEDMĚTŮ PRAKTICKÁ ŠKOLA JEDNOLETÁ			
VŠEOBECNÉ PŘEDMĚTY A VÝCHOVY		**ODBORNÉ ČINNOSTI**	
ČJ	Český jazyk a komunikace	**PP**	Příprava pokrmů
M	Matematika	**PČ**	Praktické činnosti
IT	Informatika	**PD**	Práce v domácnosti
ZSV	Společenskovědní základy	**RV**	Rodinná výchova
VZ	Výchova ke zdraví	**NEPOVINNÝ PŘEDMĚT**	
DV	Dramatická výchova	**N**	Náboženství
VV	Výtvarná výchova		
HV	Hudebně pohybová výchova		
TV	Tělesná výchova		

5 UČEBNÍ PLÁN

5.1 Učební plán

UČEBNÍ PLÁN
PRAKTICKÁ ŠKOLA JEDNOLETÁ

Kód a název oboru vzdělání:	**78-62-C/01, PRAKTICKÁ ŠKOLA JEDNOLETÁ**
Název ŠVP:	**PRAKTICKÁ ŠKOLA JEDNOLETÁ**
Stupeň vzdělání:	Střední vzdělání, vysvědčení o závěrečné zkoušce
Délka a forma vzdělávání:	1 rok, denní forma vzdělávání
Datum platnosti:	od 1. září 2012

Přehled vyučovaných předmětů, jejich hodinové dotace v týdnu a vyžití disponibilních hodin za celý školní rok:

PRAKTICKÁ ŠKOLA JEDNOLETÁ **Vyučované předměty**		Ozn.	**Povinné týdenní hodinové dle dle RVP**	**Využití disponib. hodin**	**Celkem hodinová dotace týdenní**	**Celkem hodinová dotace šk. rok**
1.	Český jazyk a komunikace	ČJ	3	---	3	**99**
2.	Matematika	M	2	---	2	**66**
3.	Informatika	IT	1	---	1	**33**
4.	Společenskovědní základy	ZSV	1	---	1	**33**
5.	Hudebně pohybová výchova	HV	1	---	1	**33**
6.	Dramatická výchova	DV	---	+ 1	1	**33**
7.	Výtvarná výchova	VV	1	+ 1	2	**66**
8.	Výchova ke zdraví	VZ	1	---	1	**33**
9.	Tělesná výchova	TV	2	---	2	**66**
ODBORNÉ ČINNOSTI						
10.	Rodinná výchova	RV	3	---	3	**99**
11.	Práce v domácnosti	PD	3	---	3	**99**
12.	Praktické činnosti	PČ	6	---	6	**198**
13.	Příprava pokrmů	PP	---	+ 4	4	**132**
			24	6		
Celkem hodinové dotace na daný obor vzdělání					**30**	**990**
14.	Náboženství/nepovinný předmět	**N**	---	**1**	**1**	**33**
Celkem hodinové dotace na daný obor vzdělání s nepovinným předmětem					**31**	**1023**

Poznámky k učebnímu plánu:

- jednotlivé předměty v učebním plánu a jejich celoroční hodinová dotace je dodržována v souladu s RVP Praktické školy jednoleté. Ve zpracování učebních osnov předmětů v ŠVP je u jednotlivých tematických celků rozvržena hodinová dotace;
- vzhledem ke specifickým postižením žáků, zařazujeme dle potřeby relaxační a dechová cvičení nejen v hodinách tělesné výchovy, ale i během výuky ostatních předmětů nebo přestávek.

5.2 Tabulka souladu RVP s ŠVP

TABULKA SOULADU RVP S ŠVP					
Škola:	**Mateřská škola, základní škola a střední škola Slezské diakonie, Frýdecká 34, Český Těšín**				
Kód a název RVP:	**78-62-C/01, PRAKTICKÁ ŠKOLA JEDNOLETÁ**				
Název ŠVP:	**PRAKTICKÁ ŠKOLA JEDNOLETÁ**				
RVP		**ŠVP**			
Vzdělávací oblasti	Min. počet týdenních vyuč. hod. celkem	Vzdělávací okruhy /vyučovací předměty/	Ozn.	Počet týdenních vyuč. hod. Celkem	Využití disponibilních hodin
Jazyková komunikace	3	Český jazyk a komunikace	**ČJ**	**3**	---
Matematika	2	Matematika	**M**	**2**	---
Informační a komunikační technologie	1	Informatika	**IT**	**1**	---
Člověk a společnost	1	Společenskovědní základy	**ZSV**	**1**	---
Umění a kultura	2	Hudebně pohybová výchova	**HV**	**1**	---
		Dramatická výchova	**DV**	---	**+ 1**
		Výtvarná výchova	**VV**	**1**	**+ 1**
Člověk a zdraví	3	Výchova ke zdraví	**VZ**	**1**	---
		Tělesná výchova	**TV**	**2**	---
Odborné činnosti	12	Rodinná výchova	**RV**	**3**	---
		Práce v domácnosti	**PD**	**3**	---
		Praktické činnosti	**PČ**	**6**	---
---	---	Příprava pokrmů	**PP**	---	**+ 4**
Disponibilní hodiny RVP	6	Disponibilní hodiny celkem ŠVP	---		6
Povinné hodiny vzdělávacích oblastí RVP	24	Hodiny za vyučovací předměty ŠVP	24		---
Celkem hodinová dotace RVP	**30**	**Celkem hodinová dotace ŠVP**	**30**		
		Náboženství /Nepovinný předmět/	1		---
		Celkem hodinová dotace ŠVP + nepovinný předmět	**31**		---

5.3 Přehled využití týdnů ve školním roce

ČINNOST – Praktická škola jednoletá	1. ročník
Vyučování podle rozpisu učiva	**33**
Závěrečná zkouška	**1**
Časová rezerva (exkurze, výchovně vzdělávací a kulturní akce, prohlubování a opakování učiva dle potřeb žáků, prázdniny, státní svátky)	**6**
Celkem týdnů	**40**

6 UČEBNÍ OSNOVY

6.1 Český jazyk a komunikace

ČESKÝ JAZYK A KOMUNIKACE **Praktická škola jednoletá** **Kód oboru vzdělání: 78-62-C/01**
CHARAKTERISTIKA VYUČOVACÍHO PŘEDMĚTU
• Jazykové vzdělávání v českém jazyce vede žáky k srozumitelnému jazykovému projevu a podílí se na jejich celkovém rozvoji. • Cílem jazykového vzdělávání je rozvíjet komunikační dovednosti žáků užívat jazyk jako prostředek k dorozumívání, k rozvíjení čtenářské gramotnosti, k přijímání a sdělování informací. • Žáci se učí vnímat různá sdělení, rozumět jim a reprodukovat je. Jazykový rozvoj žáků probíhá paralelně s rozumovým a emocionálním zráním. Dále žáky učí zvyšovat kvalitu písma, rychlost psaní a zdokonalovat úpravu jejich psaného textu. Jazykové vzdělávání se současně podílí na rozvoji sociálních dovedností žáků. • Vzdělávací oblast jazyková komunikace je realizována stejnojmenným vzdělávacím okruhem, který začleňuje tematické celky: **Jazyková výchova**, **Komunikační a slohová výchova** a **Literární výchova**.
CÍLOVÝM ZAMĚŘENÍM PŘEDMĚTU JE, ABY ŽÁCI:
Utvářeli a rozvíjeli klíčové kompetence za pomoci: • využívání jazykových vědomostí a dovedností v běžných komunikačních situacích denního života • srozumitelného vyjadřování • formulování vlastních požadavků • osvojení si dovednosti prakticky využívat znalosti při psaní jednoduchých zápisů • rozvíjení základních literárních poznatků • získávání poznatků obsahově souvisejících s profesní přípravou a praktickými činnostmi
PREFEROVANÉ METODY A FORMY VÝUKY
• Formou - hromadnou, skupinovou nebo individuální. Formou besedy v knihovně, účastí na výstavách a workshopech, formou scének a her. • Metodou - názorně demonstrační, slovní nebo metodou strukturovaného učení.
DIDAKTICKÉ POMŮCKY
• knihy a časopisy • telefonní seznamy, encyklopedie, slovníky • pracovní listy • internet, interaktivní tabule
ZAŘAZENÍ A VYUŽITÍ PRŮŘEZOVÝCH TÉMAT
• **Osobnostní rozvoj** - *Rozvoj schopnosti poznávání* budou žáci procvičovat soustředění a koncentraci a dovednost zapamatování si kratších básní a jiných textů. *Sebepoznání a sebepojetí* se projeví procvičováním schopnosti získat informace nejen o sobě, ale i o ostatních. • **Sociální rozvoj** – *Komunikace* bude rozvíjet verbální i nonverbální komunikaci v různých situacích jako např. omluva, pozdrav, prosba, přání, přesvědčování, dále se projeví při procvičování řešení konfliktů, vyjednávání či vysvětlování.

- **Ekosystémy** – *Ochranou přírody* se budou žáci zabývat v krátkých textech tvořených na toto téma a *Lidská sídla* budou moci zhodnotit ve formě příběhů formulovaných za pomoci obrázků či krátkých odstavců textu.

KLÍČOVÉ KOMPETENCE

- Kompetence k učení - využívání vhodné metody a techniky při učení a praktických činnostech a reagovat na hodnocení ze strany druhých, přijímat radu i oprávněnou kritiku
- Kompetence k řešení problémů - rozpoznat problémy a hledat nejvhodnější způsob řešení
- Kompetence komunikativní - dokázat se, v rámci svých možností, srozumitelně vyjadřovat ústní, písemnou nebo jinou alternativní formou a naslouchat druhým, rozumět obsahu sdělení a adekvátně na něj reagovat
- Kompetence sociální a personální - orientovat se v základních mravních hodnotách a uplatňovat základní pravidla společenského chování a jednat zodpovědně vůči vlastní i druhé osobě
- Kompetence občanské - rozpoznat nevhodné a rizikové chování.
- Kompetence pracovní - plnit stanovené povinnosti, být schopen spolupráce, respektovat práci svou i druhých

HODNOCENÍ VÝSLEDKŮ

- klasifikačním stupněm, slovně nebo kombinací obou způsobů a průběžně ústním hodnocením a pochvalami za vykonanou práci.

Název školy:	**Mateřská škola, základní škola a střední škola Slezské diakonie Frýdecká 34, Český Těšín**
Název oboru vzdělání:	**Praktická škola jednoletá**
Kód oboru vzdělání:	**78-62-C/01**
Název ŠVP:	**Praktická škola jednoletá**
Název předmětu:	**ČESKÝ JAZYK A KOMUNIKACE**
Ročník:	**První**
Počet hodin v týdnu:	**3**
Počet hodin ve šk. roce:	**99**

Tematický celek	Obsah učiva	Výsledky vzdělávání	Počet hodin za tem. celek	Průřezová témata a přesahy, mezipřed. Vztahy
I. Jazyková výchova	1.1 Odstraňování individuálních nedostatků písemného projevu	Zdokonalovat úpravu psaného textu.	20	TV 1.1 OR
	1.2 Hlavní principy českého pravopisu	Uplatňovat v písemném projevu znalosti základů pravopisu českého jazyka.		
	1.3 Rozšiřování slovní zásoby, její styl, terminologie	Snažit se o správnou výslovnost.		
	1.4 Nauka o slově: třídění slov, stavba slova	Rozlišit věty, slova, slabiky.		M
	1.5 Tvarosloví, větná stavba, druhy vět	Orientovat se v krátkém textu.		
	1.6 Mluvnické kategorie podstatných jmen a sloves	Odvozovat a používat slovní druhy.		
	1.7 Popis jednoduchého textu	Dokázat jednoduchou formou písemně komunikovat.		1.2 SR
	1.8 Práce s encyklopediemi, slovníky a Pravidly českého pravopisu	Orientovat se v Pravidlech českého pravopisu, ve slovnících a encyklopediích.		
II. Komunikační a slohová výchova	2.1 Vyprávění vlastních zážitků	Vyprávět podle předem dané osnovy.	39	DV
	2.2 Seznamování a představování	Komunikovat v běžných situacích.		RV, ZSV
	2.3 Zdvořilostní obraty – uvítání, rozloučení, představování	Umět se přivítat, rozloučit se, představit se.		RV, ZSV 1.2 SR
	2.4 Reprodukování kratších celků, odpovědi na otázky ústně i písemně	Sestavit odpovědi na otázky ústně a písemně.		DV, IT 1.2 SR

	2.5 Psaní přání, blahopřání	Napsat přání nebo blahopřání.		
	2.6 Požádání o informaci, podání informace	Přijmout ústní sdělení přiměřené složitosti.		
	2.7 Telefonování	Zapamatovat si krátký text.		PD
	2.8 Popis předmětů a činností	Popsat jednoduché předměty a činnosti vztahující se k pracovním činnostem.		2.1 ES
	2.9 Úprava písemných projevů	Sestavit jednoduchý písemný projev.		
	2.10 Mimojazykové prostředky řeči – gesta, mimika	Umět používat prvky neverbální komunikace.		1.2 SR
III. Literární výchova	3.1 Čtení krátkých pohádek, povídek, příběhů, veršů – porozumění textu	Číst s porozuměním.	40	
	3.2 Vyprávění příběhu na základě obrázků	Vyprávět jednoduchý příběh podle předložených otázek nebo obrázků.		2.1 ES
	3.3 Literatura pro děti, mládež, dospělé, významní spisovatelé	Umět si vyhledat literaturu/četbu vyhovující individuálním zájmům.		
	3.4 Práce s textem – časopis, denní tisk, katalog, encyklopedie	Umět si vyhledat literaturu/četbu vyhovující individuálním zájmům, schopnostem a možnostem.		
	3.5 Texty související s profesní přípravou (čtení návodů a pracovních postupů)	Zvládnout techniku tichého čtení.		
	3.6 Lidová slovesnost	Umět ústně formulovat dojmy z četby.		
	3.7 Dramatizace	Dramatizovat jednoduchý příběh.		DV

POUŽITÉ ZKRATKY:

Předměty:

Matematika	M	Společenskovědní základy	ZSV
Informatika	IT	Dramatická výchova	DV
Tělesná výchova	TV	Práce v domácnosti	PD
Rodinná výchova	RV		

Průřezová témata:

1.1 Osobnostní rozvoj	1.1 OR
1.2 Sociální rozvoj	1.2 SR
2.1 Ekosystémy	2.1 ES

6.2 Matematika

MATEMATIKA

Praktická škola jednoletá

Kód oboru vzdělání: 78-62-C/01

CHARAKTERISTIKA VYUČOVACÍHO PŘEDMĚTU

- Matematika má žáky vybavit vědomostmi a znalostmi potřebnými v praktickém životě. Rozvíjí matematické dovednosti a geometrickou představivost, kromě funkce všeobecně vzdělávací plní i funkci průpravnou pro odbornou oblast vzdělávání. Důraz je kladen na rozvíjení schopností jejich aplikace v praktických životních situacích.
- Matematika poskytuje základní vědomosti o číslech a operacích s nimi, o základech práce s daty.
- Vede žáky k rozvoji schopní aplikovat poznatky v odborné složce vzdělání i v profesním životě.

CÍLOVÝM ZAMĚŘENÍM PŘEDMĚTU JE, ŽE ŽÁKA VEDE K:

- chápání a osvojování si matematických postupů, rozšiřování matematických dovedností a znalostí
- používání přirozených čísel, k modelování reálných situací, počítání předmětů v daném souboru, vytváření souborů s daným počtem prvků, čtení, zapisování a porovnávání přirozených čísel
- rozvíjení paměti a logického myšlení prostřednictvím matematických operací
- používání matematických symbolů
- rozvíjení samostatnosti, vytrvalosti, koncentrace pozornosti, správnosti a účelnosti postupu při řešení úkolů
- uplatnění matematických znalostí a dovedností v běžném životě (měření, porovnávání velikostí, manipulace s penězi)
- rozvíjení spolupráce při společném řešení stanovených úkolů
- zdokonalování grafického projevu a základních dovedností rýsování

PREFEROVANÉ METODY A FORMY VÝUKY

- výklad
- rozhovor
- práce u tabule
- skupinová práce
- práce s učebními texty
- praktické procvičování

DIDAKTICKÉ POMŮCKY

- interaktivní tabule
- kalkulátory
- magnetická tabule
- výukové programy PC
- názorné učební pomůcky

ZAŘAZENÍ A VYUŽITÍ PRŮŘEZOVÝCH TÉMAT

- Osobnostní rozvoj – rozvoj osobnosti, zvládání běžných situací s využitím matematiky (nákup, pošta, důchod), manipulace s penězi, jistota, rozvíjení sebedůvěry, regulace nežádoucích projevů vlastního chování v různých situacích, využívání kladné motivace
- Sociální rozvoj – rozvoj vzájemného poznávání se ve škole, společné řešení matematických úkolů ve skupině s ohledem na vytváření sociálních rolí, prohlubování vzájemné komunikace mezi vrstevníky a dospělými na úrovni verbální i nonverbální

KLÍČOVÉ KOMPETENCE

Kompetence k učení:

- mít pozitivní vztah k učení a vzdělávání

Kompetence k řešení problému:

- porozumět zadanému úkolu, získat informace potřebné k řešení problému buď samostatně, nebo pod vedením jiných
- volit prostředky a způsoby (pomůcky, metody) vhodné pro splnění jednotlivých aktivit, využívat zkušenosti a vědomosti nabytých dříve

Personální a sociální kompetence:

- pracovat v týmu a podílet se na realizaci společných pracovních a jiných činnosti
- přijímat a plnit odpovědně svěřené úkoly

Matematické kompetence:

- aplikovat matematické postupy při řešení praktických úkolů v běžných situacích
- číst různé formy grafického znázornění – tabulky
- používat pojmy kvantifikujícího charakteru
- provádět reálný odhad výsledků řešení dané úlohy
- rozpoznat základní tvary předmětů a jejich vzájemnou polohu v rovině i prostoru
- správně používat a převádět běžné jednotky

HODNOCENÍ VÝSLEDKŮ

Učitel posuzuje úroveň odborných vědomostí a dovedností, používání správné terminologie, matematických symbolů, samostatnosti při výpočtech, plynulost v projevu žáka, jeho aktivitu.

Ústní a písemné prověřování osvojeného učiva, samostatné práce žáků, práce s učebnicí, na počítači.

Pro hodnocení žáka během školního roku používáme:

- klasifikaci (známky vyjádřené stupnicí 1 -5)
- slovní hodnocení

Název školy:	**Mateřská škola, základní škola a střední škola Slezské diakonie Frýdecká 34, Český Těšín**
Název oboru vzdělání:	**Praktická škola jednoletá**
Kód oboru vzdělání:	**78-62-C/01**
Název ŠVP:	**Praktická škola jednoletá**
Název předmětu:	**M A T E M A T I K A**
Ročník:	**První**
Počet hodin v týdnu:	**2**
Počet hodin ve šk. roce:	**66**

Tematický celek	Obsah učiva	Výsledky vzdělávání	Počet hodin za tem. celek	Průřezová témata a přesahy, mezipřed. vztahy
I. Čísla a početní operace	1.1 Celá čísla – obor přirozených čísel	Číst, zapisovat, porovnávat čísla. Používat početní operace sčítání, odčítání.	49	PP, PČ RV 1.1 OR
	1.2 Početní operace s nulou	Porozumět zadání matematické úlohy.		
	1.3 Kvantitativní vztahy, porovnávání čísel	Provádět odhad výsledku, zaokrouhlovat čísla.		TV 1.2 SR
	1.4 Číselné řady	Znázornit reálné číslo na číselné ose. Doplňovat číselnou řadu.		
	1.5 Rozklad čísla v desítkové soustavě	Rozkládat čísla v desítkové soustavě.		
	1.6 Orientace na ploše, v prostoru a v čase	Orientuje se v prostoru (vpravo, vlevo, vpřed, vzad), rozeznává geometrické útvary - čtverec, obdélník, trojúhelník, kruh a tělesa - krychle, kvádr, válec. Orientuje se v času - sekunda, minuta, hodina, den, týden, měsíc, rok.		TV 1.1 OR
	1.7 Úlohy na orientaci na ploše, v čase a prostoru	Znát a užívat základní pojem: hodina, minuta, den, týden, měsíc, rok.		TV
	1.8 Základní fyzikální veličiny	Používat jednotky délky, hmotnosti, času, objemu a měny. Provádět měření a vážení v praxi.		PP, PČ RV 1.1 OR 1.2 SR
	1.9 Digitální měření času	Určit čas s přesností na		

	zápis času	půlhodiny. Umět číst údaje o čase v digitální podobě.		
	1.10 Peníze (bankovky, mince), platební karta	Zvládat manipulaci s bankovkami, mincemi, platebními kartami. Počítat s bankovkami a mincemi.		PP, PČ RV 1.1OR 1.2 SR
	1.11 Jednoduché slovní úlohy z praktického života	Řešit jednoduché slovní úlohy z běžného života.		
	1.12 Práce s kalkulátorem	Pracovat s kalkulátorem.		PČ 1.2 SR
	1.13 Pojem zlomku	Provádí aritmetické operace se zlomky.		
II. Geometrie	2.1 Základní útvary v rovině – bod, čára, přímka, úsečka	Zdokonalovat grafický projev a rýsovací dovednosti, osvojovat si návyky při rýsování.	17	
	2.2 Čtverec, obdélník, trojúhelník, kružnice, kruh	Rozeznávat geometrické útvary: trojúhelník, čtverec, obdélník, kruh.		VV
	2.3 Osa souměrnosti	Určit střed nebo osu souměrnosti.		
	2.4 Rýsování rovinných útvarů	Umět pracovat s pravítkem. Používat pojmy bod, přímka, úsečka a její délka.		
	2.5 Základní útvary v prostoru – krychle, kvádr, koule, válec, kužel	Poznat a určovat v prostoru geometrická tělesa.		TV
	2.6 Měření pomocí různých měřidel	Pracovat s různými druhy měřidel.		TV 1.1 OR 1.2 SR
	2.7 Orientace v jednoduché tabulce	Doplňovat údaje v jednoduché tabulce.		IT 1.1 OR 1.2 SR

POUŽITÉ ZKRATKY:

Předměty:	Příprava pokrmů	PP
	Praktické činnosti	PČ
	Rodinná výchova	RV
	Tělesná výchova	TV
	Výtvarná výchova	VV
Průřezová témata:	1.1 Osobnostní rozvoj	1.1 OR
	1.2 Sociální rozvoj	1.2 SR

6.3 Informatika

Informatika

Praktická škola jednoletá

Kód oboru vzdělání: 78-62-C/01

CHARAKTERISTIKA VYUČOVACÍHO PŘEDMĚTU

- Seznámí se se základy práce s osobním počítačem a základním programovým vybavením, zejména textovým editorem
- Osvojí si práci s webovými prohlížeči pro vyhledávání informací na internetu,
- Nacvičí si možnosti elektronické komunikace
- Osvojí si základní funkce mobilních telefonů i digitálních fotoaparátů
- Seznámí se s výukovými počítačovými programy
- Získané dovednosti v oblasti informačních a komunikačních technologií využijí ve všech ostatních složkách vzdělávání i v dalších činnostech osobního života
- Využívání ICT ve vzdělávání žáků je přizpůsobeno individuálním specifickým potřebám a schopnostem a navazuje na podpůrné a kompenzační technologie, které žák využíval v základním vzdělávání.

CÍLOVÝM ZAMĚŘENÍM PŘEDMĚTU JE, ABY ŽÁCI:

- vytvoření kladného vztahu k moderním technologiím
- poznávání možností výpočetní techniky, osvojení základních znalostí a dovedností práce s počítačem
- chápání informačních a komunikativních technologií a k získávání nových informací
- získání základních dovedností v oblasti informační gramotnosti
- rozvíjení myšlení, postřehu a koncentrace pozornosti
- rozvíjení a zdokonalování jemné motoriky
- komunikaci prostřednictvím výpočetní techniky
- prezentování výsledků své práce prostřednictvím ICT technologií
- získávání povědomí o nevhodném obsahu vyskytujícím se na internetu a o způsobu ochrany před zneužitím.

PREFEROVANÉ METODY A FORMY VÝUKY

- výklad s praktickou ukázkou
- praktické procvičování na počítači
- rozhovor
- vyhledávání informací na internetu
- práce s návody

DIDAKTICKÉ POMŮCKY

- interaktivní tabule
- počítač a internetové připojení
- fotoaparát
- výukové programy

ZAŘAZENÍ A VYUŽITÍ PRŮŘEZOVÝCH TÉMAT

- osobnostní a sociální výchova – osobnostní rozvoj - rozvoj schopnosti poznávání
  - sociální rozvoj – komunikace
- člověk a životní prostředí – ekosystémy – ochrana přírody
  - vztah člověka k prostředí – naše obec

KLÍČOVÉ KOMPETENCE

Kompetence k učení

- využívat vhodné metody a techniky při učení a praktických činnostech
- být motivován k rozšiřování a prohlubování svých vědomostí a dovedností
- reagovat na hodnocení ze strany druhých, přijímat radu i oprávněnou kritiku
- uplatňovat základní zkušenosti a postupy v pracovních činnostech

Kompetence k řešení problémů

- rozpoznat problémy a hledat nejvhodnější způsob řešení
- dokázat přivolat pomoc v případě ohrožení vlastní nebo jiné osoby

Kompetence komunikativní

- dokázat se, v rámci svých možností, srozumitelně vyjadřovat ústní, písemnou nebo jinou alternativní formou
- naslouchat druhým, rozumět obsahu sdělení a adekvátně na něj reagovat
- využívat získané komunikativní dovednosti k vytváření pozitivních vztahů a ke spolupráci s ostatními lidmi

Kompetence sociální a personální

- vědět o svých základních právech a povinnostech a respektovat práva a povinnosti ostatních
- jednat zodpovědně vůči vlastní i druhé osobě
- dokázat se přiměřeně chovat v krizových situacích i v situacích ohrožujících život podle pokynů kompetentních osob a uplatňovat osvojené dovednosti a postupy

Kompetence občanské

- podílet se na ochraně životního prostředí a jednat v souladu se strategií udržitelného rozvoje
- rozpoznat nevhodné a rizikové chování

Kompetence pracovní

- mít osvojeny základní pracovní dovednosti, návyky a postupy pro každodenní běžné pracovní činnosti
- plnit stanovené povinnosti, být schopen spolupráce, respektovat práci svou i druhých
- znát a dodržovat zásady bezpečnosti a hygieny práce i ochrany zdraví při práci

ODBORNÉ KOMPETENCE

- dodržovat právní předpisy z oblasti BOZP, hygienické předpisy a předpisy požární ochrany
- spolupodílet se na vytváření bezpečného pracovního prostředí
- dodržovat stanovené normy a předpisy
- pracovat podle instrukcí nebo návodu, případně za pomoci druhé osoby; pracovat v souladu s technologickými předpisy a uplatňovat pracovní návyky
- spolupracovat při dosahovaní stanovených úkolů
- zkontrolovat a zhodnotit kvalitu své vykonané činnosti
- znát význam, účel a užitečnost vykonávané práce, její finanční i společenské ohodnocení
- posuzovat v pracovním procesu prováděné činnosti z pohledu jejich vlivu na životní prostředí
- nakládat s materiály, energiemi, odpady, vodou a jinými látkami s ohledem na životní prostředí

HODNOCENÍ VÝSLEDKŮ

- klasifikačním stupněm, slovně nebo kombinací obou způsobů, pochvalami za vykonanou práci

Název školy:	**Mateřská škola, základní škola a střední škola Slezské diakonie Frýdecká 34, Český Těšín**
Název oboru vzdělání:	**Praktická škola jednoletá**
Kód oboru vzdělání:	**78-62-C/01**
Název ŠVP:	**Praktická škola jednoletá**
Název předmětu:	**I n f o r m a t i k a**
Ročník:	**První**
Počet hodin v týdnu:	**1**
Počet hodin ve šk. roce:	**33**

Tematický celek	Obsah učiva	Výsledky vzdělávání	Počet hodin za tem. celek	Průřezová témata a přesahy, mezipřed. vztahy
I. Bezpečnost práce při práci s počítačem	1.1 Bezpečnostní zásady práce s počítačem	Dodržovat zásady při manipulaci s počítačem.	2	1.1 OR
	1.1.1 Hygiena a ochrana zdraví při práci s počítačem	Dodržovat zásady bezpečnosti práce s PC - používat zásady hygieny při manipulaci s počítačem.		1.1 OR
	1.1.2 Organizace práce v počítačové učebně, BOZP	Dodržovat zásady bezpečnosti práce s PC - respektovat organizační řád počítačové učebny.		1.1 OR
	1.2 Základy bezpečnosti práce a prevence zdravotních rizik spojených s dlouhodobým využíváním výpočetní techniky	Dodržovat zásady bezpečnosti práce s PC - definovat zdravotní rizika spojená s PC.		
II. Počítač	2.1 Základní počítačové vybavení a další programové vybavení	Rozumět základním pojmům informační činnosti.	10	1.1 OR
	2.1.1 Význam a využití počítačů a běžném občanském životě	Rozumět základním pojmům informační činnosti-odvodit význam využití počítačů v běžném životě.		1.1 OR
	2.1.2 Charakteristika počítače	Rozumět základním pojmům informační činnosti-popsat charakteristické rysy počítače.		1.1 OR
	2.2 Základní komponenty počítače (jejich pojmenování, rozdělení a funkce)	Rozumět základním pojmům informační činnosti-vyjmenovat základní komponenty počítače.		1.1 OR
	2.2.1 Hardware	Rozumět základním		1.1 OR

	(technické vybavení – obrazovka, klávesnice, myš)	pojmům informační činnosti-vyjmenovat technické vybavení počítače.		
	2.2.2 Software (programové vybavení – Windows, grafika, zvuková karta)	Rozumět základním pojmům informační činnosti-vyjmenovat programové vybavení počítače.		1.1 OR
	2.3 Spuštění a ukončení činnosti operačního systému	Ovládat základní obsluhu počítače-bezpečně zapnout a vypnout PC, přihlásit uživatele.		1.1 OR
	2.4 Práce s myší a klávesnicí (klik, pravé a levé tlačítko, ovládací tlačítka klávesnice - Delete, Enter…)	Ovládat základní obsluhu počítače-myš, klávesnici.		1.1 O, ČJ
	2.5 Ovládací panely a nastavení-(Word – seznámení s lištou ovládacích panelů	Ovládat základní obsluhu počítače-ovládací panely.		1.1 OR, ČJ
	2.5.1 Word (editace textu) - funkce jednotlivých symbolů na liště	Zvládat psaní jednoduchých zpráv.		1.1 OR 1.2 SR ČJ
	2.6 Symboly alternativní komunikace na PC	Zvládat alternativní způsoby komunikace.		1.1 OR 1.2 SR ČJ
	2.7 Otevírání programů	Ovládat základní obsluhu počítače-otvírání programů.		1.1 OR, ČJ
	2.8. Základní pojmy při práci s operačním systémem	Rozumět základním pojmům informační činnosti.		1.1 OR 1.2 SR ČJ
	2.9. Vytváření, přesun a kopírování souborů a složek	Ovládat základní obsluhu počítače-soubory.		1.1 OR
	2.10 Odstranění souborů, hledání souborů	Ovládat základní obsluhu počítače-soubory		1.1 OR
	2.11 Základní funkce textového editoru	Zvládat psaní jednoduchých zpráv		1.1 OR 1.2 SR ČJ
	2.11.1 Základní funkce grafického editoru	Ovládat základní obsluhu počítače-grafický editor.		1.1 OR VV
	2.11.2 Základní funkce tabulkového kalkulátoru	Ovládat základní obsluhu počítače-tabulkový kalkulátor.		1.1 OR M
III. Práce s výukovými	3.1 Práce s výukovými	Využívat výukové	2	1.1 OR

programy	programy	programy.		M, ČJ
	3.1.1 Práce s výukovými programy-hry	Využívat výukové programy a hry.		1.1 OR
IV. Práce s e-mailem	4.1 Práce s e-mailem	Zvládat základní způsoby komunikace-používat e-mail.	6	1.1 OR 1.2 SR ČJ
	4.1.1Vytvoření adresy	Zvládat základní způsoby komunikace-používat e-mail.		1.1 OR 1.2 SR ČJ
	4.1.2 Čtení a ukládání zpráv	Zvládat základní způsoby komunikace-používat e-mail.		1.1 OR 1.2 SR 2.1 ES ČJ
	4.1.3 Vytvoření nové zprávy a odeslání	Zvládat základní způsoby komunikace-používat e-mail.		1.1 OR 1.2 SR 2.2 VČP ČJ
V. Práce s internetem	5.1 Práce s internetem	Vyhledávat informace na internetu.	10	1.1 OR 1.2 SR 2.1 ES 2.2 VČP ČJ, ZSV, RV, VZ
	5.1.1 Práce s internetem-vyhledávání informací	Používat jednoduché a vhodné cesty při vyhledávání na internetu.		1.1 OR 2.1 ES 2.2 VČP ČJ, ZSV, RV, VZ
	5.1.2 Práce s internetem-orientace při vyhledávání informací	Používat jednoduché a vhodné cesty při vyhledávání na internetu.		1.1 OR 2.1 ES 2.2 VČP ČJ, ZSV, RV, VZ
	5.1.3 Práce s internetem-chat	Používat jednoduché a vhodné cesty při vyhledávání na internetu.		1.1 OR 1.2 SR 2.2 VČP 2.1 ES ČJ
VI. Používání mobilního telefonu	6.1 Používání mobilního telefonu	Zvládat základní funkce mobilního telefonu.	3	1.1 OR 1.2 SR ČJ
	6.1.1 Přijetí a ukončení hovoru	Zvládat základní funkce mobilního telefonu.		1.1 OR 1.2 SR ČJ
	6.1.2 Zprávy SMS	Zvládat základní funkce mobilního telefonu.		1.1 OR 1.2 SR ČJ

POUŽITÉ ZKRATKY:

Předměty:	Český jazyk a komunikace	ČJ
	Matematika	M
	Společenskovědní základy	ZSV
	Výchova ke zdraví	VZ
	Rodinná výchova	RV
Průřezová témata:	1.1 Osobnostní rozvoj	1.1 OR
	1.2 Sociální rozvoj	1.2 SR
	2.1 Ekosystémy	2.1 ES
	2.2 Vztah člověka k prostředí	2.2 VČP

6.4 Společenskovědní základy

SPOLEČENSKOVĚDNÍ ZÁKLADY

Praktická škola jednoletá

Kód oboru vzdělání: 78-62-C/01

CHARAKTERISTIKA VYUČOVACÍHO PŘEDMĚTU

- V tematickém celku Místo, kde žijeme, se žáci učí, na základě poznávání nejbližšího okolí, chápat organizaci života v rodině, v obci, ve městě. Při vzdělávání je kladen důraz na praktické poznávání místních a regionálních zvyklostí a na přímé utváření zkušeností žáků. Praktické činnosti postupně rozvíjejí jejich národní cítění a vztah k naší zemi.
- V tematickém celku Lidé kolem nás si žáci postupně osvojují a upevňují základy vhodného chování a jednání mezi lidmi. Uvědomují si význam a podstatu tolerance, pomoci a solidarity mezi lidmi, vzájemné snášenlivosti a rovného postavení mužů a žen. Seznamují se se základními právy a povinnostmi občana.
- V tematickém celku Lidé a čas se žáci učí orientovat se v čase.
- V tematickém celku Rozmanitost přírody žáci poznávají Zemi jako součást sluneční soustavy. Uvědomují si rozmanitost živé a neživé přírody. Jsou vedeni k tomu, aby si představili, že Země a život na ní je jeden nedílný celek, ve kterém jsou všechny hlavní děje v souladu a rovnováze. Tuto rovnováhu může člověk snadno narušit a jen velmi obtížně obnovit. Sledováním vlivu lidské činnosti na krajinu se žáci učí hledat možnosti, jak mohou sami přispět k její ochraně. Odhalují souvislosti mezi přírodními podmínkami a životem lidí v nejbližším okolí, v regionu, na území České republiky i ve světě.
- Důležitou součástí vzdělávání je prevence rasistických, xenofobních a extremistických postojů, výchova k toleranci a respektování lidských práv.

CÍLOVÝM ZAMĚŘENÍM PŘEDMĚTU JE, ABY ŽÁCI:

Utvářeli a rozvíjeli klíčové kompetence za pomoci:

- osvojování pravidel slušného chování a jednání, vytváření pozitivních mezilidských vztahů
- poznávání svého nejbližšího okolí a formování zájmu o dění v místě bydliště a v zemi, kde žijí
- odpovědného jednání ve vztahu k sobě i druhým osobám
- využívání nových poznatků, získaných vědomostí a zkušeností v denním životě
- utváření pozitivního vztahu k živé i neživé přírodě
- uvědomění si propojení člověka a přírody a jejich vzájemného ovlivňování
- ochrany životního prostředí a ekologického jednání

PREFEROVANÉ METODY A FORMY VÝUKY

- Formou - hromadnou, skupinovou nebo individuální. Formou návštěvy příslušných úřadů a institucí, účastí na výstavách a workshopech týkajících se životního prostředí.
- Metodou - názorně demonstrační, slovní nebo metodou strukturovaného učení.

DIDAKTICKÉ POMŮCKY

- knihy a časopisy
- telefonní seznamy, encyklopedie, slovníky
- učebnice
- interaktivní tabule
- informační letáky úřadu práce, popř. jiných navazujících institucí

ZAŘAZENÍ A VYUŽITÍ PRŮŘEZOVÝCH TÉMAT
• **Osobnostní rozvoj** - *Rozvoj schopnosti poznávání* bude u žáků rozvíjet dovednosti pro celoživotní vzdělávání a orientaci v okolí. • **Sociální rozvoj** – *Poznávací schopnosti* žáci zdokonalí vzájemným poznáváním se a nácvikem schopnosti rozeznat rizikové a nebezpečné situace. *Mezilidské vztahy* uplatní žáci péčí o dobré vztahy v kolektivu, vzájemným respektem a rozvojem sociálních dovedností. *Komunikace* bude rozvíjet procvičování řešení konfliktů, vyjednávání či vysvětlování a dovednosti pro sdělování. • **Ekosystémy** – *Základní podmínky života* se promítnou do předmětu zkoumáním živé a neživé přírody a získáváním informací na toto téma. *Ochranou přírody* se budou žáci zabývat při získávání informací a následným použitím těchto informací v praxi. Dále budou moci navštívit centra a společnosti, které se zabývají ochranou přírody. *Vodní zdroje a význam moří* bude řešit význam vody a vzduchu pro živé organismy, včetně člověka. • **Vztah člověka k prostředí -** *Lokální ekologické problémy* se budou zabývat možnostmi ochrany prostředí v našem regionu.
KLÍČOVÉ KOMPETENCE
• Kompetence k učení - být motivován k rozšiřování a prohlubování svých vědomostí a dovedností a reagovat na hodnocení ze strany druhých, přijímat radu i oprávněnou kritiku • Kompetence k řešení problémů – řešit běžné životní situace a překážky, překonávat je přiměřeně ke svým možnostem, rozpoznat problémy a hledat nejvhodnější způsob řešení • Kompetence komunikativní - dokázat se, v rámci svých možností, srozumitelně vyjadřovat ústní, písemnou nebo jinou alternativní formou a naslouchat druhým, rozumět obsahu sdělení a adekvátně na něj reagovat • Kompetence sociální a personální - vědět o svých základních právech a povinnostech a respektovat práva a povinnosti druhých, orientovat se v základních mravních hodnotách a uplatňovat základní pravidla společenského chování a jednat zodpovědně vůči vlastní i druhé osobě • Kompetence občanské – znát základní práva a povinnosti občanů, respektovat společenské normy, uvědomovat si význam zdravého životního stylu, podílet se na ochraně životního prostředí a jednat v souladu se strategií udržitelného rozvoje. • Kompetence pracovní – chápat význam práce a možnost vlastního pracovního zařazení, znát možnosti využívání poradenských a zprostředkovatelských služeb**,** plnit stanovené povinnosti, být schopen spolupráce, respektovat práci svou i druhých
HODNOCENÍ VÝSLEDKŮ
• klasifikačním stupněm, slovně nebo kombinací obou způsobů, pochvalami za aktivitu, pozitivní a kladný přístup

Název školy:	**Mateřská škola, základní škola a střední škola Slezské diakonie Frýdecká 34, Český Těšín**
Název oboru vzdělání:	**Praktická škola jednoletá**
Kód oboru vzdělání:	**78-62-C/01**
Název ŠVP:	**Praktická škola jednoletá**
Název předmětu:	**S P O L E Č E N S K O V Ě D N Í Z Á K L A D Y**
Ročník:	**První**
Počet hodin v týdnu:	**1**
Počet hodin ve šk. roce:	**33**

Tematický celek	Obsah učiva	Výsledky vzdělávání	Počet hodin za tem. celek	Průřezová témata a přesahy, mezipřed. vztahy
I. Místo, kde žijeme	1.1 Domov, škola, obec, okolní krajina, důležitá místa ve městě, v obci, jízdní řády – autobus, vlak, dopravní obslužnost	Zvládnout orientaci v okolí bydliště i školy, znát důležitá místa ve městě, v obci a orientovat se v místní dopravě.	7	1.1 OR
	1.2 Státoprávní uspořádání naší republiky	Popsat uspořádání naší republiky.		
	1.3 Zeměpisné uspořádání České republiky	Používat atlas ČR a orientovat se v něm.		
	1.4 Naše vlast	Seznámit se s významem událostmi naší vlasti.		
	1.5 Státní symboly	Znát státní symboly a jejich význam.		
	1.6 Ústava ČR, prezident, vláda, ministerstva, parlament, samospráva	Načrtnout celky státní správy.		
	1.7 Ochrana životního prostředí	Jednat ekologicky a chránit životní prostředí.		2.2 VČP
II. Lidé kolem nás	2.1 Rodina a společnost, členové rodiny, práva a povinnosti manželů, zákon o rodině	Rozlišovat základní a širší rodinné vztahy.	6	RV
	2.2 Konflikty v rodině, řešení konfliktů	Umět vnímat a tolerovat rozdíly v životě jiných lidí a respektovat práva svá i práva druhých.		RV 1.2 SR
	2.3 Příjmy a výdaje rodiny, pojištění – sociální zabezpečení	Demonstrovat porozumění rodinnému rozpočtu, rozpoznat protiprávní jednání a umět přiměř. reagovat.		M, RV
	2.4 Mezilidské vztahy kamarádství, přátelství, parta, náboženská sekta, hledání životního partnera	Rozlišovat partnerské a přátelské vztahy.		VZ, RV 1.2 SR

	2.5 Vztahy k nemocným, starým a handicap. občanům	Osvojit si základní pravidla společenského chování.		
	2.6 Menšiny ve společnosti, multikulturní soužití	Umět vnímat a tolerovat rozdíly v životě jiných lidía rozpoznat nebezpečné situace a jednání ohrožující lidskou důstojnost.		1.2 SR
III. Lidé a čas	3.1 Orientace v základních časových údajích, roční období	Využívat časové údaje k orientaci během dne, Znát rozvržení svých denních činností a orientovat se v základních časových údajích (rok, měsíc, týden, den)	4	M
	3.2 Tradiční lidové svátky, státní svátky, významné dny	Diskutovat o významných dnech a svátcích		ČJ, RV
	3.3 Proměny způsobu života, významné události vztahující se k regionu nebo kraji	Rozlišit minulost, přítomnost a budoucnost, vyprávět o významných událostech vztahujících se k regionu a kraji		
	3.4 Historické objekty v okolí	Orientovat se v historických objektech v okolí		
IV. Rozmanitost přírody	4.1 Živá a neživá příroda, lidské výtvory	Vysvětlit pojmy živá a neživá příroda, poznat vzájemnou propojenost	16	2.1 ES
	4.2 Látky a jejich vlastnosti	Načrtnout význam vody a vzduchu pro život všech živých organismů i člověka		2.1 ES
	4.3 Pohyby Země	Definovat a odvozovat pohyby Země z probraného učiva		
	4.4 Působení přírodních vlivů	Pojmenovat a popsat přírodní vlivy a jejich působení		
	4.5 Půda	Pojmenovat typy půd		PD
	4.6 Význam a zásady třídění organismů	Rozlišovat skupiny rostlin a živočichů		IT
	4.7 Systém rostlin – význam, ochrana	Přiřazovat a pojmenovat různé druhy rostlin		PD
	4.8 Péče o pokojové i venkovní rostliny	Znát základy péče o pokojové rostliny a domácí zvířata		PD
	4.9 Rostliny v přírodě – byliny, dřeviny, jedovaté rostliny, léčivé rostliny	Poznat nejznámější jedovaté a léčivé rostliny		
	4.10 Systém živočichů – rozšíření, význam, ochrana, - organismy a prostředí – vzájemné vztahy, společenstva	Znát zástupce domácích a volně žijících zvířat, vyjmenovat typické zástupce ekosystému žijících v regionu		VV
	4.11 Ochrana přírody a životního prostředí	Uplatňovat zásady ochrany přírody		2.1 ES

POUŽITÉ ZKRATKY:

Předměty:	Rodinná výchova	RV
	Matematika	M
	Český jazyk a komunikace	ČJ
	Informatika	IT
	Výtvarná výchova	VV
	Práce v domácnosti	PD
	Výchova ke zdraví	VZ
Průřezová témata:	1.1 Osobnostní rozvoj	1.1 OR
	1.2 Sociální rozvoj	1.2 SR
	2.1 Ekosystémy	2.1 ES
	2.2 Vztah člověka k přírodě	2.2 VČP

6.5 *Hudebně pohybová výchova*

HUDEBNĚ POHYBOVÁ VÝCHOVA

Praktická škola jednoletá

Kód oboru vzdělání: 78-62-C/01

CHARAKTERISTIKA VYUČOVACÍHO PŘEDMĚTU

- Hudebně pohybová výchova poskytuje žákům možnost poznat hudbu z různých stran a úhlů.
- Hudebně pohybová výchova rozvíjí pohybové schopnosti a kreativitu žáků a také jim dává přirozený prostor projevit pohybové a hudební vlohy. Podporuje u žáků rozvoj individuálních hudebních dovedností – sluchových, rytmických, pěveckých, instrumentálních, poslechových a pohybových.

CÍLOVÝM ZAMĚŘENÍM PŘEDMĚTU JE, ABY ŽÁCI:

utvářeli a rozvíjeli klíčové kompetence za pomoci:

- jiného než pouze racionálního poznávání světa a rozvíjení hudební a pohybové kultury
- prožitků pozitivně ovlivňujících osobnost člověka
- využívání a rozvíjení tvořivých vlastností a dovedností
- rozvíjení obrazotvornosti (představivosti a fantazie), tvořivosti

PREFEROVANÉ METODY A FORMY VÝUKY

- Formou hromadnou nebo skupinovou, návštěvou kulturních akcí, poslechem vybraných hudebních ukázek a hrou na hudební nástroje

DIDAKTICKÉ POMŮCKY

- vybavení třídy**,** hudební nástroje**,** Orffův instrumentář
- hudební nahrávky**,** Interaktivní tabule

ZAŘAZENÍ A VYUŽITÍ PRŮŘEZOVÝCH TÉMAT

- **Osobnostní rozvoj** - *Rozvoj schopnosti poznávání* budou žáci procvičovat soustředění a koncentraci a budou procvičovat smyslové vnímání. *Psychohygienu* budou žáci procvičovat dovednostmi vedoucími k pozitivní náladě a dobrým vztahům k sobě samému a k ostatním.
- **Sociální rozvoj** – *Komunikace* bude rozvíjet verbální i nonverbální komunikaci v různých situacích a dovednosti pro sdělování.
- **Ekosystémy** – *Význam lesů a polí* se promítne v předmětu improvizací a výrazovým přednesem žáků na toto téma. Ztvární své představy o lesích a polích hudební formou.

KLÍČOVÉ KOMPETENCE

- Kompetence k učení - být motivován k rozšiřování a prohlubování svých vědomostí a dovedností
- Kompetence k řešení problémů – řešit běžné životní situace a překážky
- Kompetence komunikativní - dokázat se, v rámci svých možností, srozumitelně vyjadřovat ústní, písemnou nebo jinou alternativní formou a naslouchat druhým, rozumět obsahu sdělení a adekvátně na něj reagovat
- Kompetence sociální a personální - orientovat se v základních mravních hodnotách a uplatňovat základní pravidla společenského chování
- Kompetence občanské – uvědomovat si význam zdravého životního stylu, chránit své zdraví i zdraví druhých lidí
- Kompetence pracovní – plnit stanovené povinnosti, být schopen spolupráce, respektovat práci svou i druhých

HODNOCENÍ VÝSLEDKŮ: klasifikačním stupněm, slovně nebo kombinací obou způsobů, pochvalami za aktivitu, pozitivní a kladný přístup

Název školy:	**Mateřská škola, základní škola a střední škola Slezské diakonie Frýdecká 34, Český Těšín**
Název oboru vzdělání:	**Praktická škola jednoletá**
Kód oboru vzdělání:	**78-62-C/01**
Název ŠVP:	**Praktická škola jednoletá**
Název předmětu:	**H U D E B N Ě P O H Y B O V Á V Ý C H O V A**
Ročník:	**První**
Počet hodin v týdnu:	**1**
Počet hodin ve šk. roce:	**33**

Tematický celek	Obsah učiva	Výsledky vzdělávání	Počet hodin za tem. celek	Průřezová témata a přesahy, mezipřed. vztahy
I. Vokální a instrumentální činnosti	1.1 Dechová, artikulační, sluchová, hlasová a intonační cvičení	Soustředit se na dechové, hlasové a intonační techniky.	19	VZ
	1.2 Rytmická průprava	Vnímat, rozlišovat a napodobovat různé hudební a nehudební zvuky.		M 1.1 OR
	1.3 Rytmická hra na tělo	Improvizovat v rámci nejjednodušších hudebních forem.		1.2 SR
	1.4 Tóny a zvuky, rytmizace říkadel, zpěv lidových a umělých písní	Zpívat na základě svých dispozic a využívat získané pěvecké dovednosti, interpretovat vybrané lidové a umělé písně.		ČJ
	1.5 Nástroje Orffova instrumentáře	Improvizovat a využívat nástroje k interpretaci písní.		2.1 ES
II. Hudebně poslechové činnosti	2.1 Hudební nástroje, hudební uskupení	Rozpoznat vybrané hudební nástroje.	6	
	2.2 Slavné melodie a skladby vybrané podle složení žáků	Soustředit se na poslech skladeb různých žánrů.		
	2.3 Rozpoznávání výšky, síly, délky tónu, tempa a rytmu skladby	Rozpoznat výšku, sílu a délku tónu, tempo a rytmus skladby.		
III. Hudebně pohybové činnosti	3.1 Správné držení a ovládání těla	Spojovat základní pohybové prvky v celek, orientovat se v prostoru.	8	TV, VZ
	3.2 Tance různých žánrů	Zvládnout jednoduché taneční kroky.		
	3.3 Pohybová improvizace	Reagovat na hudbu, její tempo a rytmus pohybem.		TV, DV
	3.4 Hudebně relaxační techniky	Reagovat na reprodukci relaxační hudby.		1.1 OR

POUŽITÉ ZKRATKY:

Předměty:

Tělesná výchova	TV	Matematika	M
Výchova ke zdraví	VZ	Dramatická výchova	DV
Český jazyk a komunikace	ČJ		

Průřezová témata:

1.1 Osobnostní rozvoj	1.1 OR
1.2 Sociální rozvoj	1.2 SR
2.1 Ekosystémy	2.1 ES

6.6 Dramatická výchova

DRAMATICKÁ VÝCHOVA

Praktická škola jednoletá

Kód oboru vzdělání: 78-62-C/01

CHARAKTERISTIKA VYUČOVACÍHO PŘEDMĚTU

- V dramatické výchově se žáci prostřednictvím aktivních činností dokážou vcítit do různých životních rolí, mohou je předem prozkoumat a připravit se na ně. Vyzkouší si různé typy řešení a vyberou z nich to nejlepší.
- Dramatická výchova je zaměřena na osobnostní a sociální rozvoj každého jednotlivce. Rozvíjí komunikativní schopnosti verbální i nonverbální povahy, podněcuje tvořivé myšlení, obrazotvornost a nápaditost žáků, podporuje a uplatňuje intuici, působí na zvládnutí spontánního chování, kontrolu emocí a zvýšení sebevědomí.

CÍLOVÝM ZAMĚŘENÍM PŘEDMĚTU JE, ABY ŽÁCI:

utvářeli a rozvíjeli klíčové kompetence za pomoci:

- jiného než pouze racionálního poznávání světa
- prožitků pozitivně ovlivňujících osobnost člověka
- vysvětlení potřeby respektovat, chránit a oceňovat naše tradice a kulturní dědictví
- využívání a rozvíjení tvořivých vlastností a dovedností
- rozvíjení řečových schopností, myšlení, emocionálního a estetického cítění
- rozvíjení pozitivního vztahu k mateřskému jazyku a srozumitelnému vyjadřování
- rozvíjení obrazotvornosti (představivosti a fantazie), tvořivosti
- výměny rolí s postoji a city dané role a poté jejich pojmenování

PREFEROVANÉ METODY A FORMY VÝUKY

- dramatizace lidové slovesnosti
- výuka s prvky dramaterapie
- hra v roli, pantomima
- výklad učiva
- návštěva divadelních vystoupení, výstav nebo expozicí

DIDAKTICKÉ POMŮCKY

- vybavení třídy**,** převleky a kostýmy
- hudební nástroje
- předměty každodenního užívání (vhodné pro výuku)

ZAŘAZENÍ A VYUŽITÍ PRŮŘEZOVÝCH TÉMAT

- **Osobnostní rozvoj** - *Rozvoj schopnosti poznávání* budou žáci procvičovat soustředění a koncentraci a dovednost zapamatování si kratších textů pro přednes nebo roli např. interpretací pohádky. *Sebepoznání a sebepojetí* se projeví procvičováním schopnosti získat informace nejen o sobě, ale i o ostatních a veřejně je prezentovat. *Seberegulace a sebeorganizace* se bude projevovat cvičením sebekontroly a zvládáním zátěžových situací.
- **Sociální rozvoj** – *Mezilidské vztahy* se budou zaměřovat na respektování ostatních, rozvoj vztahů ve skupině a rozvoj sociálních dovedností pro spolupráci *Komunikace* bude rozvíjet verbální i nonverbální komunikaci v různých situacích jako např. omluva, pozdrav, prosba, přání, přesvědčování, dále se projeví při procvičování řešení konfliktů, vyjednávání či vysvětlování.

- **Ekosystémy** – Vodní *zdroje a význam moře* si žáci budou osvojovat formou her a rolí, ve kterých se budou zabývat lidskými aktivitami spojenými s vodním hospodářstvím
- **Vztah člověka k prostředí –** *Aktuální ekologické problémy* **–** realizace témat jako např. příroda a kultura obce, vliv jednání lidí na prostředí nebo řešení odpadového hospodářství budou žáci ztvárňovat za pomoci loutek nebo jevištních situací.

KLÍČOVÉ KOMPETENCE

- Kompetence k učení - využívání vhodné metody a techniky při učení a praktických činnostech a reagovat na hodnocení ze strany druhých, přijímat radu i oprávněnou kritiku
- Kompetence k řešení problémů - řešit běžné životní situace a překážky, překonávat je přiměřeně ke svým možnostem, případně za pomoci druhé osoby, rozpoznat problémy a hledat nejvhodnější způsob řešení
- Kompetence komunikativní - dokázat se, v rámci svých možností, srozumitelně vyjadřovat ústní, písemnou nebo jinou alternativní formou a naslouchat druhým, rozumět obsahu sdělení a adekvátně na něj reagovat, využívat získané komunikativní dovednosti k vytváření pozitivních vztahů a ke spolupráci s ostatními lidmi
- Kompetence sociální a personální - orientovat se v základních mravních hodnotách a uplatňovat základní pravidla společenského chování a jednat zodpovědně vůči vlastní i druhé osobě, dokázat se přiměřeně chovat v krizových situacích
- Kompetence občanské - znát základní práva a povinnosti občanů, respektovat společenské normy a pravidla soužití.
- Kompetence pracovní - chápat význam práce a možnost vlastního zapojení do pracovního procesu, plnit stanovené povinnosti, být schopen spolupráce, respektovat práci svou i druhých

HODNOCENÍ VÝSLEDKŮ

- klasifikačním stupněm, slovně nebo kombinací obou způsobů, pochvalou, diplomem uděleným za soutěž nebo představení

Název školy:	**Mateřská škola, základní škola a střední škola Slezské diakonie Frýdecká 34, Český Těšín**
Název oboru vzdělání:	**Praktická škola jednoletá**
Kód oboru vzdělání:	**78-62-C/01**
Název ŠVP:	**Praktická škola jednoletá**
Název předmětu:	**D R A M A T I C K Á V Ý C H O V A**
Ročník:	**První**
Počet hodin v týdnu:	**1**
Počet hodin ve šk. roce:	**33**

Tematický celek	Obsah učiva	Výsledky vzdělávání	Počet hodin za tem. celek	Průřezová témata a přesahy, mezipřed. vztahy
I. Dramatická výchova	1.1 Psychosomatické dovednosti (slovní a mimoslovní komunikace, kultivovaný hlasový a tělesný projev jako prostředky sdělování poznatků o světě, o sobě, o druhých a jako prostředky vytváření jevištní postavy)	Rozvíjet smyslové vnímání, paměť a pozornost.	33	TV 1.1 OR
	1.2 Práce s dechem, správné tvoření hlasu, držení těla, verbální a neverbální komunikace	Ovládnout základní mluvní dovednosti a obohacovat slovní zásobu.		1.2 SR
	1.3 Dramatika a slovesnost, dramatická situace, zařazení situací v časovém sledu	Interpretovat pohádky vlastní dramatickou formou ve správné časové souslednosti.		TV, ČJ 1.1 OR
	1.4 Herní dovednosti, vstup do role, typová postava	Přirozeně jednat v jednoduchých rolích.		ČJ
	1.5 Činoherní i loutkářské prostředky	Spolupracovat ve skupině na tvorbě jevištní situace, navázat kontakt s druhými.		1.2 SR, 2.2 VČP
	1.6 Sociálně komunikativní dovednosti v herních situacích, prezentace, reflexe, hodnocení, přednes, pohyb	Rozvíjet schopnost vcítit se do role a zapojovat se do her, přijímat pravidla hry.		1.1 OR, 1.2 SR, 2.1 ES
	1.7 Základní dramatické žánry a divadelní druhy	Poznat základní divadelní druhy.		ČJ
	1.8 Současná dramatická umění a média, multimediální tvorba	Získat přehled o současné multimediální tvorbě a dramatickém umění.		IT

POUŽITÉ ZKRATKY:

Předměty:	Informatika	IT
	Tělesná výchova	TV
	Český jazyk a komunikace	ČJ
Průřezová témata:	1.1 Osobnostní rozvoj	1.1 OR,
	1.2 Sociální rozvoj	1.2 SR
	2.1 Ekosystémy	2.1 ES
	2.2 Vztah člověka a přírody	2.2 VČP

6.7 Výtvarná výchova

VÝTVARNÁ VÝCHOVA

Praktická škola jednoletá

Kód oboru vzdělání: 78-62-C/01

CHARAKTERISTIKA VYUČOVACÍHO PŘEDMĚTU

- Výuka předmětu spočívá v práci s vizuálně obraznými znakovými systémy a umožňuje rozvíjet neverbální vyjadřování.
- Žáci na základě porovnávání dosavadních i nově získaných zkušeností používají tvořivý přístup při tvorbě, vnímání a interpretaci.
- Výuka je postavena především na tvůrčích činnostech, rozvíjí vlastní vnímání, myšlení, cítění, prožívání, představivost a fantazii.
- Výtvarná výchova rozvíjí nejen jemnou motoriku a estetické cítění, ale má velký význam rehabilitační, relaxační a vede k uvolnění, k regeneraci sil a k posílení sebevědomí žáků.
- Výtvarná výchova má vliv na výchovu citlivého a vnímavého člověka, ovlivňuje životní postoje, vztahy a citové prožívání k ostatním lidem i prostředí.

CÍLOVÝM ZAMĚŘENÍM PŘEDMĚTU JE, ŽE ŽÁKA VEDE K:

- pozitivním prožitkům ovlivňující osobnost člověka
- dovednostem ve výtvarném vyjadřování
- rozšíření kulturního povědomí o kulturním dědictví v minulosti i dnes /naše tradice i kultury etnik/
- seznámení se základními výtvarnými technikami
- rozvíjení tvořivosti, obrazotvornosti a fantazie
- rozvíjení estetického cítění

PREFEROVANÉ METODY A FORMY VÝUKY

- skupinová práce
- nácvik správného držení náčiní a samostatná práce s jednotlivým žákem s využitím kompenzačních a korekčních pomůcek
- práce s předlohou
- výklad
- rozhovor

DIDAKTICKÉ POMŮCKY

- magnetická tabule
- interaktivní tabule
- PC, ukázky, kreslení na PC
- názorné učební pomůcky předlohy, vzory, modely

DOPORUČENÉ VÝTVARNÉ TECHNIKY A NÁMĚTY

- výtvarné techniky – malba, kresba, hra s tvary, modelování, koláž, textilní techniky, práce s papírem, origami, guiling, decoupage, drátkování, prvky keramiky, mozaika, tisk, recyklační tvoření, kreativní techniky (novinky),
- náměty – kultura bydlení, design, bytové dekorace, výroba dárků a přáníček, výroba šperků, tvorba z lepenky, pet lahví, zpracování přírodnin, tvorba plakátů s ekologickou tématikou

ZAŘAZENÍ A VYUŽITÍ PRŮŘEZOVÝCH TÉMAT
• Osobnostní rozvoj – rozvoj a zapojení všech smyslů do poznávacích procesů, vliv na sebepoznání a sebepojetí, ovládání a vyjádření emocí, s tím související seberegulace a sebeorganizace, stanovení priorit, psychohygiena – prvky relaxační, autoregulační, regenerace a obnova sil s využitím kladné motivace • sociální rozvoj – rozvoj poznávání, vnímání, myšlení, prožívání a cítění, kladný vliv na mezilidské vztahy, spolupráce na společném výtvoru – společné prožívání, zážitková pedagogika, prevence a zvládání agrese – zrcadlové malování, prohloubení vzájemné komunikace mezi vrstevníky a dospělými na úrovni verbální a nonverbální • člověk a životní prostředí, ekosystémy – ochrana přírody, sběr a výtvarné zpracování přírodnin, lidská sídla a souvislost s kulturou bydlení a bytovým designem, kulturní krajina – prvky architektury a stavebních slohů • vztah člověka k prostředí – naše obec, zvládnutí základních informací o svém bydlišti i blízkém okolí, škole a další výtvarné zpracování těchto dat, orientace v prostoru, jednoduchý plánek • prostředí a zdraví – tvorba výtvarných prácí s touto tématikou (škodlivost kouření, drogy, nevhodný způsob života)
KLÍČOVÉ KOMPETENCE
• využíváním různých výtvarných technik, vhodných metod při jejich praktickém provedení a důsledným dodržením pracovního postupu si budou žáci prohlubovat a tím plně rozvíjet kompetence k učení • pomocí kladné motivace a prožitím kulturních emočních prožitků si budou žáci uvědomovat a rozpoznávat problémy a hledat nejvhodnější způsob jejich řešení – nácvik kompetence k řešení problémů • kompetence komunikativní – žáci se dokážou v rámci svých možností a s využitím všech smyslů při výtvarné tvorbě srozumitelně vyjadřovat verbálně i nonverbálně, naslouchat a rozumět obsahu sdělení a adekvátně reagovat, získané komunikativní kompetence využijí k vytváření pozitivních vztahů • kompetence sociální a personální – žáci zvládnou individuální i skupinovou výtvarnou práci při dodržení základních pravidel společenského chování ve škole i na veřejnosti (návštěva výstav a galerií), používají občanské kompetence k ochraně životního prostředí i svého zdraví • kompetence pracovní - žáci budou mít osvojeny základní dovednosti při praktické činnosti v hodinách výtvarné výchovy, budou plnit zadané úkoly, spolupracovat a při tom důsledně dbát zásad bezpečnosti a hygieny práce, ochrany zdraví a respektovat pokyny vyučujícího
ODBORNÉ KOMPETENCE
• správné používání výtvarných pomůcek podle pokynů vyučujícího • schopnost dodržet pracovní postup dle předlohy • zvládnutí základních i netradičních výtvarných technik • seberealizace, sebevyjádření, zvládnutí a uvolnění emocí, psychohygiena • tvořivost, zvládnutí praktických dovedností s možností uplatnění na trhu práce • cílené využití všech smyslů k osobitému výtvarnému projevu • tvořivé využití ekologického odpadu /ochrana životního prostředí/ • ovlivnění dalšího kulturního života jednotlivce, orientace v kultuře a umění
HODNOCENÍ VÝSLEDKŮ
• slovně, klasifikačním stupněm nebo kombinací obou způsobů • důležitá je kladná motivace a podpora tvořivého přístupu individuálně podle schopností a možností jednotlivých žáků, hodnotit se bude i úklid pracovních pomůcek, dodržení pracovního postupu a zvládnutí výtvarné techniky

Název školy:	**Mateřská škola, základní škola a střední škola Slezské diakonie Frýdecká 34, Český Těšín**
Název oboru vzdělání:	**Praktická škola jednoletá**
Kód oboru vzdělání:	**78-62-C/01**
Název ŠVP:	**Praktická škola jednoletá**
Název předmětu:	**V Ý T V A R N Á V Ý C H O V A**
Ročník:	**první**
Počet hodin v týdnu:	**2**
Počet hodin ve šk. roce:	**66**

Tematický celek	Obsah učiva	Výsledky vzdělávání	Počet hodin za tem. celek	Průřezová témata a přesahy, mezipřed. vztahy
I. Rozvíjení jemné motoriky a grafomotoriky	1.1 Koordinace horních končetin k výtvarným projevům, cílené i alternativní zvládnutí všech smyslů dle individuálních možností žáka /využití kompenzačních pomůcek a korekce/	Vědomě využívá všech smyslů, samostatně, s dohledem nebo asistencí. Při tvorbě vychází ze svých zrakových, hmatových i sluchových vjemů, vlastních prožitků, zkušeností a fantazie.	3	TV, HV 1.1 OR 1.2 SR
II. Seznamování s technikou a materiály, zvyšování výtvarné jistoty	2.1 Zvládnutí výtvarných technik a materiálů	Přiměřeně svým schopnostem dokáže pokud možno samostatně / nebo s pomocí/ zvládnout výtvarné techniky, materiály, upevňuje a zdokonaluje své manipulační schopnosti s nimi.	10	PČ, TV 1.1 OR 1.2 SR
III. Malby a kresba	3.1 Správné použití výtvarných potřeb k malbě, druhy štětců, jejich využití a malba.	Orientuje se v rozlišení barev, tvarů použitých při malbě, dokáže je pojmenovat. Zvládá základní manipulaci s výtvarnými pomůckami.	24	PČ 1.2 SR
	3.2 Zásady správného použití výtvarných potřeb ke kresbě. Kresba tužkou, pastelkou, voskovkami, tuží, pastelem.	Rozlišuje, třídí, porovnává a pojmenuje základní vztahy pro barvy, tvary a linie.		M 1.1 OR 1.2 SR
IV. Inspirace příběhem	4.1 Motivace literaturou, ukázkou z knihy, pohádkou, společným prožitkem	Uplatňuje vlastní zkušenosti, prožitky a fantazii při tvůrčích činnostech.	10	ČJ, DV ZSV 1.2 SR 1.1 OR
	4.2 Tvorba výtvarných děl	Vyjadřuje své prožitky a emoce pomocí výtvarného projevu.		

V. Kombinování různých výtvarných technik, různých neobvyklých materiálů	5.1 Kombinace barev, technik, neobvyklých materiálů, využití kreativních a nových postupů a novinek, alternativní přístup ve výtvarném projevu	Využívá základních dovedností při přípravě a realizaci svého tvůrčího záměru, orientuje se ve výtvarných technikách.	10	PČ 1.1 OR
VI. Péče o pomůcky	6.1 Správná manipulace a využití výtvarných pomůcek	Zvládne dodržení pracovního postupu, správné používání výtvarných pomůcek, jejich přípravu a následně i úklid.	2	PČ, TV 2.2 VČP
VII. Výtvarné umění a životní prostředí	7.1 Praktické využívání ekologických zásad ve výtvarné výchově, výtvarné zpracování obydlí, bytový design	Chápe důležitost ochrany životního prostředí ve vztahu k výtvarné výchově, dokáže šetřit materiálem, učí se výtvarně a tvořivě zpracovávat ekologický odpad, využívá ve své tvorbě přírodní materiál.	4	VZ, PD 2.1 ES 2.2 VČP
VIII. Výtvarné umění a kultura	8.1 Skupinová i jednotlivá výtvarná tvorba žáků, prezentace školy, soutěže, výstavy, upomínkové předměty a dárky, návštěvy výstav a galerií	Navštěvuje výstavy a galerie, účastní se svými výtvory výstav, které prezentují školu. Umí se správně chovat a vystupovat na těchto kulturních akcích.	3	ZSV, RV 1.1 OR 1.2 SR

POUŽITÉ ZKRATKY:

Předměty:

Tělesná výchova	TV
Výchova ke zdraví	VZ
Praktické činnosti	PČ
Rodinná výchova	RV
Hudebně pohybová výchova	HV
Matematika	M
Český jazyk a komunikace	ČJ
Dramatická výchova	DV
Společenskovědní základy	ZSV
Práce v domácnosti	PD

Průřezová témata:

1.1 Osobnostní rozvoj	1.1 OR
1.2 Sociální rozvoj	1.2 SR
2.1 Ekosystémy	2.1 ES
2.2 Vztah člověka k prostředí	2.2 VČP

6.8 Výchova ke zdraví

VÝCHOVA KE ZDRAVÍ

Praktická škola jednoletá

Kód oboru vzdělání: 78-62-C/01

CHARAKTERISTIKA VYUČOVACÍHO PŘEDMĚTU

- Výchova ke zdraví učí žáky chápat zdraví jako vyvážený stav tělesné duševní a sociální pohody a základním poznatkům, které by měli využívat v každodenním životě.
- Respektuje celistvost osobnosti žáků, rovnoměrně rozvíjí fyzické i psychické schopnosti, pohybové dovednosti i sociální adaptaci.
- Umožňuje jim rozvíjet fyzické předpoklady pohybových možností, uvědomit si povinnost preventivní péče o své zdraví v přiměřené míře věku a vlastním schopnostem.
- Žáci si osvojují dovednosti a způsoby chování a rozhodování, které vedou k zachování a posílení zdraví. Tím je zajištěno utváření dovedností a návyků v oblasti zdravého životního stylu, osobní a duševní hygieny, výživy, pohybových aktivit.
- Seznamuje žáky s různým nebezpečím, které ohrožuje zdraví v běžných i mimořádných situacích.
- Poskytuje žákům základní informace o člověku v souvislosti s preventivní ochranou jejich zdraví a osobní bezpečnosti.
- Vede je ke zdravému způsobu života, k péči o své zdraví, jeho zlepšení a posílení.
- Respektuje celistvost osobnosti, její biologické a fyziologické potřeby.
- Žáci si upevňují hygienické, stravovací, pracovní i jiné zdravotně preventivní návyky, rozvíjejí sociální dovednosti a komunikaci.
- Získají základní informace o zdraví, nemocech a zdravotní prevenci.

CÍLOVÝM ZAMĚŘENÍM PŘEDMĚTU JE, ABY ŽÁCI:

- získávání orientace v základních názorech na zdraví a postupnému uplatňování preventivních činností podporujících zdraví;
- dodržování zásad zdravého způsobu života a ochrany zdraví, zodpovědnosti a péči o své zdraví a snaze o jeho zlepšení a posílení;
- rozpoznávání základních situací ohrožujících tělesné, duševní a sociální zdraví vlastní i druhých a osvojování poznatků a dovedností jim předcházet;
- odmítání škodlivých látek neslučitelných se zdravím a tělesnou aktivitou;
- dodržování správných stravovacích návyků a uplatňování zásad správné výživy v rámci svých možností;
- uvědomění si zdravotních a psychosociálních rizik spojených se zneužíváním návykových látek, provozováním hazardních her a jejich vlivu na všechny složky zdraví člověka;
- poznávání vlastních fyzických a zdravotních předpokladů pohybových možností a omezení, rozvíjení a využívání pohybových schopností a dovedností;
- upevnění pozitivního vztahu k pohybovým aktivitám;
- získávání informací o centrech odborné pomoci;
- získávání komunikačních dovedností, nácviku asertivních komunikačních technik jako prevence násilí a zneužívání;
- vyjádření vlastních potřeb, respektování potřeb ostatních.

PREFEROVANÉ METODY A FORMY VÝUKY

- výklad, rozhovor, četba
- práce s obrázkovým materiálem
- vyhledávání informací na Internetu
- skupinová práce
- postojové hry

DIDAKTICKÉ POMŮCKY
• interaktivní tabule • magnetická tabule • pracovní materiály • PC
ZAŘAZENÍ A VYUŽITÍ PRŮŘEZOVÝCH TÉMAT
• Osobnostní rozvoj – vede k rozvoji osobnosti, porozumění sobě samému a druhým, napomáhá k zvládání vlastního chování, sebeovládání, umožňuje zvládat základní sociální dovednosti při řešení složitých situací, podporuje dovednosti a přináší vědomosti týkající se duševní hygieny. • Sociální rozvoj – rozvoj vzájemného poznávání ve skupině, nácvik schopností rozeznat nebezpečí a rizikové situace, přispívá k utváření dobrých mezilidských vztahů ve třídě i mimo ni.
KLÍČOVÉ KOMPETENCE
Kompetence k učení • využívat vhodné metody a techniky při učení • být motivován k rozšiřování a prohlubování svých vědomostí a dovedností • reagovat na hodnocení ze strany druhých, přijímat radu i oprávněnou kritiku Kompetence k řešení problémů • rozpoznat problémy a hledat nejvhodnější způsob řešení • řešit běžné životní situace a překážky, překonávat je přiměřeně ke svým možnostem, případně za pomoci druhé osoby • dokázat přivolat pomoc v případě ohrožení vlastní nebo jiné osoby Kompetence komunikativní • dokázat se, v rámci svých možností, srozumitelně vyjadřovat ústní, písemnou nebo jinou alternativní formou • naslouchat druhým, rozumět obsahu sdělení a adekvátně na něj reagovat • využívat pro komunikaci běžné informační a komunikační prostředky • využívat získané komunikativní dovednosti k vytváření pozitivních vztahů a ke spolupráci s ostatními lidmi. Kompetence sociální • jednat zodpovědně vůči vlastní i druhé osobě • dokázat se přiměřeně chovat v krizových situacích i v situacích ohrožujících život podle pokynů kompetentních osob a uplatňovat osvojené dovednosti a postupy Kompetence občanské • znát základní práva a povinnosti občanů, respektovat společenské normy a pravidla soužití • uvědomovat si význam zdravého životního stylu, chránit své zdraví i zdraví druhých lidí • rozpoznat nevhodné a rizikové chování. Kompetence pracovní • mít osvojeny základní pracovní dovednosti a návyky pro každodenní běžné činnosti • plnit stanovené povinnosti, být schopen spolupráce, respektovat práci svou i druhých • znát možnosti využívání poradenských a zprostředkovatelských služeb • znát a dodržovat zásady bezpečnosti a hygieny práce i ochrany zdraví při práci
ODBORNÉ KOMPETENCE
• mít osvojeny základní pracovní dovednosti a návyky pro každodenní běžné činnosti • plnit stanovené povinnosti, být schopen spolupráce, respektovat práci svou i druhých • znát možnosti využívání poradenských a zprostředkovatelských služeb • dodržování zásad bezpečného chování a ochrany zdraví • aplikovat v životě praktické ukázky odmítání návykových látek • respektovat daná pravidla ve vztazích mezi lidmi

- dodržovat zdravý způsob života
- aplikovat v životě modelové situace návštěvy lékaře, nemocnice
- dodržovat bezpečnostní předpisy při práci

HODNOCENÍ VÝSLEDKŮ

Učitel posuzuje úroveň odborných vědomostí a dovedností, samostatnosti při plnění úkolů, jeho aktivitu.

Hodnocení bude vždy přizpůsobeno individuálním plánům a jednotlivým žákům dle jejich rozsahu a druhu zdravotního postižení či znevýhodnění.

Pro hodnocení žáka během školního roku používáme:

- klasifikaci (známky vyjádřené stupnicí 1 -5)
- slovní hodnocení

Název školy:	**Mateřská škola, základní škola a střední škola Slezské diakonie Frýdecká 34, Český Těšín**
Název oboru vzdělání:	**Praktická škola jednoletá**
Kód oboru vzdělání:	**78-62-C/01**
Název ŠVP:	**Praktická škola jednoletá**
Název předmětu:	**V Ý C H O V A K E Z D R A V Í**
Ročník:	**První**
Počet hodin v týdnu:	**1**
Počet hodin ve šk. roce:	**33**

Tematický celek	Obsah učiva	Výsledky vzdělávání	Počet hodin za tem. celek	Průřezová témata a přesahy, mezipřed. vztahy
I. Zdraví a jeho ochrana	1.1 Činitelé ovlivňující zdraví – životní prostředí, životní styl, výživa a stravovací návyky, pohybové aktivity, rizika ohrožující zdraví	Znát činitelé ovlivňující zdraví. Chránit své zdraví, uplatňovat základní hygienické a jiné zdravotně preventivní návyky.	9	PD, PP 1.1 OR
	1.2 Zásady bezpečného chování a ochrany zdraví v dopravě, ve škole, při zájmových činnostech	Dodržovat zásady bezpečného chování tak, aby neohrožoval zdraví svoje ani druhých.		
	1.3 Ochrana před přenosnými i nepřenosnými chorobami, úrazy	Objasnit vliv životního prostředí na zdraví lidí. Znát negativní důsledky sociálně patologických jevů a chránit se před nimi.		
	1.4 Prevence rizikového sexuálního chování	Znát a dodržovat zásady prevence rizikového sexuálního chování.		
	1.5 Modelové situace a praktické ukázky odmítání návykových látek	Předvést v modelových situacích osvojené jednoduché způsoby odmítání návykových látek.		
II. Vztahy mezi lidmi	2.1Bezpečné chování v sociálním kontaktu s vrstevníky a s cizími lidmi, formy sexuálního zneužívání, šikana, násilí	Uplatňovat osvojené dovednosti komunikativní obrany proti manipulaci, šikaně, agresi a sexuálnímu zneužívání a násilí. Znát formy sexuálního zneužívání.	6	RV 1.2 SR
	2.2 Vztahy a pravidla v soužití mezi lidmi	Chápat význam dobrého soužití pro vytváření společných mravních zásad a pravidel chování v rodině.		ZSV 1.2 SR
	2.3 Vztahy ve dvojici, kamarádství, přátelství,	Respektovat vztahy ve dvojici, kamarádství,		ZSV 1.2 SR

	láska, manželství a rodičovství	přátelství. Orientovat se v pojmech láska, manželství a rodičovství.		
	2.4 Mezilidské vztahy a komunikace, respektování sebe sama a druhých, chování podporující dobré vztahy	Dodržovat komunikaci v mezilidských vztazích. Respektovat sebe sama a druhých. Svým chováním podporovat dobré vztahy.		ZSV 1.2 SR
III. Zdravý způsob života	3.1 Režim dne, sociální dovednosti pro zvládání únavy a stresu	Dodržovat režim dne. Využívat sociální dovednosti k překonání únavy a stresu.	7	PP
	3.2 Relaxace, kompenzační techniky, význam pohybu a sportu	Využívat osvojené relaxační a kompenzační techniky k překonání únavy a regeneraci organismu.		TV 1.2 SR
	3.3 Zásady správného stravování, výživa, specifické druhy výživy, poruchy přijímání potravy	Dodržovat zdravé stravovací návyky a podle možností uplatňovat zásady správné výživy. Orientovat se v poruchách příjímání potravy.		TV, PP 1.1 OR
IV. Podpora zdraví	4.1 Základní anatomie lidského těla	Správně pojmenovat základní části lidského těla.	6	
	4.2 Jednotlivé orgánové soustavy, základní funkce orgánů v těle	Znát jednotlivé orgánové soustavy. Specifikovat zdravotní obtíže v rámci svých možností.		
	4.3 Preventivní a lékařská péče	Znát význam preventivní a lékařské péče.		
	4.4 Modelové situace – návštěva lékaře – komunikace v ordinaci, lékárně, nemocnici	Vědět, jak se chovat u lékaře, v nemocnici, lékárně.		
	4.5 Základy první pomoci, základní ošetření	Ošetřit drobné poranění, umět přivolat první pomoc.		
V. Rizika ohrožující zdraví	5.1 Nemoci a jejich příznaky – osvojení podávání léků, zneužívání léků, prevence onemocnění, prevence HIV/AIDS	Orientovat se v příznacích jednotlivých nemoci. Osvojit si podávání léků, nezneužívat léky, dodržovat zásady prevence onemocnění. Orientovat se v pojmech HIV/AIDS, znát zásady prevence.	5	RV 1.1 OR

	5.2 Mimořádné události – živelní pohromy, krizové situace, evakuace osob, chování v úrazu	Řídit se pokyny odpovědných osob v případě mimořádných událostí – živelné pohromy, krizové situace. Dodržovat zásady evakuace osob.		RV 1.1 OR
	5.3 Krizová čísla, činnost integrovaného záchranného systému	Použít důležitá telefonní čísla. Orientovat se v činnosti integrovaného záchranného systému.		RV 1.1 OR
	5.4 Bezpečnost a ochrana zdraví na pracovištích a při práci v domácnosti	Uplatňovat zásady bezpečnosti a ochrany zdraví při práci.		Předměty odborných činností

POUŽITÉ ZKRATKY:

Předměty:	Společenskovědní základy	ZSV
	Tělesná výchova	TV
	Rodinná výchova	RV
	Práce v domácnosti	PD
	Příprava pokrmů	PP
Průřezová témata:	1.1 Osobnostní rozvoj	1.1 OR
	1.2 Sociální rozvoj	1.2 SR

6.9 Tělesná výchova

TĚLESNÁ VÝCHOVA/ZTV

Praktická škola jednoletá

Kód oboru vzdělání: 78-62-C/01

CHARAKTERISTIKA VYUČOVACÍHO PŘEDMĚTU

- Výuka předmětu spočívá v aktivním poznávání a využívání i ovlivňování vlastních pohybových možností každého žáka a vede k řízenému pohybu či pohybové aktivitě, k vlastní pohybové seberealizaci
- Je nutné brát zřetel na pohybové zvláštnosti, zdravotní a pohybová omezení každého žáka a obsah tělesné výchovy je vždy přizpůsoben míře a druhu zdravotního oslabení a má ozdravný účinek
- Tělesná výchova má velký význam rehabilitační, relaxační a vede k uvolnění, k regeneraci sil a k posílení sebevědomí žáků
- Součástí tělesné výchovy je **zdravotní tělesná výchova**, která má za cíl zařazovat korektivní a speciální vyrovnávací cvičení a to především u žáků, kde je toto potřebné k vyrovnání pohybového deficitu a to s trvalým či přechodně změněným zdravotním stavem

CÍLOVÝM ZAMĚŘENÍM PŘEDMĚTU JE, ŽE ŽÁKA VEDE K:

- pozitivním prožitkům ovlivňující osobnost člověka
- upevnění pozitivního vztahu k pohybovým aktivitám
- dodržování zásad zdravého způsobu života a ochrany zdraví, zodpovědnosti a péči o své zdraví
- poznávání vlastních fyzických a zdravotních předpokladů pohybových možností a omezení
- rozvíjení a využívání pohybových schopností a dovedností
- vyjádření vlastních potřeb, respektování potřeb ostatních

PREFEROVANÉ METODY A FORMY VÝUKY

- skupinová práce a kolektivní hry
- prvky zdravotní tělesné výchovy – jednoduchá speciální a kompenzační cvičení budou průběžně zařazovány dle potřeby žáků v jednotlivých hodinách a to dle obsahu zdravotní tělesné výchovy
- využití prvků zdravotní tělesné výchovy u jednotlivých žáků bude konzultováno s odborným lékařem, rodiči či zákonnými zástupci
- využití průpravných, koordinačních, kompenzačních, relaxačních, psychomotorických a dechových cvičení
- manipulace s tělovýchovným nářadím s dodržením všech pravidel bezpečnosti provozu
- výklad, vysvětlení
- rozhovor, vhodná motivace

DIDAKTICKÉ POMŮCKY

- magnetická tabule (obrázky, pravidla)
- interaktivní tabule
- PC, ukázky (motivace)
- tělovýchovné tradiční i netradiční náčiní a nářadí

ZAŘAZENÍ A VYUŽITÍ PRŮŘEZOVÝCH TÉMAT

- osobnostní rozvoj – rozvoj a zapojení všech smyslů do poznávacích procesů, vliv na sebepoznání, sebepojetí a vlastní sebereflexi, uvědomělé uvolnění emocí i agrese a s tím související seberegulace a sebeorganizace, vědomé ovládání pohybové aktivity svého těla, psychohygiena – prvky relaxační, autoregulační, regenerace a obnova sil s využitím kladné motivace, ovládání dechu
- sociální rozvoj – rozvoj poznávání funkcí svého těla, vnímání, myšlení, prožívání

a cítění, kladný vliv na mezilidské vztahy, spolupráce při kolektivních sportovní hrách, společné prožívání, zážitková pedagogika, prevence a zvládání agrese, prohloubení vzájemné komunikace mezi vrstevníky a dospělými na úrovni verbální a nonverbální při sportovních aktivitách, dodržování stanovených pravidel

- člověk a životní prostředí, vliv prostředí na lidské zdraví, podmínky k pohybovým aktivitám, motivace sportem, osobnosti sportu, ochrana přírody při turistických činnostech v terénu
- prostředí a zdraví – preference zdravého životního stylu, vliv škodlivosti kouření, drog, nevhodný způsob života, důležitost i minimální pohybové aktivity podle individuálních možností každého jednotlivce

KLÍČOVÉ KOMPETENCE

- kompetence k učení - využíváním vhodných metod a technik zvládání nových i netradičních forem pohybu s využitím kompenzačních, korekčních a dalších podpůrných opatření, při jejich praktickém provedení a důsledným dodržením hygieny a bezpečnosti si budou žáci prohlubovat a poznávat své fyzické aktivity a nové možnosti svého sportovního vyžití
- pomocí kladné motivace a společným prožitím sportovních úspěchů, překonáním sebe a dosáhnutím vytýčeného cíle si budou žáci uvědomovat a rozpoznávat nové možnosti řešení problémů ve skupině i individuálně a hledat tak nejvhodnější způsob jejich řešení – nácvik kompetence k řešení problémů, cestu čestného jednání (fair play)
- kompetence komunikativní – žáci se dokážou v rámci svých možností a s využitím všech smyslů při tělesné výchově srozumitelně vyjadřovat verbálně i nonverbálně, naslouchat a rozumět obsahu sdělení a adekvátně reagovat, získané komunikativní kompetence využijí k vytváření pozitivních vztahů
- kompetence sociální a personální – žáci zvládnou individuální i skupinovou sportovní aktivitu v rámci svých individuálních dispozic a možností při dodržení základních pravidel společenského chování ve škole i na veřejnosti (návštěva sportovních akcí, soutěží), používají občanské kompetence k ochraně životního prostředí i svého zdraví během svých sportovních aktivit a výkonů, dokážou rozpoznat nevhodné a rizikové chování v hodinách tělesné výchovy
- kompetence pracovní - žáci budou mít osvojeny základní dovednosti, návyky a postupy při svých sportovních činnostech v hodinách tělesné výchovy, budou plnit zadané úkoly, spolupracovat a při tom důsledně dbát zásad bezpečnosti a hygieny práce, ochrany zdraví a respektovat pokyny vyučujícího

ODBORNÉ KOMPETENCE

- správné používání sportovního náčiní a nářadí podle pokynů vyučujícího
- schopnost dodržet pravidla a bezpečnost při jednotlivých fyzických aktivitách dle pokynů vyučujícího
- zvládnutí základních i netradičních sportovních aktivit a činností
- seberealizace, sebevyjádření, zvládnutí a uvolnění emocí, psychohygiena
- naučit se poznávat své tělo, možnosti pohybu a jejich další cílené využití v oblasti relaxace, psychohygieny a ve sportovních volnočasových aktivitách
- cílené využití všech smyslů k osobitému sportovnímu výkonu
- ovlivnění dalšího zdravého životního stylu jednotlivce podle individuálních možností a předpokladů, orientace ve sportu

HODNOCENÍ VÝSLEDKŮ

- slovně, klasifikačním stupněm nebo kombinací obou způsobů
- důležitá je kladná motivace a podpora tvořivého přístupu individuálně podle schopností a možností jednotlivých žáků
- hodnotit se bude i přístup, snaha, dodržování pravidel hry, bezpečnosti a hygieny při pohybových činnostech

Název školy:	**Mateřská škola, základní škola a střední škola Slezské diakonie Frýdecká 34, Český Těšín**
Název oboru vzdělání:	**Praktická škola jednoletá**
Kód oboru vzdělání:	**78-62-C/01**
Název ŠVP:	**Praktická škola jednoletá**
Název předmětu:	**T Ě L E S N Á V Ý C H O V A / T Z V**
Ročník:	**první**
Počet hodin v týdnu:	**2**
Počet hodin ve šk. roce:	**66**

Tematický celek	Obsah učiva	Výsledky vzdělávání	Počet hodin za tem. celek	Průřezová témata a přesahy, mezipřed. vztahy
I. Činnosti ovlivňující zdraví	1.1 Význam pohybu pro zdraví - pohybový režim, délka a intenzita pohybu, pohybové činnosti a hry, rekreační sport	Žák vědomě zvládá podle pokynů vyučujícího přípravu na pohybovou činnost, je důsledný, dokáže odhadnout reálně své sportovní individuální možnosti, dodržuje domluvená pravidla při sportovních kolektivních hrách, dokáže využít rekreačního sportu ke své vlastní relaxaci, seberealizaci a psychohygieně.	20	VZ 1.3 OR 1.4 SR
	1.2 Zvládnutí přípravy organismu na pohybovou aktivitu – fázi uklidnění po sportovním výkonu, protahovací a uvolňovací cvičení	Přiměřeně svým schopnostem a fyzickým a zdravotním předpokladům zlepšuje svou tělesnou kondici, pohybový projev a správné držení těla.		VZ 1.3 OR 1.4 SR
	1.3 Zdravotně zaměřené činnosti – správné držení těla, koordinační, průpravná, kompenzační, relaxační, psychomotorická, dechová cvičení	Žák zdokonaluje své základní pohybové dovednosti, zlepšuje a udržuje úroveň již získaných pohybových schopností v rámci svých individuálních fyzických předpokladů, uplatňuje osvojené způsoby relaxace.		VZ, RV 1.1 OR 1.2 SR
	1.4 Rozvoj koordinačních schopností	Zvládá základní koordinaci levá, pravá, orientaci v prostoru, vzájemnou koordinaci jednotlivých částí těla, rovnováhu svého těla.		VZ 1.1 OR 1.2 SR
	1.5 Hygiena a bezpečnost při pohybových činnostech	Dodržuje a respektuje daná pravidla a zásady hygieny v hodinách tělesné výchovy, je pravidelně poučen a chápe zásady BOZP při sportovních aktivitách na hřišti, v tělocvičně, při vycházkách mimo školní třídu.		VZ 1.1 OR 1.2 SR

II. Činnosti ovlivňující úroveň pohybových dovedností	2.1 Pohybové hry – využití tradičních i netradičních forem a načiní, motivační a napodobivé hry	Usiluje o co nejsprávnější provedení pohybové činnosti podle svých možností.	37	VZ 1.1 OR 1.2 SR
	2.2 Základy gymnastiky -průpravná cvičení, cvičení s náčiním a na nářadí	Zvládá jednoduchá gymnastická cvičení a sestavy, dbá pokynů pedagoga při správném používání a zvládání tělocvičného nářadí a náčiní.		VZ 1.1 OR
	2.3 Rytmická a kondiční cvičení - vyjádření rytmu pohybem, jednoduchý pohyb s hudbou, prožívání hudby a vyjádření pohybem, průpravná úpolová cvičení, přetahy a přetlaky	Dokáže zvládat základní rytmická a kondiční cvičení, zvládá jednoduché taneční kroky a vyjádření hudby pohybem, dokáže zvládnout jednoduché přetahy a přetlaky (využití při nácviku samoobslužných činností), zvyk na tělesný kontakt, umění padat.		HV 1.1 OR 1.2 SR
	2.4 Základy atletiky – průpravné atletické činnosti, běhy, skok do dálky, do výšky, hod kriketovým míčkem, netradiční pohybové činnosti, hody a manipulace s předměty v prostoru	Aplikuje osvojené pohybové dovednosti ve hře, při atletických činnostech, netradičních sportovních aktivitách, při cílené manipulaci s předměty v prostoru.		VZ 1.1 OR 1.2 SR
	2.5 Základy sportovních her – základní manipulace s herním náčiním, kolektivní hry se zjednodušenými či upravenými pravidly, základní herní činnosti jednotlivce	Dodržuje stanovená pravidla her a soutěží, ovládá herní činnosti jednotlivce a dodržuje spolupráci v družstvu při kolektivních hrách.		M 1.1 OR 1.2 SR
	2.6 Turistika a pobyt v přírodě - chůze a pohyb v terénu, pohybové činnosti v přírodě, ochrana přírody	Uplatňuje zásady ekologického chování v přírodě a bezpečného chování v silničním provozu.		VZ 2.1 ES 2.2 VČP
III. Činnosti podporující pohybové učení	3.1 Základní organizační činnosti v TV, komunikace v TV, smluvené signály a povely, základní odborná tělocvičná terminologie osvojovaných činností	Žák vědomě reaguje na základní pokyny a povely.	9	VZ, ČJ 1.1 OR 1.2 SR
	3.2 Zásady jednání a chování – fair play, olympijské symboly	Žák dokáže správně rozlišit nesportovní jednání.		ZSV 1.1 OR 1.2 SR
	3.3 První pomoc při sportovních úrazech	Zvládá a zná základní zásady první pomoci při sportovních úrazech.		VZ 2.2 VČP

ZDRAVOTNÍ TĚLESNÁ VÝCHOVA			
I. Činnosti podporující korekce zdravotních oslabení	1.1 Pohybový režim podle konkrétního zdravotního postižení	Žák uplatňuje správné držení těla při pracovních činnostech a také v různých polohách.	VZ 1.1 OR 1.2 SR
	1.2 Dechová cvičení a správné držení těla	Zvládá správný nádech a výdech v rámci svých možností, dokáže regulovat dech podle svých individuálních potřeb, má zafixováno správné držení těla.	VZ 1.1 OR 1.2 SR
	1.3 Kontraindikace zdravotních oslabení	Žák dodržuje správné cvičební polohy vzhledem kontraindikaci svého zdravotního oslabení.	VZ 1.1 OR 1.2 SR
II. Speciální cvičení	2.1 Oslabení podpůrně pohybového systému	Žák zvládá jednoduchá speciální a korektivní cvičení, osvojuje si základní techniku těchto cvičení a zařazuje tato kompenzační cvičení do svého pohybového režimu (nutná konzultace s odborným lékařem, terapeutem i rodičem či zákonným zástupcem).	VZ 1.1 OR 1.2 SR
	2.2 Oslabení vnitřních orgánů	Žák zvládá jednoduchá speciální a korektivní cvičení, osvojuje si základní techniku těchto cvičení a zařazuje tato kompenzační cvičení do svého pohybového režimu (nutná konzultace s odborným lékařem, terapeutem i rodičem či zákonným zástupcem).	VZ 1.1 OR 1.2 SR
	2.3 Oslabení oběhového a dýchacího systému	Žák zvládá jednoduchá speciální a korektivní cvičení, osvojuje si základní techniku těchto cvičení a zařazuje tato kompenzační cvičení do svého pohybového režimu (nutná konzultace s odborným lékařem, terapeutem i rodičem či zákonným.	VZ 1.1 OR 1.2 SR
	2.4 Oslabení endokrinního systému, obezita	Žák zvládá jednoduchá speciální a korektivní cvičení, osvojuje si základní techniku těchto cvičení a zařazuje tato kompenzační cvičení do svého pohybového režimu (nutná konzultace s odborným lékařem, terapeutem i rodičem či zákonným zástupcem).	VZ 1.1 OR 1.2 SR
	2.5 Oslabení vnitřních orgánů	Žák zvládá jednoduchá speciální a korektivní cvičení, osvojuje si základní techniku těchto cvičení a zařazuje tato kompenzační cvičení do svého pohybového režimu (nutná konzultace s odborným lékařem, terapeutem i rodičem či zákonným zástupcem).	VZ 1.1 OR 1.2 SR

	2.6 Oslabení smyslových a nervových funkcí	Žák zvládá jednoduchá speciální a korektivní cvičení, osvojuje si základní techniku těchto cvičení a zařazuje tato kompenzační cvičení do svého pohybového režimu (nutná konzultace s odborným lékařem, terapeutem i rodičem či zákonným zástupcem).	VZ 1.1 OR 1.2 SR
	2.7 Oslabení zraku	Žák zvládá jednoduchá speciální a korektivní cvičení, osvojuje si základní techniku těchto cvičení a zařazuje tato kompenzační cvičení do svého pohybového režimu (nutná konzultace s odborným lékařem, terapeutem i rodičem či zákonným zástupcem).	VZ 1.1 OR 1.2 SR
	2.8 Oslabení sluchu	Žák zvládá jednoduchá speciální a korektivní cvičení, osvojuje si základní techniku těchto cvičení a zařazuje tato kompenzační cvičení do svého pohybového režimu (nutná konzultace s odborným lékařem, terapeutem i rodičem či zákonným zástupcem).	VZ 1.1 OR 1.2 SR
	2.9 Neuropsychická onemocnění	Žák zvládá jednoduchá speciální a korektivní cvičení, osvojuje si základní techniku těchto cvičení a zařazuje tato kompenzační cvičení do svého pohybového režimu (nutná konzultace s odborným lékařem, terapeutem i rodičem či zákonným zástupcem).	VZ 1.1 OR 1.2 SR
III. Všeobecně rozvíjející pohybové činnosti	3.1 Pohybové činnosti v návaznosti na obsah TV s přihlédnutím ke konkrétnímu druhu a stupni oslabení	Žák se zapojuje podle svých možností a fyzických předpokladů do pohybových činností, protahovacích a uvolňovacích tělovýchovných chvilek a aktivit i mimo hodiny TV, které rozvíjejí a upevňují jeho pohybové možnosti.	VZ 1.1 OR 1.2 SR

Použité zkratky:

Předměty:

Výchova ke zdraví	VZ
Rodinná výchova	RV
Hudebně pohybová výchova	HV
Matematika	M
Český jazyk a komunikace	ČJ
Společenskovědní základy	ZSV

Průřezová témata:	1.1 Osobnostní rozvoj	1.1 OR
	1.2 Sociální rozvoj	1.2 SR
	2.1 Ekosystémy	2.1 ES
	2.2 Vztah člověka k prostředí	2.2 VČP

6.10 Rodinná výchova

RODINNÁ VÝCHOVA

Praktická škola jednoletá

Kód oboru vzdělání: 78-62-C/01

CHARAKTERISTIKA VYUČOVACÍHO PŘEDMĚTU

- Rodinná výchova má připravit žáky pro samostatný život v rodině, případně v chráněném bydlení.
- Svým zaměřením přispívá k výchově v oblasti rodiny – funkce rodiny, vztahy a komunikace v rodině, mezilidských vztahů, výběru partnera pro rodinný život.
- Výuka předmětu poskytuje základní vědomosti a dovednosti potřebné v oblasti rodičovství (sexuálního dosívání, antikoncepce, sňatku a těhotenství).
- Výuka se také zaměřuje na práce v domácnosti, vybavení a úklid bytu, hygienu a ochranu zdraví v domácnosti
- Získané dovednosti a vědomosti by měly přispět k soběstačnosti žáků, v každodenním životě, ke snížení jejich závislosti na pomoci ostatních lidí a jejich integraci do společnosti.
- Výuka je také zaměřována na osvojení komunikačních technik, vhodné argumentace, chování a rozhodování ve prospěch zdraví, a to jak v modelových situacích, tak v každodenním životě školy, činnostech v rodině a mimo školu.
- Rodinná výchova je pojata jako praktická aplikace poznatků, které žáci získávají i v jiných předmětech. Integrované pojetí vzdělávacího oboru vytváří prostor pro široké formativní působení na žáky, a tím významně přispívá k jejich osobnostnímu a sociálnímu rozvoji.

CÍLOVÝM ZAMĚŘENÍM PŘEDMĚTU JE, ŽE ŽÁKA VEDE K:

- rozšíření a prohloubení poznatků o rodině, učení se správnému řešení vztahů a možných vzniklých situací v rodině i mezi partnery na modelových situacích;
- orientování se v různých životních situacích a adaptabilitě na nové podmínky;
- uplatňování dobrých mezilidských vztahů, zodpovědnému chování v krizových situacích podle svých možností;
- otevřenému vyjadřování vhodnými komunikačními prostředky;
- rozpoznání základních situací ohrožujících zdraví vlastní i druhých a osvojování si dovedností jim předcházet;
- plnění vlastních povinností a závazků, utváření odpovědného chování v souladu s morálními zásadami a pravidly slušného chování;
- přípravě řešení problémů souvisejících s vedením vlastní domácnosti; rozvoji základních manuálních a pracovních dovedností a pozitivnímu vztahu k práci;
- dodržování pravidel hygieny a bezpečnosti práce.

PREFEROVANÉ METODY A FORMY VÝUKY

- výklad
- rozhovor
- skupinová práce
- nácvik praktických činností, situačních her, využití vlastních zkušeností

DIDAKTICKÉ POMŮCKY

- pracovní listy
- výpočetní technika a interaktivní tabule
- názorné ukázky

ZAŘAZENÍ A VYUŽITÍ PRŮŘEZOVÝCH TÉMAT
• Osobnostní rozvoj – vede k rozvoji osobnosti, porozumění sobě samému a druhým, napomáhá k zvládání vlastního chování, sebeovládání, umožňuje zvládat základní sociální dovednosti při řešení složitých situací, podporuje dovednosti a přináší vědomosti týkající se duševní hygieny • Sociální rozvoj – rozvoj vzájemného poznávání ve skupině, nácvik schopností rozeznat nebezpečí a rizikové situace, přispívá k utváření dobrých mezilidských vztahů ve třídě i mimo ni • Vztah člověka k přírodě – umožňuje celistvé pochopení problematiky vztahů člověka k životnímu prostředí, k nejbližšímu okolí, vliv prostředí na lidské zdraví, řešení odpadového hospodářství
KLÍČOVÉ KOMPETENCE
Kompetence k učení • vedeme žáka ke schopnosti využívat vhodné metody a techniky při učení • být motivován k rozšiřování a prohlubování svých vědomostí a dovedností • reagovat na hodnocení ze strany druhých, přijímat radu i oprávněnou kritiku Kompetence k řešení problémů • pomocí kladné motivace si budou žáci uvědomovat a rozpoznávat problémy a hledat nejvhodnější způsob řešení • řešit běžné životní situace a překážky, překonávat je přiměřeně ke svým možnostem, případně za pomoci druhé osoby; • dokázat přivolat pomoc v případě ohrožení vlastní nebo jiné osoby Kompetence komunikativní • žáci se dokážou v rámci svých možností a srozumitelně vyjadřovat verbálně i nonverbálně, naslouchat a rozumět obsahu sdělení a adekvátně reagovat, získané komunikativní kompetence využijí k vytváření pozitivních vztahů • žáci si dokážou v rámci svých možností a s využitím všech smyslů srozumitelně vyjadřovat ústní, písemnou nebo jinou alternativní formou • naslouchat druhým, rozumět obsahu sdělení a adekvátně na něj reagovat • využívat pro komunikaci běžné informační a komunikační prostředky • využívat získané komunikativní dovednosti k vytváření pozitivních vztahů a ke spolupráci s ostatními lidmi Kompetence sociální a personální • vědět o svých základních právech a povinnostech a respektovat práva a povinnosti ostatních • orientovat se v základních mravních hodnotách a uplatňovat základní pravidla společenského chování • dokázat se přiměřeně chovat v krizových situacích i v situacích ohrožujících život podle pokynů kompetentních osob a uplatňovat osvojené dovednosti a postupy Kompetence občanské • znát základní práva a povinnosti občanů, respektovat společenské normy a pravidla soužití • rozpoznat nevhodné a rizikové chování. Kompetence pracovní • mít osvojeny základní pracovní dovednosti, návyky a postupy pro každodenní běžné pracovní činnosti • chápat význam práce a možnost vlastního zapojení do pracovního procesu

- plnit stanovené povinnosti, být schopen spolupráce, respektovat práci svou i druhých
- znát možnosti využívání poradenských a zprostředkovatelských služeb
- znát a dodržovat zásady bezpečnosti a hygieny práce i ochrany zdraví při práci

ODBORNÉ KOMPETENCE

Žák by měl:

- být soběstačný v běžném životě, vést samostatný život v rodině či chráněném bydlení
- chápat význam rodiny a rodinného soužití
- orientovat se v mezilidských vztazích
- uplatňovat znalosti při výběru partnera, antikoncepce, těhotenství a rodičovství
- mít osvojeny základní pracovní dovednosti, návyky a postupy pro každodenní běžné pracovní činnosti
- chápat význam práce a možnost vlastního zapojení do pracovního procesu
- plnit stanovené povinnosti, být schopen spolupráce, respektovat práci svou i druhých
- znát možnosti využívání poradenských a zprostředkovatelských služeb
- znát a dodržovat zásady bezpečnosti a hygieny práce i ochrany zdraví při práci.

HODNOCENÍ VÝSLEDKŮ

Učitel posuzuje úroveň odborných vědomostí a dovedností, samostatnosti při plnění úkolů, jeho aktivitu.
Hodnocení bude vždy přizpůsobeno individuálním plánům a jednotlivým žákům dle jejich rozsahu a druhu zdravotního postižení či znevýhodnění.

Pro hodnocení žáka během školního roku používáme:

- klasifikaci (známky vyjádřené stupnicí 1 -5)
- slovní hodnocení

Název školy:	**Mateřská škola, základní škola a střední škola Slezské diakonie Frýdecká 34, Český Těšín**
Název oboru vzdělání:	**Praktická škola jednoletá**
Kód oboru vzdělání:	**78-62-C/01**
Název ŠVP:	**Praktická škola jednoletá**
Název předmětu:	**R O D I N N Á V Ý C H O V A**
Ročník:	**První**
Počet hodin v týdnu:	**3**
Počet hodin ve šk. roce:	**99**

Tematický celek	Obsah učiva	Výsledky vzdělávání	Počet hodin za tem. celek	Průřezová témata a přesahy, mezipřed. vztahy
I. Rodina, rodinné soužití	1.1 Vztahy a komunikace v rodině-v užší i širší rodině, generační konflikty	Znát postavení člověka ve společnosti a v rodině. Objasnit složení rodiny a změny v rodině.	32	VZ 1.1 OR 1.2 SR
	1.2 Fungování rodiny – práva a povinnosti členů v rodině, postavení dítěte v rodině, vliv rodiny na vývoj dítěte	Znát základní princip funkce rodiny, interpretovat základní pravidla a povinnosti členů rodiny. Uvědomovat si postavení dítěte v rodině Vysvětlit etapy lidského života, potřeby, životní projevy.		VZ 1.1 OR 1.2 SR
	1.3 Typy výchovy v rodině	Orientuje se v základních typech výchovy v rodině.		
	1.4 Úplná a neúplná rodina, formy náhradní rodinné péče	Uvědomuje si příčiny a možnosti úplné a neúplné rodiny. Znát důvody a formy náhradní rodičovské péče.		
II. Rodičovství	2.1 Mezilidské vztahy – kamarádství, přátelství, láska, výběr partnera	Respektovat pravidla soužití mezi vrstevníky a partnery. Uvědomovat si možná rizika při výběru partnera.	22	VZ 1.1 OR 1.2 SR
	2.2 Sexuální dospívání – antikoncepce, předčasná sexuální zkušenost, přerušení těhotenství, rizikové sexuální chování a jeho prevence, prevence přenosných pohlavních chorob, poruchy pohlavní identity	Orientovat se v možnostech používání antikoncepce. Uplatňovat ve svých citových projevech jistou míru zdrženlivosti. Znát důsledky rizikového sexuálního chování a nechtěného těhotenství. Uvědomovat si prevenci přenosných pohlavních chorob. Znát možnosti poruchy pohlavní identity.		VZ 1.1 OR 1.2 SR
	2.3 Sňatek, těhotenství, narození dítěte, péče o dítě, dětské nemoci	Vysvětlí okolnosti uzavření manželství. Objasní, kdo nemůže uzavřít manželství. Popíše těhotenství, porod Popíše vliv vhodné		

		výchovy ve všech vývojových obdobích dítěte. Uvede důsledky nevhodné péče na vývoj dítěte.		
	2.4 Zneužívání, týrání dětí – krizová centra, linky důvěry	Rozpoznat situace ohrožující jeho bezpečnost a uplatňovat osvojené dovednosti proti manipulaci agresi. Vědět, na koho se obrátit v situacích osobního ohrožení.		VZ 1.1 OR 1.2 SR
	2.5 Neshody v manželství – manželská poradna, rozvod	Uvede příčiny vedoucí k neshodám v manželství. Zná možnosti využití manželské poradny. Uvědomuje si potřebné náležitosti a následky rozvodu.		
III. Domácnost	3.1 Byt a jeho funkce – bytové prostory, jejich účel a vybavení	Popíše funkci bytu, vyjmenuje bytové prostory, jejich účel a vybavení.	45	PD, PP 1.1OR
	3.2 Základní vybavení domácnosti	Vyjmenuje základní vybavení domácnosti.		PD, PP 1.1 OR
	3.3 Sebeobsluha a osobní hygiena	Uplatňovat hygienické zásady a návyky v osobní hygieně. Orientovat se v prostředcích osobní hygieny a způsobech jejich používání.		
	3.4 Podíl jednotlivých členů domácnosti na jejím chodu	Znát možnosti podílení jednotlivých členů domácnosti na jejím chodu.		
	3.5 Úklidové práce v domácnosti	Ovládat jednoduché pracovní postupy při základních činnostech v domácnosti a aplikovat základy úklidových prací. Bezpečně zacházet se základními čisticími prostředky.		PD, PP 2.1 ES
	3.6 Ošetření drobného poranění – škrábnutí, říznutí, popáleniny a opaření	Poskytnout první pomoc při drobném poranění – škrábnutí, říznutí, popáleniny a opaření v domácnosti.		VZ, PP
	3.7 Hygiena a ochrana zdraví v domácnosti	Uplatňovat zásady hygieny a ochrany zdraví při práci v domácnosti.		PD, VZ 1.1 OR
	3.8 Modelové situace a praktická cvičení	Orientovat se v modelových situacích a praktických cvičeních.		

POUŽITÉ ZKRATKY:

Předměty: Výchova ke zdraví VZ
Práce v domácnosti PD
Příprava pokrmů PP

Průřezová témata: 1.1 Osobnostní rozvoj 1.1 OR
1.2 Sociální rozvoj 1.2 SR
2.1 Ekosystémy 2.1 ES

6.11 Práce v domácnosti

PRÁCE V DOMÁCNOSTI

Praktická škola jednoletá

Kód oboru vzdělání: 78-62-C/01

CHARAKTERISTIKA VYUČOVACÍHO PŘEDMĚTU

- Práce v domácnosti mají poskytnout žákům osvojení praktických dovedností, které jim umožní vykonávat jednoduché činnosti v domácnosti.
- Výuka předmětu rozvíjí dovednosti spojené s vybavením interiéru s ohledem na uspokojování potřeb člověka, s úklidovými prostředky a pomůckami, úklidovými stroji a zařízením, s rozvržením úklidu, s ekologií a estetikou obytných prostorů, se základy péče o pokojové rostliny v interiérech.
- Svým zaměřením přispívá k rozvíjení dovednosti spojených s obsluhou a základním rozdělením kuchyně a jejím vybavením.
- Vede žáky k uplatňování zásad racionální výživy při přípravě pokrmů.
- Důraz je kladen na vytvoření návyků žáků k dodržování osobní a provozní hygieny a hygieny prostředí, zásad bezpečnosti a ochrany zdraví při práci.

CÍLOVÝM ZAMĚŘENÍM PŘEDMĚTU JE, ABY ŽÁCI:

- získali základní pracovní dovednosti a návyky
- osvojili si poznatky a pracovní postupy potřebné pro výkon pracovních činností
- získali orientaci v různých oborech lidské činnosti
- osvojili si jednoduché pracovní postupy potřebné pro běžný život
- prováděli jednoduché rukodělné činností odpovídající jejich schopnostem
- získali konkrétní představy o vlastnostech materiálů
- používali vhodné jednoduché nástroje a přístroje
- využívali získané dovednosti v péči o domácnost
- vytvářeli pozitivní vztah k práci a odpovědný přístup k vlastní činnosti
- osvojili si a uplatňovali zásady bezpečnosti a ochrany zdraví při práci

PREFEROVANÉ METODY A FORMY VÝUKY

- výklad, rozhovor
- skupinová práce
- názorné ukázky, praktické procvičování

DIDAKTICKÉ POMŮCKY

- zařízení a vybavení cvičné kuchyně
- výpočetní technika a interaktivní tabule
- čistící a úklidové prostředky a pomůcky

ZAŘAZENÍ A VYUŽITÍ PRŮŘEZOVÝCH TÉMAT

- Osobnostní rozvoj – rozvoj smyslového vnímání, rozvoj pozornosti, soustředění a koncentrace, organizace vlastního času, hledání pomoci při potížích, rozvíjení zdravého a bezpečného životního stylu
- Sociální rozvoj – vzájemné poznávání ve skupině, rozvoj pozornosti, chování podporující dobré vztahy ve skupině, společné řešení problému, prohlubování verbální i nonverbální komunikace
- Vztah člověka k přírodě – cílem je vést žáky k tomu, aby pochopili souvislosti mezi různými jevy v prostředí a lidskými aktivitami, chápali postavení člověka v přírodě a vlivy prostředí na jeho zdraví a život

KLÍČOVÉ KOMPETENCE

Kompetence k učení

- praktickým nácvikem si budou žáci prohlubovat a uplatňovat základní zkušenosti a postupy v pracovních činnostech

Kompetence k řešení problému

- učit se řešit běžné životní situace a překážky, překonávat je přiměřeně ke svým možnostem, případně za pomoci druhé osoby
- dokázat přivolat pomoc v případě ohrožení vlastní nebo jiné osoby

Kompetence pracovní

- mít osvojeny základní pracovní dovednosti, návyky a postupy pro každodenní běžné pracovní činnosti
- znát a dodržovat zásady bezpečnosti a hygieny práce i ochrany zdraví při práci

Kompetence občanské

- uvědomovat si význam zdravého životního stylu, chránit své zdraví i zdraví druhých lidí
- podílet se na ochraně životního prostředí a jednat v souladu se strategií udržitelného rozvoje

ODBORNÉ KOMPETENCE

Odborné kompetence se vztahují k výkonu pracovních činností při základních požadavcích na zařízení a vybavení bytu, úklidu a organizace práce v domácnosti, obsluze základních technických prostředků používaných v domácnosti., odpadového hospodářství, údržby oděvů a textilií, ošetřování pokojových rostlin, přípravě pokrmů, skladování, uchování potravin. Tyto odborné kompetence by absolventi měli být schopni využít pro úspěšné uplatnění v dalším životě.

Jde především o tyto odborné kompetence:

1. Dodržování zásad bezpečnosti práce a ochrany zdraví při práci
2. Usilování o kvalitu své práce v oblasti práce v domácnosti
3. Jednat ekonomicky a v souladu se strategií trvale udržitelného rozvoje při práci v kuchyni

1. Dodržování zásad bezpečnosti práce a ochrany zdraví při práci

Žák by měl:

- dodržovat základní hygienické předpisy pro práci s potravinami a při přípravě pokrmů
- dodržovat předpisy BOZP a předpisy požární ochrany při práci s pomůckami, náčiním a přístroji
- používat ochranné pracovní prostředky
- spolupodílet se na vytváření bezpečného pracovního prostředí

2. Usilování o kvalitu své práce, výrobků a služeb

Žák by měl:

- pracovat dle instrukcí nebo popisu práce na pracovních listech, případně za pomoci druhé osoby
- sám si zvolit vhodné náčiní a pomůcky pro přípravu pokrmů, prostředky pro údržbu bytu a to v souladu s daným technologickým postupem práce
- dodržovat normy a stanovené předpisy jednotlivých postupů

3. Jednat ekonomicky a v souladu se strategií trvale udržitelného rozvoje při práci v kuchyni

Žák by měl:

- znát význam, účel a užitečnost vykonané práce, její finanční i společenské ohodnocení
- pracovní činnosti vykonávat z pohledu jejich vlivu na životní prostředí
- s ohledem na životní prostředí nakládat s materiálem, vodou, energií, odpady i jinými látkami

HODNOCENÍ VÝSLEDKŮ

- Žáci budou hodnoceni během zahajovacích prací až po samotné ukončení zadaných pracovních činností průběžně jak klasifikačním stupněm, tak slovním hodnocením.
- Velký důraz v hodnocení žáků bude kladen na dodržování bezpečnosti a hygieny práce během celé výuky.
- Hodnocení bude zaměřeno na samostatnost a aktivitu žáka při výkonu zadané činnosti, dodržování postupů a dodržování hygienických pravidel.
- V hodnocení žáka se objeví i přístup k dodržování zásad pro zajištění životního prostředí (vodní zdroj, odpad, energie).
- Hodnocení bude vždy přizpůsobeno individuálním plánům a jednotlivým žákům dle jejich rozsahu a druhu zdravotního postižení či znevýhodnění.

Název školy:	**Mateřská škola, základní škola a střední škola Slezské diakonie Frýdecká 34, Český Těšín**
Název oboru vzdělání:	**Praktická škola jednoletá**
Kód oboru vzdělání:	**78-62-C/01**
Název ŠVP:	**Praktická škola jednoletá**
Název předmětu:	**P R Á C E V D O M Á C N O S T I**
Ročník:	**První**
Počet hodin v týdnu:	**3**
Počet hodin ve šk. roce:	**99**

Tematický celek	Obsah učiva	Výsledky vzdělávání	Počet hodin za tem. celek	Průřezová témata a přesahy, mezipřed. vztahy
I. Práce a údržba v domácnosti	1.1 Základní požadavky na zařízení a vybavení bytu	Vyjmenovat základní požadavky na zařízení a vybavení bytu.	64	RV 1.1 OR
	1.2 Domácí práce v průběhu dne, jednoduché pracovní operace a postupy, organizace práce, uspořádání věcí v domácnosti	Používat jednoduché pracovní postupy a techniky v péči o domácnost.		RV 1.1 OR
	1.3 Pracovní pomůcky a prostředky, jejich funkce a využití	Vybrat vhodné pracovní pomůcky a prostředky podle jejich funkce a využití.		
	1.4 Obsluha základních technických prostředků používaných v domácnosti, bezpečná obsluha spotřebičů	Vybrat vhodné nástroje, přístroje a nářadí podle zamýšlené činnosti a bezpečně s nimi zacházet.		
	1.5 Úklidové a čisticí prostředky, úklidové práce	Bezpečně zacházet se základními čisticími prostředky.		PČ 2.2 VČP
	1.6 Odpadové hospodářství – třídění odpadu	Vysvětlí nakládání s obaly a odpady od úklidových prostředků, třídění odpadu.		PČ 2.2 VČP
	1.7 Údržba oděvů a textilií – praní, žehlení, drobné opravy	Zvládnout základní údržbu oděvů a prádla.		
	1.8 Drobné domácí údržbářské práce	Pracovat s běžnými domácími přístroji a provádět jejich údržbu.		

	1.9 Ošetřování pokojových rostlin a aranžování květin	Pečovat o pokojové rostliny a využívat květiny k výzdobě bytu.		
II. Příprava pokrmů	2.1 Základní vybavení kuchyně	Orientovat se v základním vybavení kuchyně.	35	PP 1.1 OR
	2.2 Úprava stolu k různým příležitostem, ozdobné prvky	Dodržovat zásady správného stolování a společenského chování u stolu. Znát výrobu jednoduchých ozdobných prvků.		PP PČ 1.1 OR
	2.3 Denní stravovací režim, zdravá výživa	Dodržovat denní stravovací režim. Objasní hlavní zásady správné výživy.		
	2.4 Příprava pokrmů – výběr, nákup a skladování potravin, základní tepelné úpravy pokrmů	Připravit jednoduché pohoštění a pokrmy. Vysvětlí správný výběr, způsob a skladování jednotlivých druhů potravin. Umět sestavit a zajistit nákup surovin. Orientovat se v základní tepelné úpravě pokrmů. Znát přípravu polévek, příloh, omáček. Osvojit si způsoby tepelné úpravy masa.		PP PČ 1.1 OR 1.2 SR
	2.5 Zásady hygieny a bezpečnosti práce při práci s potravinami	Dodržovat základní hygienické a bezpečnostní předpisy při práci.		PP 2.2 VČP
	2.6 Důležitá telefonní čísla	Orientovat se v důležitých telefonních číslech.		

POUŽITÉ ZKRATKY:

Předměty:	Příprava pokrmů	PP
	Praktické činnosti	PČ
	Rodinná výchova	RV
Průřezová témata:	1.1 Osobnostní rozvoj	1.1 OR
	1.2 Sociální rozvoj	1.2 SR
	2.2 Vztah člověka k prostředí	2.2 VČP

6.12 Praktické činnosti

PRAKTICKÉ ČINNOSTI

Praktická škola jednoletá

Kód oboru vzdělání: 78-62-C/01

CHARAKTERISTIKA VYUČOVACÍHO PŘEDMĚTU

Praktické činnosti patří svým obsahem k jedné z hlavních složek výchovy, pro kterou má velký význam nejen rozvoj a příprava jemné motoriky, ale také nácvik pohybových schopností k jednotlivým pracovním dovednostem s návazností na estetické cítění nejen k výrobkům, ale i k prostoru kolem nás. Jde o vytvoření dovednosti v oblasti technických postupů, pracovních návyků, bezpečnostních a hygienických návyků při práci. Pro zajištění kvalitnější orientace při vstupu našich absolventů do života je v praktických činnostech zařazen i nácvik základní komunikace s úřady a institucemi, pohyb na autobusovém a vlakovém nádraží a také nakupování. Získané dovednosti žáci využijí nejen v pracovním uplatnění, ale i v osobním životě a také v rámci zájmových činností ve volném čase.

CÍLOVÝM ZAMĚŘENÍM PŘEDMĚTU JE, ABY ŽÁK:

- si vytvořil kladný vztah k práci a k jejím dílčím i konečným výsledkům
- osvojoval si dovednosti a pracovní návyky při práci s textilními, přírodními, recyklovatelnými a modelovacími materiály a zvládal různé druhy rukodělných činností odpovídajících jejich možnostem a schopnostem
- uplatňoval základní technologické postupy k jednotlivým činnostem a rozeznával základní druhy materiálů, z kterých dané jednoduché výrobky a dekorace vyrábí
- každou získanou dovedností si zvýšil svou soběstačnost, posílil své sebevědomí a tím získal možnost seberealizace
- byl motivován využívat získané dovednosti v péči o domácnost a o prostředí ve kterém se nachází
- získal základní znalosti a dovednosti z oblasti odívání a údržby oděvů pro potřeby rodiny
- znal základní pravidla bezpečnosti práce při výkonu jednotlivých praktických činností a orientoval se v příčinách vzniku úrazu při práci s pomůckami

PREFEROVANÉ METODY A FORMY VÝUKY

- frontální a skupinová práce
- instruktáž, rozfázování jednotlivých pracovních úkonů a práce s předlohou
- žákovské experimentování s materiálem
- nácvik správného držení náčiní a pomůcek

DIDAKTICKÉ POMŮCKY

- pracovní listy, postupy a návody
- interaktivní tabule
- pracovní pomůcky, stroje a náčiní (nůžky, kleště, žehlička, šicí stroj apod.)

ZAŘAZENÍ A VYUŽITÍ PRŮŘEZOVÝCH TÉMAT

- osobnostní a sociální rozvoj: jde především o podporu sebevědomí a posílení osobnosti ve skupině, a to nejen z psychologického hlediska, ale také především při prožití úspěchu u dokončených zadaných úkolů (výrobků a činností), uvědomění si svých schopností a dovedností, kterými si posiluje žák své sebevědomí
- člověk a životní prostředí: žák si uvědomuje vliv člověka na životní prostředí a za dodržování základních pravidel třídění odpadu, úspory energie a vodních zdrojů dodržuje pravidla ekologické výchovy

KLÍČOVÉ KOMPETENCE

- využíváním různých rukodělných technik, vhodných metod při jejich praktickém provedení a důsledným dodržením pracovního postupu dle předlohy, si budou žáci prohlubovat a tím plně rozvíjet kompetence k učení
- pomocí kladné motivace a prožitím emočních prožitků si budou žáci uvědomovat a rozpoznávat problémy a hledat nejvhodnější způsob jejich řešení – nácvik kompetence k řešení problémů
- kompetence komunikativní – žáci se dokážou v rámci svých možností a s využitím všech smyslů při výkonu praktických činností srozumitelně vyjadřovat verbálně i nonverbálně, naslouchat a rozumět obsahu sdělení a adekvátně reagovat, získané komunikativní kompetence využijí k vytváření pozitivních vztahů
- kompetence sociální a personální – žáci zvládnou individuální i skupinovou práci při dodržení základních pravidel společenského chování ve škole i na veřejnosti (pohyb na autobusovém a vlakovém nádraží, kontakt s úřady a institucemi apod.), používají občanské kompetence k ochraně životního prostředí i svého zdraví
- kompetence pracovní - žáci budou mít osvojeny základní dovednosti při praktické činnosti budou plnit zadané úkoly, spolupracovat a při tom důsledně dbát zásad bezpečnosti a hygieny práce, ochrany zdraví a respektovat pokyny vyučujícího

ODBORNÉ KOMPETENCE

- žák při výkonu pracovních činností dodržuje základní pravidla bezpečnosti práce, udržuje během své pracovní činnosti pořádek na svém pracovišti a předchází úrazům
- v průběhu praktických činností uplatňuje třídění odpadu, šetří energii a vodní zdroje
- uplatňuje základní technologické postupy u rukodělných činností za využití textilních, přírodních, recyklovatelných, modelovacích a ostatních materiálů
- vyrábí jednoduché výrobky a dekorace v rámci svých možností, případně s pomocí druhé osoby
- zvládá základní úklidové práce v domácnosti, ovládá využívání úklidových prostředků, pracích prášků a orientuje se v organizaci bytu
- uplatňuje základní pravidla údržby oděvů a estetického cítění v odívání
- orientuje se v prostorách autobusového a vlakového nádraží s návazností na vyhledávání informací v jízdním řádu
- využívá získaných komunikačních dovedností a znalostí základních pravidel pro jednání s úřady, institucemi a při jednotlivých nákupech
- orientuje v základním sortimentu potravin, úklidových a pracích prostředcích, které jsou nezbytné k péči o oděvy a domácnost

HODNOCENÍ VÝSLEDKŮ

- hodnocení nebude zaměřeno pouze na výsledný efekt jednotlivé pracovní činnosti nebo výrobku, ale jednotlivé pracovní výkony žáků budou hodnoceny dle vynaloženého úsilí, mravního přístupu, celkovému zapojení se do daných činností a průběžnému dodržování bezpečnosti práce a pořádku na svém pracovišti
- hodnocení bude prováděno klasifikací nebo slovním hodnocením

Název školy:	**Mateřská škola, základní škola a střední škola Slezské diakonie Frýdecká 34, Český Těšín**
Název oboru vzdělání:	**Praktická škola jednoletá**
Kód oboru vzdělání:	**78-62-C/01**
Název ŠVP:	**Praktická škola jednoletá**
Název předmětu:	**P R A K T I C K É Č I N O S T I**
Ročník:	**První**
Počet hodin v týdnu:	**6**
Počet hodin ve šk. roce:	**198**

Tematický celek	Obsah učiva	Výsledky vzdělávání	Počet hodin za tem. celek	Průřezová témata a přesahy, mezipřed. vztahy
I. Bezpečnost a ochrana zdraví při práci	1.1 Bezpečnostní a ochrana zdraví při práci v praktických činnostech	Žák dodržuje pravidla bezpečnosti práce a orientuje se v používání pomůcek a náčiní k jednotlivým praktickým činnostem.	8	PP, RV, PD, VZ
	1.2 Předcházení úrazům	Uvědomuje si rizika spojené se vznikem úrazu a umí jim předcházet.		PP, RV, PD, VZ 2.2 VČP
II. Ruční práce	2.1 Práce s textilními materiály	Ovládá druhy matriálů a vyrábí za pomocí ručního šití a jinými technikami jednoduché výrobky, dekorační předměty a zvládá jednoduché opravy oděvů a prádla.	170	PD, RV, VV
	2.2 Modelování a odlévání hmot	V rámci rozvoje jemné motoriky umí modelovat a vyrábět jednoduché výrobky a dekorační předměty z různých modelovacích hmot.		VV
	2.3 Práce s přírodninami	Uvědomuje si možnosti využití přírodnin a jejich dostupnost z přírody, vyrábí z nich jednoduché výrobky a dekorace.		VV 2.1 ES 2.2 VPČ
	2.4 Práce s recyklovatelnými materiály	Uvědomuje si význam využití recyklovatelných materiálů, vyrábí z nich jednoduché výrobky a dekorace.		VV 2.1 ES 2.2 VPČ
	2.5 Korálkování	V rámci podpory a rozvoje jemné motoriky a estetického cítění vyrábí jednoduché šperky a dekorace z korálků.		VV
III. Činnosti spojené s domácími pracemi	3.1 Ošetřování a údržba oděvů	Zvládá základy údržby oděvů – praní, žehlení, ukládání a jednoduché opravy oděvů.	8	PD, RV 2.2 VPČ
	3.2 Úklidové práce	Ovládá způsoby a postupy úklidu v domácnosti, zná základní úklidové prostředky a jejich použití.		PD, RV 2.1 ES 2.2 VPČ
IV. Estetika prostředí	4.1 Estetická úprava prostředí	Navrhuje a upravuje své okolí z pohledu estetického vnímání a vytváří vhodné klima prostředí.	6	VV, ZSV

	4.2 Estetická úprava bytu	Zvládá dle základních funkcí bytu uspořádat a upravit bytové prostředí.		PD, RV
V. Činnosti spojené s orientací ve společnosti	5.1 Komunikace s úřady a institucemi	Orientuje se v základních pravidlech a postupech, jak komunikovat s úřady a institucemi.	6	ZSV, ČJ 1.1 OR 1.2 SR
	5.2 Pohyb a orientace na vlakovém a autobusovém nádraží	Orientuje se v prostředí a značení autobusového a vlakového nádraží, umí v rámci svých možností vyhledávat spoje.		IT 1.1 OR 1.2 SR
	5.3 Pohyb a orientace při nakupování	Zná základní pravidla při nakupování a v rámci svých možností se orientuje v základních druzích potravin		PP, RV, VZ 1.1 OR 1.2 SR

POUŽITÉ ZKRATKY:

Předměty:	Příprava pokrmů	PP
	Rodinná výchova	RV
	Společenskovědní základy	ZSV
	Práce v domácnosti	PD
	Výchova ke zdraví	VZ
	Informatika	IT
	Český jazyk a komunikace	ČJ
	Výtvarná výchova	VV
Průřezová témata:	1.1 Osobnostní rozvoj	1.1 OR
	1.2 Sociální rozvoj	1.2 SR
	2.1 Ekosystémy	2.1 ES
	2.2 Vztah člověka k prostředí	2.2 VČP

6.13 Příprava pokrmů

PŘÍPRAVA POKRMŮ

Praktická škola jednoletá

Kód oboru vzdělání: 78-62-C/01

CHARAKTERISTIKA VYUČOVACÍHO PŘEDMĚTU

- Výuka předmětu poskytuje základní vědomosti a dovednosti potřebné pro přípravu jednoduché stravy. Základem předmětu je především praktický nácvik odborných činností při přípravě pokrmů, stolování, rozeznávání pomůcek, náčiní a přístrojů s návazností na jejich používání v rámci vybavení cvičné kuchyně. Žáci si osvojí jednoduché technologické postupy přípravy pokrmů, ale také jejich skladování, uchování, nákup a zpracování potravin. Žáci získají základní znalosti o stolním inventáři, základním vybavení kuchyně a základech stolování.
- Svým zaměřením přispívá také k výchově v oblasti zdravé výživy a dodržování společenského chování během stolování a podávání jídel
- Výuka se zaměřuje na zajištění bezpečnosti a hygieny práce při přípravě pokrmů a ostatních činnostech v kuchyni.
- To vše, za plného respektování individuálních možností a předpokladů jednotlivých žáků.

CÍLOVÝM ZAMĚŘENÍM PŘEDMĚTU JE, ABY ŽÁCI:

- zvládli dovednosti potřebné při přípravě jednoduchých jídel, uchovávání potravin
- získali schopnosti dodržovat základy hygienických pravidel, dodržovat bezpečnost práce při přípravě pokrmů a zvládnout základní první pomoc při drobnějších úrazech
- získali základní znalosti v oblasti zdravé výživy
- dodržovali zásady společenského chování a základů jednoduchého stolování
- využívali získané poznatky v praktickém životě

PREFEROVANÉ METODY A FORMY VÝUKY

- rozsah praktických činností bude zajištěn v odborných učebnách a cvičných kuchyních
- využívány budou formy skupinového a individuálního vyučování za pomocí asistentů pedagoga, důraz je kladen především na názornost, předvádění a pozorování
- během výuky budou zařazovány především nácviky jednotlivých odborných činností a technologických postupů

DIDAKTICKÉ POMŮCKY

- nejčastěji budou využívány pracovní listy s postupy odborných činností
- výpočetní technika a interaktivní tabule
- názorné ukázky, speciální pomůcky pro práci v kuchyni pro zdravotně znevýhodněné žáky
- zařízení kuchyně nezbytné pro činnosti zajišťující přípravu pokrmů

ZAŘAZENÍ A VYUŽITÍ PRŮŘEZOVÝCH TÉMAT

- Využití průřezového tématu Člověk a životní prostředí je nezbytnou součástí celého vzdělávacího programu. Žáci budou vedeni k pochopení složitosti a odpovědnému přístupu k životnímu prostředí v každodenním životě při pracích spojených s přípravou pokrmů, stolování, konzervování a uchovávání potravin a celkovému významu zdravé výživy.
- Vodní zdroje, odpadové hospodářství, prostředí a zdraví, vliv jednání lidí na životní prostředí
- S návazností na část průřezového tématu Naše obec, zařadíme i krajové speciality, dle bydliště jednotlivých žáků.
- Využití průřezového tématu Osobnostní a sociální výchova v přípravě pokrmů dává žákům možnost rozvoje v oblasti sebepoznání, schopnosti poznávání, mezilidských vztahů a komunikace při využití skupinové a týmové práce

ODBORNÉ KOMPETENCE

Odborné kompetence se vztahují k výkonům pracovních činností při přípravě pokrmů, skladování, uchování, konzervování, nakupování potravin, při stolování a práci s inventářem kuchyně a také při práci a pomůckami, náčiním a s přístroji ve cvičné kuchyni. Tyto odborné kompetence by absolventi měli být schopni využít pro jejich úspěšné uplatnění v dalším životě.

Jde především o tyto odborné kompetence:

1. Dodržování zásad bezpečnosti práce a ochrany zdraví při práci
2. Usilování o kvalitu své práce, výrobků a služeb v oblasti přípravy pokrmů
3. Jednat ekonomicky a v souladu se strategií trvale udržitelného rozvoje při práci v kuchyni

1. Dodržování zásad bezpečnosti práce a ochrany zdraví při práci

Žák by měl:

- dodržovat základní hygienické předpisy pro práci s potravinami a při přípravě pokrmů
- dodržovat předpisy BOZP a předpisy požární ochrany ve cvičné kuchyni a při práci s pomůckami, náčiním a přístroji
- používat ochranné pracovní prostředky
- spolupodílet se na vytváření bezpečného pracovního prostředí

2. Usilování o kvalitu své práce, výrobků a služeb v oblasti přípravy pokrmů

Žák by měl:

- pracovat dle instrukcí nebo popisu práce na pracovních listech, případně za pomoci druhé osoby
- si sám zvolit vhodné náčiní, pomůcky pro přípravu pokrmů a to v souladu s daným technologickým postupem pokrmu
- dodržovat normy a stanovené předpisy jednotlivých postupů

3. Jednat ekonomicky a v souladu se strategií trvale udržitelného rozvoje při práci v kuchyni

Žák by měl:

- znát význam, účel a užitečnost vykonané práce, její finanční i společenské ohodnocení
- pracovní činnosti vykonávat z pohledu jejich vlivu na životní prostředí
- s ohledem na životní prostředí nakládat s materiálem, vodou, energií, odpady i jinými látkami

HODNOCENÍ VÝSLEDKŮ

- Žáci budou hodnoceni během zahajovacích prací v kuchyni až po samotné ukončení zadaných pracovních činností průběžně jak klasifikačním stupněm, tak slovním hodnocením.
- Velký důraz v hodnocení žáků bude kladen na dodržování bezpečnosti a hygieny práce během celé výuky.
- Hodnocení bude zaměřeno na samostatnost a aktivitu žáka při výkonu zadané činnosti, dodržování postupů, manipulaci s potravinami, jejich uchovávání a dodržování hygienických pravidel.
- V hodnocení žáka se objeví i přístup k dodržování zásad pro zajištění životního prostředí (vodní zdroj, odpad, energie).
- Hodnocení bude vždy přizpůsobeno individuálním plánům a jednotlivým žákům dle jejich rozsahu a druhu zdravotního postižení či znevýhodnění.

Název školy:	**Mateřská škola, základní škola a střední škola Slezské diakonie Frýdecká 34, Český Těšín**
Název oboru vzdělání:	**Praktická škola jednoletá**
Kód oboru vzdělání:	**78-62-C/01**
Název ŠVP:	**Praktická škola jednoletá**
Název předmětu:	**P Ř Í P R A V A P O K R M Ů**
Ročník:	**První**
Počet hodin v týdnu:	**4**
Počet hodin ve šk. roce:	**132**

Tematický celek	Obsah učiva	Výsledky vzdělávání	Počet hodin za tem. celek	Průřezová témata a přesahy, mezipřed. vztahy
I. Bezpečnost práce při přípravě pokrmů	1.1 BOZP při práci s pomůckami a náčiním	Znát zásady bezpečnosti při manipulaci s pomůckami a náčiním s ostrými hranami a špicemi.	7	VZ 1.1 OR
	1.2 BOZP při práci se spotřebiči a kuchyňským zařízením	Znát pokyny a postupy práce při práci na daném spotřebiči a jednotlivých zařízeních.		VZ 1.1 OR
	1.3 Používání ochranných pomůcek	Znát druhy a význam ochranných pomůcek využívaných při práci v kuchyni.		VZ 1.1 OR
	1.4 Základy první pomoci a předcházení úrazům	Znát rizika úrazu a umět poskytnou základní první pomoc u lehkých úrazů a umět přivolat pomoc v případě ohrožení života.		VZ 1.1 OR
	1.5 Úklid pracoviště a nakládání s odpadem a obaly	Dodržovat průběžně pořádek na svém pracovišti. Znát zásady třídění odpadu a dodržovat zásady šetření vodního i energ. zdroje.		ZSV 2.1 ES 2.2 VČP
II. Hygienické požadavky při práci v kuchyni	2.1 Osobní hygiena kuchaře	Znát a dodržovat zásady osobní hygieny a hyg. předpisy pro pracovníky v kuchyni.	4	VZ , RV 1.1 OR
	2.2 Hygienické zásady pro práci s potravinami	Dodržovat hyg. zásady při práci s potravinami		PD
III. Vybavení kuchyně	3.1 Pomůcky, náčiní	Zná druhy pomůcek a náčiní používaných v kuchyni a umět je využívat při práci.	6	PD, RV
	3.2 Stolní inventář, zásady jednoduchého stolování	Umět pracovat se stolním inventářem a pečovat o něj (textilní, skleněný), dodržovat zásady jednoduchého stolování.		PD 1.2 SR

	3.3 Přístroje využívané v kuchyni	Umět rozeznávat základní druhy přístrojů a obsluhovat je, dle zásad bezpečnosti práce (dle nutnosti s dohledem).		PD
IV. Skladování, uchovávání a nákup potravin	4.1 Základní pravidla pro uchovávání rychle se kazících potravin	Umět určovat rychle se kazící potraviny a znát způsoby jejich uchování.	15	PD, VZ
	4.2 Pravidla skladování potravin v domácnosti	Osvojit pravidla skladování potravin.		VZ, RV
	4.3 Výběr potravin a promyšlený nákup	Umět sestavit a zajistit nákup potravin.		M, RV 1.1 OR 1.2 SR
V. Příprava jednoduchých pokrmů a nápojů	5.1 Příprava jednoduchého pohoštění, studená kuchyně	Osvojit si možnosti jednoduchého pohoštění a zajistit jeho přípravu.	50	PD, VZ
	5.2 Příprava snídaně a svačiny	Umět připravit snídani svačiny dle zásad zdravé výživy.		VZ
	5.3 Studené a teplé nápoje	Osvojit si druhy nápojů, rozlišovat je a umět připravit.		VZ 2.1 ES
VI. Předběžná příprava potravin	6.1 Čištění potravin mokrým a suchým způsobem	Umět připravit potravin pro další zpracování.	20	2.2 VČP
	6.2 Čištění potravin mechanickým způsobem	Znát postup a dodržovat BOZP při mechanickém čištění potravin.		2.1 ES
VII. Základní technologické postupy přípravy pokrmů	7.1 Polévky	Umět rozeznávat druhy polévek a znát základní přípravu polévek.	30	PD, VZ
	7.2 Přílohy	Osvojit si druhy příloh a jejich přípravu.		
	7.3 Omáčky, příprava masa	Rozeznávat základní druhy masa a znát základní technologický postup přípravy omáček.		VZ
	7.4 Moučníky	Umět připravit moučníky za studena a dle postupů a návodů upéct moučník.		

POUŽITÉ ZKRATKY:

Předměty:	Práce v domácnosti	PD
	Výchova ke zdraví	VZ
	Rodinná výchova	RV
	Matematika	M
Průřezová témata:	1.1 Osobnostní rozvoj	1.1 OR
	1.2 Sociální rozvoj	1.2 SR
	2.1 Ekosystémy	2.1 ES
	2.2 Vztah člověka a prostředí	2.2 VČP

6.14 Náboženství

NÁBOŽENSTVÍ

Praktická škola jednoletá

Kód oboru vzdělání: 78-62-C/01

CHARAKTERISTIKA VYUČOVACÍHO PŘEDMĚTU

Předmět žákům umožňuje formulovat otázky týkající se základních životních hodnot, postojů a jednání, konfrontovat je s vědecky a nábožensky (křesťansky) formulovanými pohledy na svět a hledat svou vlastní životní hodnotovou orientaci. Nabízí přístup k biblickému poselství, k učení křesťanských církví a k jejich tradici a otevírá možnost života s církví.
Předmět je určen žákům z křesťanských rodin a všem žákům, kteří projeví zájem.

CÍLOVÝM ZAMĚŘENÍM PŘEDMĚTU JE, ŽE ŽÁKA VEDE K:

- rozvíjení základních existenciálních zkušeností a otevírání se jejich křesťanské interpretaci
- vnímání a otevírání se celistvé skutečnosti světa, který obklopuje člověka
- vnímání a přijímání života v jeho plnosti i s jeho rozpory
- porozumění křesťanskému obrazu Boha a Ježíše jako Krista
- odpovědnému jednání ve společnosti na základě křesťanských mravních ideálů
- budování pozitivních vztahů a postoje tolerance k lidem jiných náboženských vyznání a k rozvíjení ekumenických postojů
- vnímání křesťanských svátků a slavností a pochopení jejich významu pro život člověka
- ocenění přínosu křesťanství pro vývoj lidské společnosti a kulturu jak v národním, tak světovém měřítku

PREFEROVANÉ METODY A FORMY VÝUKY

- výklad, rozhovor, skupinová práce
- situační hry, využití vlastních zkušeností

DIDAKTICKÉ POMŮCKY

- pracovní listy, obrázkové knihy
- výpočetní technika a interaktivní tabule
- názorné ukázky z Bible

ZAŘAZENÍ A VYUŽITÍ PRŮŘEZOVÝCH TÉMAT

- Osobnostní rozvoj (sociální a morální rozvoj)
- Člověk a životní prostředí (vztah člověka k přírodě)

KLÍČOVÉ KOMPETENCE

Ve vyučovacím předmětu náboženství nabízíme tyto výchovné a vzdělávací postupy, které směřují k utváření a rozvíjení klíčových kompetencí:

Kompetence k učení

- V předmětu poskytujeme dostatek obsahů, které umožňují základní vhledy žáků do struktury jazyka křesťanské výchovy ve srovnání s jazykem vědy, tak, aby žáci porozuměli symbolickému způsobu vyjadřování v jazyce bible i v jazyce církve, aby postupně integrovali náboženský způsob vnímání a chápání světa do celku svého vztahu ke světu vedle pohledu přírodních a humanitních věd a aby projevovali zájem o dialog mezi těmito obory i v dalším životě.
- Pomocí obsahu učební látky rozvíjíme schopnosti žáků vnímat události svého života a zpracovávat je jako životní zkušenost, tj. schopnost transformovat na základě reflexe prožitých událostí své jednání v budoucnosti. V předmětu se systematicky zabýváme etickým rozměrem života žáků. Metodicky nám půjde o poskytnutí dostatku příležitostí k reflexi problémových situací, o jejichž řešení se žáky diskutujeme a vedeme je k tomu, aby zdůvodňovali návrhy svých řešení při schopnosti hledat kritéria pro volbu takových řešení s pozorností všechny učení církve. Tímto zaměřením tedy současně rozvíjíme také kompetenci žáků k řešení problémů na všech úrovních.

Kompetence komunikativní

- Prohlubujeme porozumění různým typům textů zejména v oblasti textů poetických, obrazných a náboženských ve srovnání s jinými typy textů. Vedeme žáky k tomu, aby dokázali rozlišit různé literární druhy v bibli, ocenit jejich krásu a reflektovat významovou různost jejich sdělení. Schopnost neverbální komunikace obohacujeme o vnímání a porozumění symbolice rituálního jednání jako součásti utváření slavnosti. Ve výuce žákům zprostředkováváme přiměřené množství vjemů, se kterými dále pracujeme.

Kompetence k řešení problémů

- V předmětu poskytujeme dostatek obsahů, ve kterých se žáci učí reflektovat problémové situace, přemýšlet o jejich příčinách a promýšlet a plánovat vlastní způsob řešení s důrazem na etický přístup k druhým lidem a k životnímu prostředí.
- Volbou vhodných metod – zejména diskuse a filosofického kladení otázek – a preferováním otevřeným forem výuky vedeme žáky ke kritickému myšlení, ke schopnosti dělat uvážlivá rozhodnutí s náležitými argumenty, s vědomím zodpovědnosti a se zřetelem k hodnocení výsledků. Vedeme žáky k tomu, aby hledali kritéria pro volbu řešení problémů a dokázali návrhy svých řešení zdůvodnit s pozorností vůči učení církve.
- Upozorňujeme žáky na možnost vzniku konfliktů v oblasti jiné náboženské příslušnosti nebo příslušnosti k jiným křesťanským konfesím nebo k většinové ateistické společnosti. Vedeme je k předcházení konfliktů a řešení problémů zejména poznáním vlastních tradic a porozuměním postojů jinak světonázorově nebo nábožensky smýšlejících lidí.

Kompetence sociální a personální

- Rozvíjení osobnosti žáka umožňujeme zejména systematickým zaměřením na základní principy křesťanského vztahu k lidem, který definuje prosocialitu člověka jako „lásku k bližnímu“. Žáky motivujeme k utváření kompetence rozvíjením principu „starší a silnější pomáhají mladším a slabším“, pokud je předmět vyučován ve věkově smíšených skupinách. Žáci pracují často ve dvojicích a v malých skupinách, v nichž si mají možnost uvědomit, co vše s sebou přináší kooperativní způsob práce.
- Tuto kompetenci rozvíjíme především tematickým otevíráním systematické práce na duchovním rozměru osobnosti žáků, týkající se umění ztišení a vnitřní koncentrace a meditace, které jsou předpokladem k hlubší reflexi při vytváření vlastního sebeobrazu. Žáky vedeme prostřednictvím motivace k účasti na postupně se diferencujících cvičeních a aktivitách.

Kompetence občanské

- Vedeme žáky k vytváření a rozvíjení tolerantních postojů vzhledem k příslušníkům jiných náboženských a různých křesťanských konfesí, ale i k většinové ateistické společnosti. Zaměřujeme se především na porozumění postojům jinak světonázorově či nábožensky smýšlejících lidí a z tohoto porozumění potom rozvíjíme budování tolerantních postojů díky tomu, že žáci lépe rozumí kulturnímu a historickému kontextu existence jiných náboženství. Navozujeme dostatek podnětů vedoucích k uvědomělému a přitom nenásilnému postoji odporu proti fyzickému a psychickému násilí. Využíváme příklady konfliktů z historie i ze současnosti, o nichž diskutujeme, hledáme příčiny konfliktů a vzory osobností, které se díky svým křesťanským postojům zasadily o jejich nápravu. Orientujeme se také na sociální rozměr viny a hříchu.
- Žáky seznamujeme s kořeny židovskokřesťanské tradice, o něž se opírá kodex základních lidských práv (viz Listina základních práv a svobod). Kompetence tedy prohlubujeme ve směru od norem a zákonů, opírajících se o příslušné principy, k hodnotám, které tyto principy zdůvodňují.
- Rozvíjíme vědomí postoje odpovědnosti žáků jednak všechny světu samotnému, jednak všechny lidem, ale také všechny Bohu. Svobodné rozhodování člověka se tak opírá o vazbu na větší počet transcendentních hodnot, než jak je tomu v případě jiných světonázorových postojů. Postoj zodpovědnosti dáváme do vztahu k hodnotě svobody a v rámci předmětu hledáme jejich vzájemný vztah a vztah k Boží autoritě.

- Umožňujeme porozumění vztahu náboženství a kultury nejen v křesťanství (všechny kultuře evropské), ale i v jiných světových náboženstvích, a to zejména prezentací obsahů týkajících se světových náboženstvích ve vztahu ke křesťanství. Žákům dáváme šanci integrovat náboženský rozměr života do celku kultivace vlastního vztahu ke kultuře, a to v jejím historickém i současném projevu. Volbou metody rozhovorů s příslušníky jiných náboženství a světonázorů a kontaktu s kulturním zázemím jiných náboženství a světonázorů motivujeme k toleranci a k dalšímu zájmu o příslušníky jiných náboženství a kultur.
- Postoj křesťanské odpovědnosti za svět vytváříme a podporujeme zejména důrazem na reflexi symboliky biblické zprávy o stvoření, z níž vyplývá nejen požadavek odpovědného zacházení s přírodou, ale i souvislost mezi kvalitou vlastního duchovního rozměru své existence a kvalitou vztahu k přírodě. Prohlubujeme tedy motivaci k vnějšímu zacházení se světem do motivace plynoucí z duchovního postoje ke světu, jehož projevem je vlastní aktivní šetrné chování všechny světu.

Kompetence pracovní

- Rozvíjíme zdravý postoj žáků vůči požadavkům na výkon ze strany současné společnosti. Postupně je vedeme, aby práci chápali nejen jako zdroj výdělku zajišťující určitou životní úroveň, ale díky obsahům zprostředkovávajícím křesťanské pojetí práce ji vnímali také jako povolání spolupracovat na rozvíjení dobré budoucnosti pro lidi a svět.

HODNOCENÍ VÝSLEDKŮ

Učitel posuzuje úroveň odborných vědomostí a dovedností, samostatnosti při plnění úkolů, jeho aktivitu.
Hodnocení bude vždy přizpůsobeno individuálním plánům a jednotlivým žákům dle jejich rozsahu a druhu zdravotního postižení či znevýhodnění.

Pro hodnocení žáka během školního roku používáme:

- slovní hodnocení
- klasifikaci

Název školy:	**Mateřská škola, základní škola a střední škola Slezské diakonie Frýdecká 34, Český Těšín**
Název oboru vzdělání:	**Praktická škola jednoletá**
Kód oboru vzdělání:	**78-62-C/01**
Název ŠVP:	**Praktická škola jednoletá**
Název předmětu:	**N Á B O Ž E N S T V Í**
Ročník:	**První**
Počet hodin v týdnu:	**1**
Počet hodin ve šk. roce:	**33**

Tematický celek	Obsah učiva	Výsledky vzdělávání	Počet hodin za tem. celek	Průřezová témata a přesahy, mezipřed. vztahy
I**. Bůh dává život**	1.1 Jméno a jedinečnost každého člověka	**Žák je otevřený k pozitivnímu vnímání života a Boha jako dárci života,** umí popsat a zhodnotit vlastnosti, které ho odlišují od ostatních.	2	RV ČJ
	1.2 Položení základu vztahů ve skupině. Dobře vidět, dobře slyšet	Žák oceňuje jedinečnost druhého a rozpoznává konkrétní situace v životě skupiny, kdy ji respektuje, je povšechně citlivý k sesoustředění, ztišení a naslouchání.		VZ
II. Bůh dává své slovo	2.1 Reálie země Bible	**Žák umí reprodukovat základní události Ježíšova života a vnímá v nich výzvu k následování.** Žák umí jednoduchým způsobem popsat biblickou země a řadí biblické příběhy do reálného prostředí.	5	ZSV
	2.2 Bible jako dar	Žák umí jednoduchým způsobem vysvětlit, proč křesťané považují Bibli za dar, který Bůh dává člověku, aby jeho život dostal orientaci.		ZSV
	2.3 Příklady Ježíšova učení	Žák umí uvést probrané příklady Ježíšova učení a jeho skutků a pokouší se je spojovat se situacemi ve vlastním životě.		
III. Desatero cesta ke štěstí	3.1 Biblický příběh o Mojžíšovi, který přijímá Desatero	**Žák je na základě jednotlivých přikázání Desatera pozorný vůči rozvoji vlastního svědomí a je připraven sám se na tomto procesu podílet.** Žák umí zopakovat biblickou událost, kdy Mojžíš přijímá Desatero, a rozeznává v ní Boží jednání, které směřuje k záchraně člověka.	6	ČJ ZSV

	3.2 Desatero jako životní pravidla, která neomezují, ale osvobozují	Žák umí interpretovat Desatero jako Boží jednání s člověkem, které zachraňuje a ukazuje člověku principy nutné k prožití šťastného života.		RV VZ
	3.3 Jednotlivá přikázání Desatera spojená s výchovou k příkladnému jednání k sobě, ke druhým lidem, ke světu a k Bohu	-žák formuluje jednotlivá přikázání Desatera a ztotožňuje se s jejich etickými principy vztaženými na konkrétní situace jeho života.		RV VZ
IV. Bůh nám dává svého syna	4.1 Oslava v rodině a oslava ve společenství církve – adventní období	**Žák zakusí atmosféru adventu i slavení Vánoc a spojí si ji se skutečností, že Ježíš je dar Boha člověku.** Žák zakusí atmosféru slavení s důrazem na společenství a oslavu v rodině a umí vyjádřit její spojitost s oslavou ve společenství církve.	3	HV ZSV
	4.2 Smysl a hodnota daru	Žák většinou umí projevit radost a vděčnost z daru a umí popsat, že narození Ježíše je darem Boha člověku		
	4.3 Vánoční evangelium Lukášovo 1. a 2. kap.	Žák umí reprodukovat vlastními slovy biblické události zvěstování a narození Ježíše.		HV ZSV
V. Abraham slyší Boží hlas	5.1 Biblický příběh o Abrahamovi (Genesis 12. – 22. kap.)	**Žák na základě biblického příběhu o Abrahamovi vnímá Boha jako toho, který vybízí k následování, dává příslib plnosti a zůstává s člověkem.** Žák umí interpretovat příběh Abrahama jako příklad vnímání výzvy.	6	ZSV ČJ
	5.2 Příběh Abrahama jako příklad člověka, který ve svém životě vnímá konkrétní situace jako výzvy k vyjití a k aktivitě, víra v Boha jako opakovaná zkušenost důvěry.	Žák je otevřený vnímat výzvy, se kterými se v životě setkává, je otevřený tázat se a s důvěrou v Boha hledat řešení.		
	5.3 Abraham jako člověk spojující tři světová náboženství (židovství, křesťanství, islám)	Žák chápe rozdíl, podobnost i to, co má společné křesťanství, židovství a islám a chová se s ohleduplnou pozorností a tolerancí vůči lidem jinak nábožensky smýšlejícím.		ZSV ČJ RV
VI. Slyším Boží hlas	6.1 Výchova ke ztišení, naslouchání a osobní modlitbě, příběh	Žák oceňuje potřebu ticha a naslouchání a na základě výzvy je ochotný dávat prostor tichu	1	HV

	proroka Samuele	v meditaci a osobní modlitbě.		ČJ
VII. Kdo jsi, Ježíši?	7.1 Ježíšovy výroky „Já jsem…“ z Janova evangelia a související texty (uzdravení slepého, nasycení zástupu, podobenství o dobrém pastýři, podobenství o vinici)	**Žák je připraven na základě znalosti Ježíšových výroků „Já jsem…“ a porozumění symbolům včlenit slavení svátostí do svého života.** Žák umí vyjmenovat Ježíšovy výroky „Já jsem…“	3	
	7.2 Symboly: světlo, chléb, dveře, vinný kmen a ratolesti, cesta	Žák rozumí uvedeným symbolům v plných souvislostech		ZSV
VIII. Cesta života	8.1 Velikonoční události z pohledu apoštola Petra (Poslední večeře, Petrovo zapření, Petr a Jan u hrobu, Ježíš se dává poznat u Galilejského jezera, seslání Ducha svatého)	**Žák vnímá souvislost cesty života, smrti a vzkříšení Ježíše Krista s cestou svého života.** Žák umí reprodukovat uvedené velikonoční události a prostřednictvím postavy apoštola Petra vstoupit do děje.	7	ČJ
	8.2 Cesta života jako křížová cesta a ti, kteří se jí účastní	Žák umí zopakovat události křížové cesty a prostřednictvím postav, které Ježíše doprovázejí, vstoupit do děje.		ČJ RV
	8.3 Reflexe vlastní víry v souvislosti s velikonočními a svatodušními událostmi	Žák je v rámci uvedených biblických událostí schopen jednoduché reflexe vlastní víry.		ZSV
	8.4 Chceme žít jako Ježíš	Žák je otevřený k následování Ježíšova jednání.		ČJ

POUŽITÉ ZKRATKY:

Předměty:	Český jazyk a komunikace	ČJ
	Rodinná výchova	RV
	Výchova ke zdraví	VZ
	Společenskovědní základy	ZSV
	Hudebně pohybová výchova	HV

7 HODNOCENÍ ŽÁKŮ

7.1 Pravidla pro hodnocení žáků

Cílem hodnocení je poskytnout žákovi, jeho rodičům a v neposlední řadě i učitelům zpětnou vazbu a informaci o tom, jak žák obsah vzdělávání zvládá, jak dovede v praxi využít to, co se naučil, zda volí efektivní způsoby učení, v čem se zlepšil a v čem chybuje a má rezervy.

Důležité je, aby nehodnotil jen sám učitel, ale využíval i formy sebehodnocení a kolektivního hodnocení. Základem pro hodnocení je partnerský, komunikativní přístup k žákům, respektování práva žáka na individuální rozvoj. Učitel není jen ten, kdo stále určuje a hodnotí, ale vede na cestě poznání, motivuje a pomáhá. Chyba není pokládána za nežádoucí jev, ale za zkušenost a poznání. Učitel nemůže být zaměřen jen na vyhledávání a odstraňování nedostatků, nýbrž musí udělat vše pro to, aby během vyučování či v odborných činnostech vytvořil pro žáka takovou situaci, aby jej mohl pochválit.

Při hodnocení žáků je přihlíženo k individuálním možnostem a schopnostem žáků s ohledem na jejich zdravotní stav.

- Hodnocení povede k pozitivnímu vyjádření a bude pro žáka plně motivující.
- Důležité je u vlastního hodnocení žáka uplatňovat přiměřenou náročnost, pedagogický takt a soustředit se na jeho individuální pokrok.
- Hodnocení musí být objektivní, postavené na dobře vytvořených a předem známých hodnotících kritériích a pravidlech, které jsou přizpůsobeny schopnostem a možnostem žáků se speciálními vzdělávacími potřebami.
- Hodnocení je vždy postaveno na předpokladech a individuálních možnostech žáka, jeho věku, ale i sociálním kontextu.
- Používané způsoby a metody hodnocení musí být v souladu s partnerským vztahem mezi učitelem a žákem a s utvářením bezpečného prostředí ve škole.
- Třídní schůzky dané třídy by měly sloužit k předávání obecných informací o třídě jako celku. Výsledky konkrétních výkonů jednotlivých žáků sdělujeme individuálně v souladu s etikou hodnocení žáka.
- Velmi cenným nástrojem pro hodnocení práce žáků je žákovské portfolio. Jedná se o soubor žákovských prací a dalších materiálů, které dokumentují stav vědomostí a dovedností žáka, případně úroveň osvojení jednotlivých kompetencí. Nedílnou součástí hodnocení žáka ve škole je i hodnocení jeho chování.

7.1.1 Způsoby hodnocení

Hodnocení na škole probíhá formou známek (klasifikací) nebo formou slovního hodnocení nebo kombinací obou forem. V případě přestupu žáka na školu, která hodnotí odlišným způsobem, a to na žádost této školy, zletilého žáka nebo zákonného zástupce nezletilého žáka, převede škola slovní hodnocení do klasifikace a naopak. Každé pololetí se vydává žákovi vysvědčení. Za první pololetí lze žákovi vydat místo vysvědčení výpis z vysvědčení.

Známka z hodnocení vědomostí nezahrnuje hodnocení chování žáka. Do klasifikace se promítá hodnocení úrovně dosažených vědomostí, dovedností, postup a práce s informacemi, úroveň komunikace a tvořivost žáka. Hodnocení musí probíhat průběžně v celém časovém období a výsledná známka je stanovena na základě dostatečného množství různých podkladů.

ZÁKLADNÍ PRAVIDLA HODNOCENÍ PROSPĚCHU KLASIFIKACÍ

- **Prospěch žáka v jednotlivých vyučovacích předmětech je klasifikován stupni:**

  1 – výborný
  2 – chvalitebný
  3 – dobrý
  4 – dostatečný
  5 – nedostatečný

- **Chování žáka:**

  - velmi dobré
  - uspokojivé
  - neuspokojivé

- **Celkové hodnocení žáka se na vysvědčení vyjadřuje stupni:**

  - **prospěl (a) s vyznamenáním**,
    není-li v žádném předmětu hodnocen/a stupněm horším než 2 – chvalitebný, průměr stupňů ze všech předmětů není vyšší než 1,5 a chování je hodnoceno stupněm 1 – velmi dobré

  - **prospěl (a),**
    není-li v žádném z předmětů hodnocen/a stupněm prospěchu 5 – nedostatečný

  - **neprospěl (a), je**-li v některém z předmětů hodnocen/a stupněm prospěchu 5 – nedostatečný

- **Slovní hodnocení:**

  použití slovního hodnocení není pouhé mechanické převádění číselného klasifikačního stupně do složitější slovní podoby, ale jeho smyslem je především objektivně posoudit školní výkon a znalosti daného žáka. Mělo by mít především pozitivní a motivační charakter. Slovní hodnocení zahrnuje stručné a výstižné posouzení výsledků vzdělávání žáka v jeho vývoji, ohodnocení píle žáka a jeho přístupu k práci. Je to sdělení především pro zákonné zástupce žáka.

  - hodnocení se řídí zákonem 561/2004 Sb. (§ 51)
  - slovní hodnocení učitel navrhuje v individuálním vzdělávacím plánu na doporučení SPC se souhlasem ředitele a školské rady
  - slovní hodnocení je podrobnější a má mít pozitivně motivační charakter
  - při hodnocení a klasifikaci vychází učitel z doporučení a závěrů SPC a hodnocení je vždy zcela individuální
  - žák je hodnocen s ohledem na své možnosti a schopnosti, je posuzován jeho individuální pokrok

Konkrétní formulace slovního hodnocení nejsou pevně stanoveny, ale lze využít např. tyto vzorové formulace:

a) ovládnutí učiva předepsaného osnovami
- ovládá bezpečně
- ovládá
- podstatně ovládá
- ovládá se značnými obtížemi
- neovládá

b) úroveň myšlení
- pohotové, bystré, dobře chápe souvislosti
- uvažuje celkem samostatně
- menší samostatnost myšlení
- nesamostatné myšlení
- odpovídá nesprávně i na návodné otázky

c) úroveň vyjadřování
- výstižné, poměrně přesné
- celkem výstižné
- nedostatečně přesné
- vyjadřuje se s obtížemi
- nesprávné i na návodné otázky

d) úroveň aplikace vědomostí
- spolehlivě, uvědoměle užívá vědomostí a dovedností
- dovede používat vědomosti a dovednosti, dopouští se drobných chyb
- s pomocí učitele řeší úkoly, překonává obtíže a odstraňuje chyby, jichž se dopouští
- dělá podstatné chyby, nesnadno je překonává
- praktické úkoly nedokáže splnit ani s pomocí učitele

e) píle a zájem o učení
- aktivní, učí se svědomitě a se zájmem
- učí se svědomitě
- k učení a práci nepotřebuje mnoho podnětů
- malý zájem o učení, potřebuje stálé podněty
- pomoc a pobízení k učení jsou neúčinné

7.1.2 Kritéria hodnocení

Hlavním cílem a kritériem hodnocení je nejen dobře fungující škola, která plní optimálně svoji funkci ve všech oblastech, ale také spokojenost rodičů s prací školy a především vztah žáků ke škole a vzdělání. Samotná kritéria hodnocení pro zvládnutí výstupů v předmětech daných školním vzdělávacím programem, jsou individuálně přizpůsobována jednotlivým žákům a to v rámci možností s ohledem na jejich zdravotní postižení a jiná znevýhodnění.

Kritéria hodnocení a klasifikace ve vyučovacích předmětech s převahou teoretického zaměření:

Český jazyk a komunikace, Matematika, Společenskovědní základy, Informatika, Výchova ke zdraví, Náboženství/nepovinný předmět/

- zvládnutí výstupů jednotlivých vyučovacích předmětů v rámci individuálních možností žáka
- aktivita v přístupu k učení
- úroveň komunikačních dovedností
- v Informatice má schopnost uplatňovat osvojené vědomosti a dovednosti při řešení úkolů

Stupeň 1 (výborný)

- výstupy zvládá, je pohotový, chápe souvislosti, pracuje podle pokynů učitele
- je aktivní, učí se a pracuje svědomitě a se zájmem
- vyjadřuje se výstižně a poměrně přesně
- v Informatice užívá svých vědomostí, pracuje podle pokynů učitele celkem samostatně

Stupeň 2 (chvalitebný)

- výstupy zvládá s drobnými chybami, pracuje pod vedením učitele
- učí se a pracuje svědomitě
- vyjadřuje se celkem výstižně, na otázky dokáže odpovídat
- v Informatice dovede používat vědomosti a dovednosti při řešení úkolů, dopouští se jen menších chyb

Stupeň 3 (dobrý)

- výstupy v podstatě zvládá, dopouští se chyb, které dokáže odstranit s pomocí učitele
- k učení a práci nepotřebuje větších podnětů
- nedokáže se přesně vyjadřovat, i na otázky odpovídá nepřesně
- v Informatice řeší úkoly s pomocí učitele a s touto pomocí překonává potíže a odstraňuje chyby

Stupeň 4 (dostatečný)

- výstupy zvládá se značnými mezerami, dopouští se věcných chyb, vyžaduje motivaci a neustálé vedení
- má malý zájem o učení a práci, potřebuje stálé podněty
- vyjadřuje se se značnými obtížemi, nechápe smysl otázky
- v Informatice dělá podstatné chyby, nesnadno je překonává

Stupeň 5 (nedostatečný)

- nezvládá výstupy ani s pomocí učitele, i na návodné otázky odpovídá nesprávně
- pomoc a pobízení k učení jsou zatím neúčinné
- nedokáže se srozumitelně vyjádřit, na otázky nereaguje
- v Informatice praktické úkoly nedokáže splnit ani s pomocí

Kritéria hodnocení a klasifikace ve vyučovacích předmětech s převahou praktického zaměření:

Příprava pokrmů, Praktické činnosti, Práce v domácnosti, Rodinná výchova

- aktivita v přístupu k praktickým činnostem a pracovnímu kolektivu
- míra osvojení praktických dovedností a návyků
- dodržování předpisů o bezpečnosti a ochraně zdraví při práci

Stupeň 1 (výborný)

- projevuje kladný vztah k práci a pracovnímu kolektivu, překážky v práci překonává pod vedením učitele
- dokáže si osvojit vědomosti a dovednosti a využívat je v praktických činnostech podle pokynů učitele, v jeho práci se nevyskytují podstatné chyby
- zná a dodržuje předpisy o bezpečnosti, chrání zdraví své i svých spolužáků

Stupeň 2 (chvalitebný)

- ve vztahu k práci a pracovnímu kolektivu projevuje značné výkyvy, překážky v práci překonává jen s pomocí učitele
- s pomocí učitele využívá osvojené vědomosti a dovednosti v praktických činnostech, dopouští se chyb v postupech a způsobech práce, výsledky jeho práce mají drobné nedostatky
- zná a dodržuje předpisy o bezpečnosti, dokáže chránit své zdraví

Stupeň 3 (dobrý)

- pracuje bez zájmu, nemá vztah k práci a pracovnímu kolektivu, s překážkami v práci se obtížně vyrovnává, vyžaduje neustálou motivaci a vedení
- pod vedením učitele využívá osvojené vědomosti a dovednosti v praktických činnostech, dopouští se větších chyb v postupech a způsobech práce, výsledky jeho práce mají nedostatky
- v rámci svých schopností dodržuje předpisy o bezpečnosti a ochraně zdraví při práci

Stupeň 4 (dostatečný)

- neprojevuje zájem o práci a vztah k ní, nereaguje na motivaci, překážky v práci nedokáže překonat ani s pomocí učitele
- nedokáže ani s pomocí učitele uplatnit osvojené vědomosti v praktických činnostech, jeho dovednosti a návyky mají podstatné nedostatky
- nezná a nedodržuje předpisy o bezpečnosti, ohrožuje své zdraví i zdraví svých spolužáků

Stupeň 5 (nedostatečný)

- odmítá pracovat
- nespolupracuje s učitelem
- nezná a nedodržuje předpisy o bezpečnosti, vědomě ohrožuje své zdraví i zdraví svých spolužáků

Kritéria hodnocení a klasifikace ve vyučovacích předmětech s převahou výchovného zaměření:

Výtvarná výchova, Tělesná výchova, Hudebně pohybová výchova, Dramatická výchova

- zvládnutí osvojení potřebných vědomostí, dovedností a návyků
- stupeň tvořivosti se samostatností projevu
- estetické vnímání a dodržování předpisů o bezpečnosti a ochraně zdraví při práci
- v TV, s přihlédnutím ke zdravotnímu stavu žáka, všeobecnou tělesnou zdatnost, výkonnost a jeho péči o vlastní zdraví

Stupeň 1 (výborný)

- dokáže si osvojit vědomosti a dovednosti a využívat je v praktických činnostech podle pokynů učitele, v jeho práci se nevyskytují podstatné chyby
- v činnostech je celkem samostatný, pracuje pod vedením učitele
- jeho projev je originální, zná a dodržuje předpisy o bezpečnosti, chrání zdraví své i svých spolužáků
- má výrazně aktivní zájem o tělesnou kulturu, úspěšně rozvíjí svou tělesnou zdatnost a zajímá se o zdraví své i druhých

Stupeň 2 (chvalitebný)

- s pomocí učitele využívá osvojené vědomosti a dovednosti v praktických činnostech, dopouští se chyb v postupech a způsobech práce, výsledky jeho práce mají drobné nedostatky
- činnosti zvládá, pracuje s pomocí učitele
- jeho projev je esteticky působivý a má jen menší nedostatky, zná a dodržuje předpisy o bezpečnosti, dokáže chránit své zdraví
- má aktivní zájem o tělesnou kulturu, rozvíjí si v požadované míře tělesnou zdatnost a zajímá se o své zdraví

Stupeň 3 (dobrý)

- pod vedením učitele využívá osvojené vědomosti a dovednosti v praktických činnostech, dopouští se větších chyb v postupech a způsobech práce, výsledky jeho práce mají nedostatky
- činnosti částečně zvládá, vyžaduje motivaci a neustálé vedení
- jeho projev je esteticky málo působivý, dopouští se v něm chyb, v rámci svých schopností dodržuje předpisy o bezpečnosti a ochraně zdraví při práci
- nemá dostatečný aktivní zájem o tělesnou kulturu, nerozvíjí v požadované míře svou tělesnou zdatnost, ani zájem o své zdraví

Stupeň 4 (dostatečný)

- nedokáže ani s pomocí učitele uplatnit osvojené vědomosti v praktických činnostech, jeho dovednosti a návyky mají podstatné nedostatky
- činnosti nezvládá, dopouští se zásadních chyb a nespolupracuje s učitelem
- projevuje jen velmi malou snahu a nechápe předpisy o bezp. a ochraně zdraví při práci
- projevuje jen velmi malou snahu a zájem o tělesnou kulturu, nerozvíjí dostatečně svou tělesnou zdatnost a neprojevuje zájem o své zdraví

Stupeň 5 (nedostatečný)

- nespolupracuje s učitelem, činnosti nezvládá, nerespektuje pokyny učitele
- neprojevuje žádnou aktivitu a nedodržuje základní bezpečnostní ani hygienické normy
- neprojevuje zájem o práci a nevyvíjí úsilí rozvíjet svou tělesnou zdatnost, nezajímá se o své zdraví

Hodnocení klíčových kompetencí a průřezových témat

Hodnocení se provádí v jednotlivých vyučovacích předmětech po celou dobu vzdělávání. Jedná se o komplexnější posouzení a hodnocení toho, jak žák komunikuje, jak je schopen spolupracovat v kolektivu, jak využívá např. výpočetní techniku či získané dovednosti v rámci odborných činností a jak je schopen své znalosti a dovednosti prezentovat.
Průřezová témata jsou začleněna v teoretických předmětech i v odborných činnostech a dalších aktivitách. Hodnocení žáků je tudíž komplexní, z hlediska průřezových témat jsou posuzovány schopnosti žáků v oblasti citové, postojové a hodnotové.

Žák by měl mít schopnosti začlenit se do kolektivu, respektovat lidská práva, ctít život jako nejvyšší hodnotu, chránit životní prostředí, nakládat hospodárně s majetkem a materiálem.

7.2 Autoevaluace školy

Nedílnou součástí výchovně vzdělávacího procesu probíhajícího ve škole jsou činnosti spojené s autoevaluací školy. Tyto činnosti vykonávají učitelé, vedení školy i ostatní zaměstnanci průběžně po celý školní rok. Společným cílem je zajištění kvality vzdělávání v rámci realizovaného školního vzdělávacího programu. Jde o hodnotící proces, jehož hlavním cílem je dopad výsledků na další zkvalitňování práce školy. Autoevaluace má poskytovat kvalitní a objektivní zpětnou vazbu. Aby tomu tak skutečně bylo, je třeba dbát na tyto zásady:

Zásady funkční autoevaluace

- naučit se uvědomovat si nedostatky, připustit, že vůbec nějaké jsou
- odhalení a pojmenování příčin
- zvolení nových, účinnějších postupů – > náprava.

7.2.1 Oblasti autoevaluace školy

a) řízení školy, personální práce, kvalita vzdělání pedagogických pracovníků
b) úroveň výsledků práce školy vzhledem k podmínkám a ekonomickým zdrojům
c) podmínky ke vzdělávání – vyučovací a školní klima
d) průběh vzdělávání
e) podpora žáků školou, spolupráce s rodiči, vzájemné vztahy:
škola – žáci – rodiče – další osoby
f) výsledky vzdělávání

7.2.2 Cíle a kritéria autoevaluace

Hlavním cílem autoevaluace je zhodnocení stavu – tzn. zjištění přinášející informace o fungování školního vzdělávacího programu, o prostředí školy, o spolupráci učitelů s rodičovskou veřejností a mezi pedagogy navzájem, o materiálně technickém zabezpečení školy. Tyto informace slouží jako zpětná vazba vedoucí ke zkvalitnění procesu výuky.

Důvodem autoevaluace je uvědomit si zodpovědnost školy za kvalitní výsledky své práce při realizování vlastního vzdělávacího programu, za rozvoj žákovy osobnosti a zvyšování úrovně výuky a jiných aktivit, které poskytuje škola žákům a jejich rodičům. Škola usměrňuje vlastní činnost v oblasti výuky a vzdělávání. Z rozboru autoevaluace vychází plánování dalšího období. Nutné je vymezení cílů, kritérií, nástrojů a časového rozvržení evaluačních činností.

Cíle autoevaluace jsou stanoveny vzhledem k deseti oblastem evaluace, v nichž budou tyto činnosti vyhodnoceny:

- soulad rámcového vzdělávacího programu a ŠVP
- individuální vzdělávací potřeby
- spolupráce s rodinami žáků a širší komunitou

- výuka
- vyučovací a školní klima
- hodnocení žáků
- práce učitelů
- vedení školy
- výsledky vzdělávání
- materiální, technické, ekonomické a hygienické podmínky

7.2.3 Nástroje autoevaluace

Pro sebehodnocení používá škola řadu nástrojů tak, aby výsledný obraz školy byl co nejobjektivnější a komplexní. Vhodným doplňkem evaluace a zpětnou vazbou pro učitele jsou dotazníky určené: žákům školy, pedagogickým pracovníkům, zákonným zástupcům dětí. Dále získáváme informace prostřednictvím společenských a veřejných aktivit, při realizaci školních projektů.

Sebehodnocení školy je výsledkem užití mnoha nástrojů:

- pozorování, evidence pozorovaných jevů
- hodnocení a klasifikace žáků, sebehodnocení žáků
- rozbory žákovských prací a činností
- sebehodnocení pedagogů
- další vzdělávání pedagogických pracovníků
- dodržování vedení pedagogické dokumentace a plnění učebních plánů
- dotazníky na klima školy
- rozhovory se žáky, rodiči, zaměstnanci
- hodnocení školy v pedagogické radě – předložení výroční zprávy za minulý školní rok

Kontrolní činnost bude provádět vedení školy. Práce zaměstnanců školy se posuzuje i podle samostatnosti, flexibility, iniciativního přístupu a včasného plnění svěřených úkolů.

7.2.4 Časové rozvržení evaluačních činností

- Pozorování (průběžně, celý školní rok)
- Hodnocení žáků (v průběhu celého školního roku)
- Rozbory žákovských prací (průběžně)
- Sebehodnocení pedagogů na pedagogických radách
- Další vzdělávání pedagogických pracovníků (průběžně)
- Vedení pedagogické dokumentace (v průběhu celého školního roku)
- Dotazníky na klima školy (duben)
- Rozhovory se žáky, rodiči, zaměstnanci (v průběhu celého roku)
- Projednání hodnocení školy a výroční zprávy na pedagogické radě za sledované období (září)

Vlastní hodnocení školy je i výsledkem pro zpracování výroční zprávy o činnosti školy. Zpracovává se v souladu s § 12 Školského zákona č. 561/2004.